

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felolós szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az új protektor.

Budapest, május 29.

(K.) Az apostolok bátorságát dicséri, hogy az ismétlésektől sem riadnak vissza. Amitől mások, mint bizonyos gyöngeség jelétől, ösztön szerint elfordulnak, az apostolok tudatosan is élnek az ismétlésekkel. Mert érzik, hogy kicsoda szuggesztív erő rejlik az eszmék ismétlésében. Megkapó például az az állhatatosság, melylyel gróf Apponyi Albert minden alkalommal propagandát csinál a békeszövetségnek, amióta a szövetségben rejlő ideális gondolatot magáévé tette s ami nála természetes, a gondolat apostolának is szegődött. Forumról forumra viszi a gondolatot, megragad minden alkalmat, amikor propagálhatja s ha nincs alkalom, megcsinálja magának: de a békeszövetségben rejlő eszmét nem hagyja pihenni. Viszi egyre tovább, de viszi előre is. Mert kétségtelen, hogy aminek gróf Apponyi Albert olyan buzgó apostolául szegődött, az a magyar nemzetnek sem lehet közömbös és hovatovább a legilletékesebb körök is számolni tartoznak vele. Megnyerte a gondolatnak a sajátot, már körülbelül megnyerte a külügyi politika vezetőjének rokon-szenvét is, a közönséget pedig talán nem is kell megnyernie, az szívesen indul a nemes gróf után. A szakadatlan ismétlésben így nő meg, így izmosodik a békeszükség ideális gondolata.

Mégis, a gróf Apponyi Albert mai delegációs beszédét nem az teszi jelentőssé, amivel a békeszövetségnek kívánt használni. A világ békessége előtt jár a magunk ősi harca. Az a harc, melyet azért folytatunk, hogy a monarchia külső érintkezésében megszűröl is meglássék nemcsak az osztrák, de a magyar állami karakter is. Ez sem mai gondolat s nem gróf Apponyi Albert az egyet-

len, aki megvalósításán egész lélekkel fáradozik. De gróf Apponyi Albert ennek sem közönséges harcosa, hanem apostola. S ahogy ezt a gondolatot esztendőről-esztendőre követi, mindig talál egy-egy argumentumot, amivel támogatja. A delegációban is vajmi gyakran próbálta már igazolni, hogy a magyar államnak a külső érintkezésben meg kell látszania — végig, az egész vonalon. De amíg csak a magyar állam jogán kopogtatott s az anyagi áldozatokért cserébe sürgette a magyar karakter megfelelő kidomborítását: az ő szava sem volt termékenyebb, mint a másé. Halovány ígéretekkel talán kiküzdött, de többet ő sem. A mi jogunk: nem volt jog, csak egy titkos okkal több, hogy lehetőleg elsikkaszkodjunk. S volt ugyan közös képviselőnk, de abban a magyar jelleget legfőkébb görcsővel lehetett meglátni.

Ma pedig gróf Apponyi Albert csudálatosan egyszerű s mégis meglepő argumentummal szállott sikra a régi jog, a régi követelés mellett. Nem hangoztatta többé a magyarság áldozatkésztségének természetes ellenértékét, nem emlegette Magyarország elvitázhatalan jogát, hanem odaállította előtérbe a nagyhatalmi érdeket. Ez a nagyhatalmi érdek, mely legfőbb argumentum tudott lenni minden tulzolt katonai követelés mellett, ez a mindenek fölött való érték, amelylyel sohasem volt még szabad disputálni, mert csak meghódolás lehet vele szemben a kötelesség: ez követeli, ez parancsolja, hogy a magyar államiság teljes kifejezésre jusson a monarchia külső érintkezéseiben is. Parancs tudott lenni ennek a bálványának szava, mikor dodonai hangon beszélt? Akkor hát ne merjen kitérni előle senki, mikor egyszer tisztán és logikusan beszél. Gróf Apponyi Albert pedig a mai külügyi vita során éppen azt bizonyította, hogy ilyen tisztán és logikusan a nagyhatalmi érdek

bálványa még sohasem szólt a monarchia két államához. Mert gróf Apponyi Albert így állította fel a tézist: Magyarországnak be kell látnia és be is látja, hogy európai szerepet csakis ebben a mai állam-kapcsolatban játszhat. Viszont a monarchiának be kell látnia és jaj neki, ha nem tudja vagy nem akarja belátni, hogy nagyhatalom csak úgy maradhat, ha az egységes és osztatlan magyar állam támogatja. Ha ezt a monarchia nem hinné el a saját jobbik eszének és nem hinné el Magyarországnak, meggyőzné róla az egész külföld, melyet erről az igazságról már nem kell meggyőzni. Ha tehát Magyarország európai szereplése a mai kapcsolattól függ, viszont a monarchia pedig csak úgy maradhat meg nagyhatalomnak, ha az egységes és osztatlan magyar állam támogatja: akkor vajjon kié a nagyobbik érdek? Magyarországnak van-e több oka kérni, vagy a monarchiának adni

Bizony a monarchiának van több oka adni. Megadni mindent Magyarországnak — de nem, önmagának. A saját nagyhatalmi érdekének. Hogy valamerre csak idegenekhez szól ez a monarchia, mindig kiérezzezik nyilatkozatából az a magyarság is, amelynek támogatása nélkül a monarchia nem nagyhatalom többé. Uff királynak megjósolták a csillagokból, hogy csak egy órával éli túl azt a gyermeket, aki aznap jött udvarába. S Uff király egy pillanatra sem merte maga mellől elbocsájtani a gyermeket, akinek biztonságától függött az ő élete is. Pedig neki csak bizonytalan csillagokból jósolták. A monarchia ellenben matematikai pontossággal kiszámíthatja, hogy nagyhatalmi élete kicsoda föltételhez van kötve. Hát nem az ő legnagyobb, legégetőbb érdeke, hogy soha maga mellől el ne bocsássa ezt az egységes és osztatlan Magyarországot? Nem neki kell-e mindig és minden-

T Á R C A.

A sárga ördög.

(Floridai történet.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Vírter Ferenc.

I.

Csak azok értik meg ezt a történetet, a kik már éltek a mocsarak tájékán: akár Szumatrán, Indiában vagy Madagaszkáron, akár Floridában. Mert a sárga ördögnek csak ott van a hazája, ahol a cukornád megterem. A földgolyó-bis derékóvén van egy határ, ahol mindenütt rá lehet találni. En Lake Worthban láttam. Egyik barátunkat ott magával is vitte. Pedig ennek a szörnyetegnek teste sincsen. Az egész csak láthatlan valami, ami a levegőben él, mozog és terjed. Sárgának pedig azért mondják, mert akit meglátogat, az sárga lesz tőle. És ettől jobban retteg, aki ismeri a létét, mint a sürüsek összes kigyóitól s a sivatag vadjaitól; jobban, mint a naptól, mely leperzseli a mindenséget, határokat gyújt fel s meggyilkolja a legegésőbb nyájakat.

A floridai ember Yellow Jacknek hívja s ez a neve csaknem minden angol szavú népnél. Az orvosi tudomány maláriának mondja s azt tudja róla, hogy semmifajta szenteltvíz nem használ ellene, ha már beköszöntött.

Négy hétig tartott az esőhiány s oly száraz lett a föld, hogy mérföldekig húzódo mély hasadékok támadtak rajta. Szinte attól lehetett tartani, hogy az egész földgömb széjjelmállik, dara-

bokra tördöl. Lake Worth telepén még a kutak is kiszáradtak s két mérföldnyírről kellett ivóvizet hordani. Lake Worthban akkoriban new-yorki mérnökök a „Keletparti vasúttársaság” sínvonalát javították: T. B. Warren, G. Herbert és Mac Austin. A nagy hőség következtében azonban csak nehezen haladt a munka: a munkálat vezetői csak hajnalban és alkonyatkor merészkedvén szabad ég alá, a szívesen kubikosok naphosszat a sínek mellett aludtak. Tíz nap alatt alig készült el száz ölnyi út.

— Ha én a keletparti vasúttársaság volnék, — mondta Mac Austin — elesnapnam először en-magam, aztán Warren és Herbertet. A munkásokat pedig szélnék ereszténém.

— Hűm! — válaszolta Warren s megtöltve whiskey poharát, kibámult az éjszakába, amely ismét rémesen zugott a szomjas pumamaeszkák utálatos vonításától.

Herbert a fülét sem mozdította s az asztalra könyökölve, mélyeséges gondolatlalt nézte a sakk-tábla figuráit, miket csak homályosan világított meg a fejünk felett függő kertilámpa. Az ő száma csak egy dolog létezett, amiért élni érdemes: a sakk, éppen úgy, mint Warrenre nézve a whiskey.

Meleg, tikkasztó éjszaka volt s a szálló teraszáról látni lehetett, amint a messze távolban egy csapat menekülő vadkutya hosszú láncban vonul el az alatt uszó hold fényes korongja előtt.

— Mintha ez az éjszaka ma megbolondult volna, — mondta Mac Austin, a vonító éji vadat értve. — Ennek mélyebb oka lehet. Nem hiszed, testvér?

— Hűm! — ismételte Warren.

— Nézz csak keletre. Látnod? Az a köd ott a távolban nem a homály sötétje. Az felhő! felhő!...

Mac Austin csaknem kiáltva mondta ezt;

azután lement a kertbe és zsebgyögyverének két-három dorejével esendet parancsolt a láthatatlan hangversenyzőknek. Egy pillanatra el is némult minden, de csakhamar újra kezdődött, először a távolban s halkan; öt perccel később pedig ismét hátraborzongató vonítás zugott a mindenségen át: auaóh... ah... ah!

... Hajnali három órákor esett le az első csepp, mely valamennyiünket kiugrasztott a forró párnák közül. Sűrűn, szilaján jött a fergeget árja: a levegőréteg olyannak látszott, mintha tenger volna fel a végtelenségig. A közeli faluból örömmujongás hangjait hozta felénk a szél; még Warren közönye is lelkesedéssé változott. A kert fái és bokrai nagyokat sóhajtottak, amint közéjük zudult az istenitélet. Mindez feltartóztatlanul jött mintha a természet most egyszerre akarná visszadni azt, amivel hosszú időn át fukarkodott. Aztán megeredtek a felhők folyói s a mindenséget elöntötte az ár. Mac Austin fehére halókontóseben kísértetként futott a záporba. A falu népe is mind az ég eresze alá állott, messze hangzó ujjongást küldve az éjszakába. Fél óra elmultával aztán elkezdődött a békahad éneke s a ház mentén levő keskeny szárazságot ellepte a menekvő skorpiók mérhetetlen sokasága.

Mikor a virradó nap világosságot hozott a nagy sötétségbe, az egész földterület óriási tónak látszott, mely csakhamar párolgogni kezdett s a buja föld kigőzölgése égető, piros hólyagokkal borította be testünket, amiből láz fakad.

Cantee, a fekete szolga, hozta a hírt, hogy a faluban kiűzték a Yellow Jack. Lihegyre, ijedten jelentette ezt.

Herbert remegő kézzel tette vissza tányérjába a leveses kanalat, melyet éppen az ajkához emelt volt.

hol hirdetni, hogy itt van mellette Magyarország, az üdvöskéje? Ha már a maga megnyugtására nem teszi, nem kell-e mások fékentartása szempontjából ezt a legtermészetesebb óvó rendszabályt igénybe vennie? Bizonyára. S gróf Apponyi Albert mai érdekes beszédének megvan az a nagy érdeme, hogy ezt az elemi igazságot fölfedte s a magyarság régi követelését átjatszotta a nagyhatalmi eszme körébe — életérdeknek. Mert ki vagyon próbálva a nagyhatalmi eszme kapacitáló képessége és meg lehet abban nyugodni, hogy mikor a szeszélyeinek is érvényességét tudott szerezni, az egzisztenciája érdekében nem lesz kisebb az ereje.

Akik jelen voltak a delegáció ülésében, azt mondják, hogy a külügyminiszter — bár csak hevenyészett fordításban hallotta a nevezetes beszédet — véges-végig helyeselve bólogatott a fejével. Azt is mondják, hogy Széll Kálmánnal együtt odasietett gróf Apponyi Alberthez, sőt a beszéd után igen sokáig konferált vele. Erős a hitünk, hogy az az új protektor, akit a magyar ügynek gróf Apponyi ma meghódított, már is jól dolgozik. A nagyhatalmi eszme már fölemelte szavát mellettünk. Az első szót már kimondta talán. De lesz neki több szava is. S amiért több dicsőséggel, mint sikerrel dolgoztunk: a magyar államiságnak a paritás szerint való ki-domborítását talán ki fogja küzdeni Magyarország számára a nagyhatalmi érdek, amelyet sokszor használtak fegyvernek ellenünk s amely most az egyszer fegyver lehet mellettünk. S ezt a mai külügyi vitát, bár csak Falk Miksa és gróf Apponyi Albert beszédeire szorítkozott, ezért tartjuk többre más és talán érdekesebb vitáknál...

A delegációk.

Budapest, május 29.

Ma is ülésezett mind a két delegáció. Ma is a magyar volt rövid, az osztrák volt hosszú. Sőt hosszabb, mint valaha. Reggeli kilenc órától délutáni négy óráig, tehát teljes hét óra hosszat volt együtt az osztrák közönségi bizottság plénuma. Ezen a rengeteg hosszú ülésen tárgyalta a hadügyi előirányzatot, amelyvel már tegnap este is vagy másfél órán át foglalkozott. Tehát összesen kilencedfél órát töltött el egy tárcával. A magyarok az összes tárcákkal sem vesződtek ennyi ideig.

Canteo részleteket is mondott:

— Fehér emberre nézve igen veszedelmes a kór. Azt sem tudja, miként esik belé. És aki beteg lesz, az többé nem látja viszont a hazáját. Egy ur például...

A vasárnapi ebéd csaknem érintetlenül vándorolt vissza a konyhába. Egyedül Mac Austin tartotta meg gunyoros hangját és evett.

— Te talán azt hiszed, testvér — mondta — hogy a Keletpartii havi ötszáz dollárért veszélytelenül engedni lopunk a napot? Ezért az öt darab szászáért a mi bőrünket vették meg.

És egyúttal kijelentette, hogy ha Herbertet elviszi a sárga ördög, helyét a sakknál átveszi ő.

Warren ez este a sok gondolkodás következtében tökéletesen leitta magát. Herbert pedig egyik játszmát a másik után vesztette el a kockamezőn, noha mestere volt a játéknak. És valamennyien, messze elszórakozott gondolatokkal, a távoli kutatuk tekintetünkkel, olykor egy szót sem váltva hosszú órákon át.

II.

Huszonnégy óra elmúlt után rá sem lehetett ismerni Lake Worth telepére. Az északiak a szélrozsza irányában tünnek el a vidékről. A nagy szállót bezárták, a villák kiürültek, a vendégeknek elősködő beenszállott nép pedig nyugatra húzódott; alig néhány család maradt a több száznyi lakosságból. A sárga rém rettegő híre egyszerre elpusztított minden életet a tájról. — Az áztott földből kiburjánzott gaz elrepte az utcák gyalogjáróit: ez a zöld virány volt legékebben vadkutya csordái a házak között garázdálkodtak éjszakánként, hangos csatákat rögtönözve egymás között az udvarokon szétszórta élelmarekek fölött.

A nap égő aranyától áthévílt föld meleg

Ma például a magyar delegáció kis háromnegyed óra alatt végzett a külügyi költségvetéssel. Összesen két szónok volt. Az egyik természetesen Falk Miksa, az előadó, a másik gróf Apponyi Albert, aki meleg hangon szolt a hármasszövetség békepolitikájának sikereiről és a hágai békekonferencia munkájáról. A békeapostol lelkes idealizmusa hatotta át a nagyhatalmi felszólalást, melylyel a vita befejeződött. A költségvetést általánosságban és részleteiben is további felszólalás nélkül elfogadták, s ezzel a delegáció érdemleges munkáját befejezte.

Nem ment ilyen könnyen a dolog az Akadémia-utcaiban. Ott ugyancsak megvizsgálják a közös minisztereket.

A hadügyi vitában ma is a katonai szállítások kérdése dominált. Erről beszélt Weigel lengyel képviselő, nemkülönben Polzhoffer és Hinterhuber, akik németek. Gessmann meg éppen nem hagyhatta szó nélkül ezt a kérdést, persze ő már erősen megpékelte Magyarországot ellen intézett támadással, amint ezt megkívánta az ő keresztényszocialista természete. Herceg Schönburg a hadsereg nyelvkérdésével foglalkozva, a nemzeti-ségek kibékülését sürgette, egyenesen a legmagasabb tényező beavatkozására appellálva.

Még egy rövid felszólalás volt. Egy csendes szavu tisztelendő, páter Keil a hadseregben elharapódzott párbajok ellen kelt ki s ezzel az általános vita bevégeződött.

A delegációban elképzelhető legnagyobb érdeklődés mellett állott fel szólásra Krieghammer hadügyminiszter. A félelmetes nevű katonáról nem is hinné az ember, hogy mikor beszél, milyen csendes, milyen kedvesen ügyetlen és — unalmas. Első pillanatra meglepő az a hamisítatlan kaszárnya-dialektus, amelylyel beszél, de aztán ezt is megszokja az ember és nem érdekli többé semmi a hatalmas ur beszédéből. Az igaz, hogy a leglázásabb érdeklődés is megtörik az ülésterem akusztikáján, amely — nines és a táborsernagy unott, álmos beszédjén, amely még jó akusztika mellett sem bírna meg egy emeletet.

Gróf Kottulinsky előadó polemitizált még az egyes szónokokkal és erre ugy déltájban megszavazták általánosságban Krieghammer budgetjét.

A részletes vitában Peschka, Demel, Wachnyáin és Moshofer beszéltek, csupa apró dolgokról.

A tengerészeti költségvetéssel már rövidében végeztek. Pergett volt az előadó, s utána csak egy szónok volt. Ez az egy ki lehetett más, mint Kaftan, az örök Kaftan? Beszélt azután báró

párja délibáb képeivel szórta be a végtelenbe húzódó ültetvényeket.

— Cukrozott citromlé, szódavízben feloldva; minden órában egy-egy pohárkával.

— Helyes, doktor!

(Mac Austin köhintett, amivel azt akarta mondani, hogy ő értil)

— Azután: állandóan vig társaság a beteg körül. Tápláló hus ebédre, könnyű szárnyas estére s hús banána vagy narancs, a nap minden szakában.

— Helyes, doktor!

— Végül: feltétlen nyugalom éjszaka.

Valamennyien kezet szorítottunk az orvos-sal, aki megígerte, hogy többször ellátogat. Azután távozott; Warren kísérté a kertajtoig.

Sápadt arccal, félelemmel a tekintetében, ott fektűd a beteg párnái között, magára huzva a gyapottakarót, mely alatt fogvacogva remeg-tette a hideg. Ez a beteg Mister G. Herbert volt, a vasutársaság második vonalmérnöke.

Warren whisky-palackja a kis asztalkán állott. Körülötte három karosszékből Mac Austin, Warren és én hétfőtől péntekig lestük a gyógyulás folyamatát.

Pedig Herbertnek nem is az volt a baja. Mi tudtuk. Mindazonáltal vesélyben forgott, mivel ő azt hitte, hogy beteg és ez a hit néha rosszabb a valónál.

— Önmagának kell erről meggyőződnie, — mondta az orvos. — Azt hiszem, még nap múlva már Északra küldhetjük őt.

Mac Austin egész napon át történeteket mesélt, vidám, gunyos történeteket szépséges asszonyokról, kacér leányokról, kikkel a Pleasure Palace termében szokott mulatozni, hogyha New Yorkban van, otthon.

Othon...

Az alkonyati nap véres pompája a szobába tűz, megfestve a fagerendák árnyékait, az asztal

Spaun admirális is, erősítve, hogy alkalmazkodik a monarkia pénzügyi viszonyaihoz. Az előadó válasza után a teljesen kimerült delegáció megszavazta a költségvetést általánosságban és részleteiben is.

Az osztrák delegáció.

Az osztrák delegáció teljes ülésben folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását.

Weigel (lengyel) a katonai szállításoknál a galiciái érdekek figyelembe vételét kéri, majd pedig a krakkói vár lebontását sürgeti.

Báró Walterskirchen a vita berekesztését indítványozza, tekintettel arra, hogy még hét szónok van feljegyezve.

Polzhoffer (német) a szolgálati idő leszállítását sürgeti, a kisipar magasabb részesedését kéri a katonai szállításoknál.

Gessmann a gazda-nép érdekében a szolgálati idő leszállítását sürgeti, s a gyár-utakra való behívásoknál pedig nagyobb kedvezményekben részesíték a legénységet. Javításokat sürget a legénység élelmessége érdekében is, követeli a meleg vacsora rendszeresítését, majd a katonai hivatalnokoknak a katonatisztekkel való egyenrangusításáról szol. A katonai építészeti hivatalnokok helyezésének javítását ajánlja a miniszter figyelmébe. Végül a szállításoknak ügyét hozza szóba és ezeknél azt követeli, hogy Ausztria ne károsítsa Magyarországot javára.

Zimmer (német-nemzetiségű) panaszkodik a lakosság túlterheltesére ellen. Nem érti, hogy a hágai békekonferencia eredménye után miért kell még folyton a militarizmust fejleszteni. Az afrikai háború tanúságaiból azt következteti, hogy rövidbe szolgálati idő mellett is igen jó védkepes hadsereget lehet szervezni. Helyteleníti, hogy a katonatiszt fizetések felemelése minden rendszer nélkül történt.

Schönburg herceg a hadsereg nyelvkérdéséhez szol hosszabban és lelemiti, hogy nem igaz, mintha a monarkiaiban a csehek és németek harcra készen állának egymással szemben. Sőt ellenkezőleg ők belefáradtak már a harcba: óhajtanó volna, ha a nyelvkérdés minél hamarabb rendezetnék és pedig oly módon, mely hosszú évekre biztosítaná a békét. Legjobb volna, ha a legmagasabb tényező autoráve lépne közbe a béke érdekében.

Előlk: A vitát berekeszti.

Báró Krieghammer hadügyminiszter reflektál a vita szónokainak tetteiteseire. Biztosítja a delegációt, hogy a fegyverzet nagyon jó. A stratégiai vasutak építésénél alkalmazott eljárás is minden tekintetben megfelel A katonai büntetőtörvénykönyv lassan bar, de készül. A tervezet már a két kormány honvédelmi miniszterénél van. Amennyire a háusereg érdekei megengedhetővé teszik, a nyilvánosság és védelem modern szempontjai érvényesülni fognak. A katonai iskolákban alkalmazásba hozott új tanterv igen előnyösnek bizonyul, a katonai képző-intezetek tökéletesen ugy vannak berendezve, hogy azok minden tekintetben megfeleljenek a tisztikar új generációja kívánatai emelésére. A prágai erőlebonatok dolgában megindított akció meglehetősen előrehaladt stadiumban van. Majd nyilatkozik a lögyakorlótéréről, melyeknek felállítása mindig nehézségekkel jár. Uj gyakorlati lövegekkel folytatott kísérletek (melyek kevesebb kárt fognak okozni) e kérdés kedvező rendezést is lehetővé fogják tenni.

A kadétskoláknak tennyevére nézve a minisz-

lapját, a Warren whisky-palackját. Mac Austin elhallgat, s a hirtelen beállott csendben hallhatóvá válik a távoli kutyák vonítása: a pusztaság hangja. A sarokbeli pókhálóból most leereszkedik egy hüvelyknyi vastag, barna, szőrös pók... és szemek előtt elmosódik a táj: valami földöntúli erő hirtelen utcákat tár elő, hatalmas paloták sorát, melyek előtt elegáns asszonyok, virágos urak sétálnak az aszfaltlapon... Valamennyien régi jóbarátok, kik vidám köszöntéssel jónapot kívánnak s azt kérdik: estére ott leszünk-e a Lili bálján?

— Warren, adj vizet, kérlek.

Warren csaknem földöntötte a palackot hirtelen mozdulatával. Nekem a szívam esett ki a számból.

— Szomjazom. Félek! — nyöszörgött újból a beteg.

Warren felpattant útből s vizet hozott. Mac Austin elaposta a cipőjéig tolakodott pók-óriást. A pusztai kutyák vonítása pedig egyszerre kiállhatatlannak tűnt. Aztán lebukott a nap és éjszaka lett.

— Félek, nyöszörgi Herbert. Ugy érzem, hogy már nagyon is sárga vagyok. Warren, Warren... tükört!

Mac Austin közbe akart szólni. Tekintetéből látszott, hogy haragos megjegyzésre készül. Warren azonban sietve előkerítette kezítükét s megnyugtató hangon adta Herbert forró kezébe.

— Nos, látod, Herbert. Nem vagy te sárga. Holnap rendben lesz minden. Akarsz sakkozni, Herbert?

A beteg mit sem hallott. Kezében a tükörrel az arcát nézte, kidüldött szemekkel kutatva: vajjon sárga-e már? Látszólag kipirult arcát sötét-vörösré futotta át a forróság.

— Warren, jer ide! Egészen közel! sugta Herbert.

Warren csaknem a beteg ajkára tette a fülét.

— Te megirod... megirod Marynek, hogy

ter legutóbb úgy intézkedett, hogy a tényleges nyelv is az legyen, melyben a tanítás folyik.

Pelemtili a gyaloghérvári esetet. Az ottani kasszánya kantinja felett a parancsnok nem találta jogosnak a magyar dohány-elárulást jelző táblát. A dolog jóvátevéle iránt megtörtént már az intézkedés.

Tiltakozik a katonai brutalitások vádjá ellen, az öngyilkosságokra nézve pedig utal a bizottsági tárgyalásokon tett nyilatkozataira. A legénység jó bánásmódjára nézve minden lehető gondoskodás megtörténik. A lelkiek dolgában is kellő ápolást talál. Majd a soronkívüli előléptetésekről nyilatkozik. Az árva és özvegyek nyugdíjára nézve szól nagyon óhajtáná, ha az országgyűlésnek tanusítanának nagylelkűséget. Ő már évek óta sürgeti a kormányoknál a kérdés rendezését, de mindig hiába. A miniszter ezután a szállításoknál szem előtt tartott eljárásra nézve nyilatkozik és kijelenti: ha valamely termelőről kiülne, hogy a hadügyminisztériummal kötött szerződését *üzletszerűen ruházta át* másra, akkor szerződésességének tekintetik, és többé katonai szállításokhoz nem bocsátatik. De az nem inkorrektség, ha a termelő, hogy ellátsa a szállításnak eleget tehesen, másnal biztosítja magának az esetleg hiányzó mennyiséget. Ezután szól a lebontási reverzaliskról, a kisiparnak átengedett szállításokról, melyeknél mindig igénybe veszi a kereskedelmi miniszterek intencióját, mert azok jobban ismerik az érdekelt köröket.

A két évi szolgálati idő felemelné a legénység állományát, de más okokból sem vihető keresztül most. Ezután az élelmezés kérdéséről nyilatkozik behatóbban. Maga is szeretné a meleg vacsora behozatál, ennek érdekében újabb is történetek intézkedések, de mindent nem lehet ő, mert az ő kezét megkötözi az a két pénzügyminiszter, kik a legnagyobb szigorral ellenőrzik minden katonai intézkedést. Az egyes hadseregi csapatok, építései tisztviselők, orvosok, hivatalnokok érdekében felhozott panaszokra felel. Aranyhegyeket nem ismer. Jogos és méltányos előléptetési igények pedig mindig kielégíttetnek. Felpanaszolták, hogy az élelmezési raktárakban nincs vasárnapi munkaszünet. Ez nem áll. A párbajra vonatkozólag kéri a delegációt, hogy mentse őt fel erre nézve nyilatkozik. A hadügyminisztérium nem tehet semmit, hogy a párbaj-intézményt eltörölje. Ő drakonikus intézményekkel nem léphet fel — az a törvényhozás dolga. A katonaság súlyt fektet a lovas gyalogolkozásmódra.

Gróf Zoltán székü előadó reflektál egyes szónokok megjegyzésére és előadgásra ajánlja a költségvetést.

A delegáció általánosságban elfogadja a költségvetést. A részletes tárgyalás során

Peschka a kéteves szolgálati időt sürgeti, aztán helyteleníti, hogy a legénységet nem vászon, hanem gyapottelherményűvel látják el. Kéri a hadügyminisztert, hogy a legénységnek szabad választásra bízva, hogy a vacsora pénzben vagy pedig menázban vegye át.

Demel a gyalogságnak lovas tisztjei érdekében kér kedvezményeket a kormánytól és határozati javaslatot terjeszt be, hogy a gyalogsági kapitányoknak a háborúban lelőtt lovak megterítessenek, továbbá, hogy a lovak megszerzésénél nekik fizetési kedvezmények biztosíttassanak.

Wachnagyni egy Galiciában szervezendő gör. katonai vikáriátus felállítását. — Moshofer pedig a legénység meleg vacsorája érdekében terjeszt elő határozati javaslatot. Mindkettőt az előadó hozzászólása után elfogadják.

reál gondoltam. Megirod neki, hogy én nem tehetek róla s hogy szándékom volt őt okvetlenül feleségül venni. Ide csakis azért jöttem, hogy egy-két év alatt pénzét csináljam... Es...

Warren mindezt jegyzékbe vette s várta a folytatást. Folytatást azonban egyáltalán nem nyert a titok fonala, mert Herbert hirtelen elhallgatott. Hosszu várakozászt aztán megunva, a beteg fölé hajolt Warren s az arcába nézett. A másik pillanatban Warren felkiáltott s oly harag szállta meg egyszerre, hogy whisky-palackját a földre csapta, rettenetes káromkodásban tört ki, úgy hogy azt hittem, az esze ment el. — De akkor mi is megértettünk mindent: Herbert meggyógyult végre...

Hirtelen a nagy csönd lett a szobában, a félelemnek az a nyomasztó csöndje, mely mindent némává tesz.

Néhány órával később Warren megfogalmazta sürögnyögő a Keletparti igazgatóságának. Valamennyien közreműködünk a nehéz munkában, mert ő egymaga képtelen volt azt a kétsort megfogalmazni.

— En azt tartom, mondta Mac Austin, sürgönyözd meg magyarázatul azt, hogy a sárgaláz tette... Erre a new-yorki urak talán felemlék a mi fizetésünket.

Warren mit sem szólt, csak az írását nézte, elborult szemekkel, mintha önnön üzenetét olvasná benne. A terrást körülölelő bokrokból meleg illatot fujt közénk a szél s a távolban éppen most bukkant elő a cukornádak rengő tengeréből a méltóságos, fényes holdkorong.

— A dolognak magyarázata egy szóban fekszik: a félelem, mondta a doktor. És aki egyszer a fejébe veszi, belépusztul. Nemrégiben egy chicagói kereskedő...

— Ej, buta dalog! szólt közbe Mac Austin, mire a doktor is elhallgatott.

Elnök: Enunciólja, hogy a költségvetést és a rendkívüli költségeket a delegáció ezzel letárgyalta és megszavazta.

Következik a tengerészeti költségvetés.

Pergelt előadó ismertetli a költségvetést, melyet elfogadásra ajánl.

Kaftan (eseh) hevesen megtámadja a tengerészeti parancsnokságot, mert mostani politikájával egy-

szere akarja századok mulasztásait pótolni. Az Adriai-tenger és a Fekete-tenger nagy hadügyi tengerészet helyett jó kereskedelmi tengerészet létesítésre kételezne bennünket.

Báró Spaun tengerügyi elismeri, hogy a tengerészetnek csak most kell fejlődnie, de megnyugtató a delegáció, hogy az átalakítási munkáknál szigorúan alkalmazkodik a monarchia pénzügyi viszonyaihoz. Kijelenti, hogy a tengerészeti legénység állományának szaporítása nincs tervbe véve. Felemlíti, hogy a tengerészet a Marconi-féle drótnélküli távíróval folytatott kísérleteket és azok nyolc kilométernyi távolságra pompásan beváltak. Kéri a költségvetés elfogadását.

Pergelt polemizál Kaftánnal, mire a delegáció a tengerészeti költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadja.

Az ülés 4/4 órákor végződött.

A magyar delegáció.

A Szilárdy Desző elnökle alatt ma délután két órákor tartott ülésen, elsősorban a tegnap hozott határozatokat tárgyalta harmadik olvasásban, azután elfogadta a zárószavakat.

Következett a külügyi bizottság jelentésének tárgyalása.

Falk Miksa előadó kifejté, hogy az utolsó hónapok alatt tulajdonképpen csak egy valóban kimagasló esemény történt és erről, t. i. a berlini fejedelmi találkozásról, valamint arról, a mi azzal összefügg, nevezetesen a harmas-szövetségről a külügyi albizottság jelentése tüzetesen szól és csakis ismételtelen ad kifejezést azon nézeteknek és érzelmeleknek, amelyeket a magyar országos bizottságoknak egy egész hosszú sora évek óta magának vallott, legfeljebb azzal a különbséggel, hogy a hanelek, amelyn az történt, melegsége évről-évre fokozódott. Ez egyébiránt természetesen is. Nemzetünk egyik legnagyobb bülsége, a felejtethetlen báró Eötvös József *Gondolatok* című munkájának homlokára ezt a mottót állította: *Ne higgyetek soha oly gondolatnak, amelynek a szív ellene mond.* Aminek természetes következtése az, hogy annál nagyobb lekesedéssel karolunk fel aztán oly gondolatot, amely szívünknek érzelmeivel teljes összhangban van. (Tetszés.) Ezt ebben a pillanatban a harmas-szövetségről bátran ki lehet mondani és hogy e harmas-szövetség, amely eleinte talán csak az elméket bódította meg, most már a szíveknek is birtokában van. (Élénk tetszés.) Erről tehát több mondani való nincs.

Nem önmegtartóztatásba kerül ez alkalommal nem reflektálni bizonyos szemrehányásokra, sőt azt lehet mondani: vadaakra, amelyek ugyancsak a külügyminisztérium költségvetésének tárgyalása alkalmával más helyen ellenünk, úgy a magyar nemzet, mint a magyar kormány ellen emelték. De bármily nagy legyen a csábítás, nem enged neki. Két okból nem. Először azért, mert nem tartanál illőnek, hogy az egyik delegáció mintegy szuperrevideálja azokat a nyilatkozatokat, amelyek a másik delegáció színhelyén történtek: különben is ebben az esetben az nem baj, mert ami halad, el nem marad, és meg van győződve, hogy ez az úgy ott, ahova tartozik, szóba fog kerülni és hogy akkor az alaptalan vada és ráfogások kellő visszautasításban fognak részestülni. A másik ok az, hogy nem akarja követni a rossz példát és a nemzetiségi kérdést belevinni a külügyi politikába is. Aki ennek a monarkának a fennállását ösztönöz kívánja, az minden erővel törekedni fog arra, hogy a nemzetiségi viszállyal metelytől, legalább a külpolitika tere ment és szabad maradjon. Évek óta sajnos tapasztaljuk, hogy a nemzetiségi viszállyal milyen hátrányos, milyen pusztító befolyással vannak a monarkia másik részében és az ottani belpolitikára. Kimondhatatlan szerencsétlenségnek tartanánk, ha e nemzetiségi viszállyal belevitetnénk még a külpolitikába is, amelyn pedig egyévdű feladata csak az lehet, megvédeni azokat az érdekeket, amelyek a monarkia minden népeire nézve, nemzetiségi különbség nélkül, közösök. Ajánlja a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául.

Gróf Apponyi Albert: A jelentés méltó visszhangot ad a magasztos berlini ünnepségeknek, méltón ünnepli azokban a harmas-szövetségnek nem ugyan megerősítését, amelyre szükség sem volt, hanem erejének tüntetését és megemlékezik különösen arról, hogy a harmas-szövetségnek azon tagja, amely ott az uralkodónak személyében jelen nem volt, t. i. Olaszország, megis jelen volt erkölcsileg abban a meleg tisztelet- és rokonszenveljes megemlékezésében, amelyben részesült. De még egy tényezőről akar megemlékezni, amely szintén nem volt jelen testileg annál az összejövetelnél, amely azonban hasonlóképpen erkölcsileg jelenlevő volt ugyanazon a módon, az által a meleg megemlékezés által, amelyben részesült és ez a tényező nem mas, mint a harmas-szövetséghez tartozó hatalmasságok és államok népeinek közérzete és közvéleményének állatfoglalatosa. (Helyeslés.) Nem csekélyebb hang, mint a nemet császár és, mely kimondotta, hogy eme szövetségnek aldasos, tartós volta azon is nyugszik, hogy azt a népeknek tudnia, a népeknek meggyőződése és a népeknek érzelme szentesítette.

Dicsővének nélkül elmondhatjuk azt, hogy a magyar közvélemény és annak képviselte, ott, ahol minden nemzet és alkotmányos képviselt politikai érteitének legnehezebb tűzpróbát állja meg, t. i. éppen a külügyekre gyakorolt befolyásában. ezt a

trüfpróbát kiállotta és feladatának magaslatán áll. Megelégedéssel konstátálhatuk, hogy az európai politikának az a koncepciója, az a gondolata, amely Berlinben azt a szép ünnepet ülte, tulajdonképpen a maga eredetében magyar koncepció s fenntartásában legszilárdabb, legkevésbé megtagadott támaszt éppen a magyar nemzeti tudatban, a magyar közvéleményben bírja. (Igaz! Ugy van!)

A magyar közvélemény mindig kiváló politikai alkalmazkodási képességet mutatott. Kimutatta ezt akkor, midőn az orosz birodalommal egészséges és helyes alakokon létrejött meggyezésünket, mihelyt éppen arról győződött meg, hogy az egészséges, helyes alakokon jött létre, osztatlan örömmel üdvözölte és annak fenntartását és megerősítését kívánja is, előmozdítja is. És mindennek kell, hogy bizonyos konzekvenciái is legyenek. Korántsem kívánok Magyarország számára semmiféle, a mesék országába való preponderanciát, vagy túlsúlyt, hanem semmi egyebet nem kívánok, mint a *jópek és erkölcsi érdekek terén a paritást, az anyagiak terén pedig az arányosságot.* (Helyeslés.) És midőn az arányosságot kívánom az anyagiak terén, inkább kevesebbet kívánok annál, ami minket megillet, mint többet; mert hiszen az igen t. közös pénzügyminiszter urnak tegnap nagyérdéki felszólalásában olyan igazságok megerősítését halottuk, amely reánk nézve is feleltébb érdekes, azt t. i. hogy akinek 1000 frt jövedelme van, az abból nehezebben nélkülözi 1000 frtot, mint ahogy nélkülözi 1000 frtot az, akinek 9000 frt jövedelme van. Tehát az arányosság, vagy hogy még gyakorlatiasabb nyelven beszéljünk, a közös intézmények anyagi jótékonyosságában a kvótarány szerint való részesedésünk, Magyarországnak nem javára billenti fel a mérleget, hanem még mindig olyan állapotban hagyja, amelyben Magyarország erejéhez képest keményebben van terhelve, mint a monarkia másik állama. (Általános helyeslés.) Ebből én csak azt a következtetést vonom le, hogy az ilyen értelemben kifejezett arányosság nem lehet a terminus ad quem, nem lehet az a legmagasabb és legtávolibb ideál, amelyre esetleg törekedhetünk, hanem minimuma annak, amit követelnünk kell és amennyinél kevesebb megelégednünk nem lehet, hogy ha a nemzet érdekei elhanyagolásának vádjával nem akarjuk magunkat terhelni. Ennyit az arányosságról. A paritásról pedig és annak igényeiről szintén nem akarok bővebben beszélni. Megelégszem az általános kijelentéssel, megelégszem a követelménynek azon általános formulázásával, amely a külügyi albizottság jelentésében is foglaltatik és amely elvben felállítja azt a közjogilag megdönthetetlen, de immár a politikai súlyviszonyok által is igazolt tételt, hogy a közügyi intézményekben azoknak közös, tehát egyszersmind magyar jellege is kell, hogy az egész vonalon ki-domborodhassék.

Ma már konstátált tény, hogy a monarkia nagy európai érdekeit, a külpolitikának irányzatait, amelyeken az egész monarkának hatalmi állása és biztonsága nyugszik, a magyar nemzet és a magyar közélet minden orgánuma képviseli, a legerőteljesebben, a legerészebben, tehát világos, hogy — amint Magyarország európai pozícióját ez idő szerint csak ennek a monarkának hatalmi állása által és ennek keretében foglal el, úgy mástól ez a monarkia nem csupán Magyarországnak hatalmi eszközeit nem nélkülözheti, amelyek nélkül nagyhatalom nem volna, nem csak Magyarország önálló és egységes, nemzeti államiságában leli minden zavarral szemben fennmaradásának legszilárdabb biztosítékát (Élénk helyeslés.), hanem egyszersmind a Magyarország részéről tanúsított politikai érettségben bírja az európai politika teren való biztos haladásának egyik nélkülözhetetlen eszközt.

Áttér Oroszországhoz való viszonyunkra. Az Oroszországgal való meggyezés egészséges alakok nyugszik. A két fél között nincs oly ellentét, mely életerdeket érintene. Ez a viszony megővendő minden káros befolyástól. Intaktaság biztosítandó. A hagai békekonferenciára is visszatér. Teszi ezt abból a szempontból, hogy a békekonferencia eszméje átment az összes nemzetek vérebe.

A legkevésbé alapos és a legferdőbb felfogások uralkodtak jó ideig a közvéleményben a hagai konferenciák eredményeiről, vagy amint általánosan szokás volt azt kifejezni, eredménytelenségről. En a legferdebbeknek és a legalapítatlanabbnak tartom ezeket a felfogásokat, mert tényleg a hagai konferencián a művelt nemzetek és hatalmasságok szolidaritási eszméjének olyan gondolatait sikerült érvényre emelni és a közudatba átvinni, amelyek, ha továbbfejlesztetnek, ha a népek tudatában tovább élnek, a művelt nemzetek közti békének biztosítására talán még nagyobb befolyást vannak hivatva gyakorolni, mint magának a gépezetnek egyes részei.

Ha a művelt világunk összes hatalmasságai kimondják, hogy összejöttök esetében a nem érdekeknek beavatkozása jó tanácsos, jó szolgálatok nemcsak megengedett, de kötelességszerű cselekmény, amit masnak, mint barátságos eljárásnak venni nem lehet; ha kimondják, hogy a nemzetközi viszállyal eldöntésének normális és biztos módja a választott bírósághoz való fordulás; ha előforduló összejöttök esetében a nem érdekeknek egyenesen kötelességére teszik, hogy a választott bírósági intézmény fennállására az összejöttök felelő figyelemztessék; ha e mellett a választott bírósági intézményt állandósítják és egy egész eljárási kódexet állapítanak meg számára: ezzel, t. országos bizottság olyan nagy lépést történt a béke biztosítása, eszközeinek szaporítása és erősítése tele, amelyhez, hogy ezt a nagy célt a lehetőség mértékéig megközelítsük, semmi egyebet nem kell, mint amit egy angol publicista igen szellemiudsan ekképp fejezett ki: a gépezetet megosztatni, a gőzerőt hozza a népek tudata van hivatva szolgáltatni! A béketörökések ezzel és marem állítani, azzal az

előkészítő munkával is, amelyet a művelt világ maide nem összes parlamentjeinek tagjai végeztek, az utópiának országából a gyakorlati politika feladványainak terére tereltek. Ezen bizonyos epitheton országnak, melyek által az egész mozgalom a gyakorlatias felfogás emberek szemében diskreditált. Mi nem beszélünk örök egészségről, valamint hogy az orvos nem beszél örök egészségről, valamint hogy a tanár és a közoktatásiügyi miniszter nem beszél általános tudományosságról, nem beszél a tudatlanság megszűnéséről. Mi egyszerűen békéről beszélünk, úgy, amint az orvos beszél egészségről, noha tudja, hogy az emberek meg fognak betegedni és meg fognak halni, a mint a közoktatásiügyi miniszter és a tanár beszél a tudományosságnak haladásáról, dacára annak, hogy tudja, hogy a sötétségnek minden odujába bevillagítani nem fog sikerülni. Mi megelégszünk azzal, hogy a béke fenntartásának eszközeit és biztosítékait fokozatosan, évtizedről évtizedre, talán később növekedő progresszióban évről-évre gyarapítsuk és megújítsuk. Nagy megelégedésemre szolgál, hogy a békétörvényeknek ezen a gyakorlati politika terére áthelyezkedett haladásában. Magyarországnak és a magyar közszellemnek, a magyar közelet ténylezőinek nem csekély és nem utolsó szerep jutott. Valamint hogy nem csekély és nem utolsó jelentőségű vívmányoknak tekintem azt a kijelentést, amelyet a külügyi albizottság kebelében a külügyminiszter ut telt és amely, bár némileg gyengített alakban, a külügyi albizottság jelentésében is foglaltatott és amelyet én bátor vagyok a maga eredeti alakjában helyreállítani. Mert az én kérdésem az volt, hogy a mi külügyi hivatalunknak volna-e az ellen kifogása, hogy a hágai értekezlet megállapodásainak az a része, amelyhez a hozzájárulás nem áll nyitva minden hatalomnak, nyílt megállapodássá változtassék át. Erre a kérdésemre a külügyminiszter válasza az volt, hogy az ellen, hogy a hágai értekezlet megállapodásainak az a része nyílt megállapodássá változtassék át, a mi külügyi hivatalunknak semmi kifogása nincsen. Ebbe az eredeti, sokkal erősebb alakjába legyen szabad nekem visszaülöttenem a t. külügyminiszter ut nyilatkozatát és ennek a nyilatkozatnak megtörténtét is azon eredmények közé sorozni, amelyek külügyi politikánk vezetésének és a magyar alkotmányos ténylezőknek egyetéről működéséből származtak. Mindezek alapján úgy a külügyi költségvetést, mint az albizottság jelentését és annak politikai tartalmát is magaméva teszem. (Élénk helyeslés.)

A delegáció ezután általánosságban és részleteiben megszavazta a költségvetést.

Az ülés délután három órákor végződik. A legközelebbi ülés holnap délelőtt tíz órákor lesz.

BELFÖLD.

As ex-lex késedelmi kamatai. A közigazgatási bíróság egy panasz alkalmából kimondta, hogy azok a késedelmi kamatok, amelyek az ex-lex alkalmával elhalasztott adófizetéseknél szedték az állampénztár, visszatérítendő. A fontos elvi jelentőségű ítéletnek igen érdekes a megokolása. A megokolásban többek között a következőket mondja a közigazgatási bíróság:

Ugy régebb, mint újabb törvényeink a közszolgáltatásokra vonatkozóan azt a határozott rendelkezést foglalják magukban, hogy az országgyűlés hozzájárulása nélkül közadót kiivetni és beszédni nem szabad. Az 1899. évi január hó 1-én napjától egész 1899. évi március hó 19. napjáig sem költségvetési, sem pedig azt pótló felhatalmazási törvényünk nem volt, ezen idő alatt tehát az állami közszolgáltatások esedékessé nem váltak és így azokra névleges fizetési kötelezettség sem állhatott be. Az 1899. évi I. törvények 3-ik §-a 1899. évi január hó 1. napjától kezdődő hatályval jogosította ugyan fel a minisztériumot a közszolgáltatások érvényesítésére, aminek folyamánya, hogy habár az idézett törvény csak 1899. évi március hó 19-én lépett is érvénybe, a közdátartozások visszahatólag január hó 1. napjától követelhetők, de ez a felhatalmazás még nem ad jogot arra, hogy az évnegyed középig be nem fizetett 1899-iki I. negyedik adó után késedelmi kamatok is követelhetők legyenek. Ugyanis a késedelmi kamatok fizetési kötelezettsége az 1883. évi XLIV. törvények 39. és 41. §-ai szerint a 40. §-ban foglalt eltérő rendelkezésektől eltekintve az egyenes adókra nézve akkor áll be, ha a napári évnegyed első napjára esedékessé vált adó az évnegyed középig sem fizetett be. A kamatfizetési kötelezettségnek ez a feltétele azonban a jentelzett időtartam alatt nem állhatott be, mert költségvetési, vagy ezt pótló felhatalmazási törvény hiányában az adó az 1899. évi március hó 19-ike előtt a jentelbűk szerint esedékessé nem vált, "következésképp a be nem fizetés miatt mulasztás nem következett be. Ama feltétel hiányában tehát külön és határozott törvény-rendekezős volna szükséges ahhoz, hogy késedelmi kamatok visszahatólag követelhetessenek, mert a késedelmi kamat fizetési kötelezettsége az esedékessé vált adó be nem fizetéséhez léven kötve, az esedékesség előtt a mulasztás ténykörménye nem foroghatott fenn, a törvény visszaható rendeke-

zőse pedig jogot adhat a tartozás visszaható követelésére (species juris), de nem állapíthatja meg visszahatólag a mulasztás ténykörményét (species facti) s ennek hiában külön és határozott rendekezős nélkül nem szolgáltatathat jogalapot késedelmi kamatok követelésére.

Az 1899. évi február 21-ik napján 212. sz. a. kiadott körrendeletében akként intézkedik a királyi pénzügyminiszter, hogy noha azok az adózók, akik a mult évi adókírovás szerinti évnegyedi adórészletet az 1883. XLIV. t.-c. 39. §-ában kitűzött fizetési határidőn túl, vagyis az esetben 1899. évi február közepe után fizetik be, késedelmes fizetőknek tekintendők és tőlük a késedelmi kamat, a törvény 41. §-a értelmében jogosan követelhető, tekintettel mégis a fennfoglalt esetre, a befizetett összegek az adótkére számoltassanak és kamatfizetés nélkül fogadtassanak el, de a kir. kincstár jogának a költségvetési törvény, illetőleg a pénzügyi felhatalmazás megszavazás esetére való fenntartása mellett a kamatok megfelelően felszámítandók és a kellő nyilvántartás iránt a szükséges intézkedések megtörténnek. Ezek a királyi pénzügyminiszteri rendeletek azonban kizárólag az illető pénzügyi hatóságokhoz és számvetésekhez intézettek, de azok sem a Rendelet Tárában, sem a Pénzügyi Közlönyben nem közlättek, annál kevésbé tettelek oly módon közhírré, hogy azokról az adófizetők is értesülhettek volna, és így ezeket a körrendeleteket csakis oly közigazgatási intézkedéseknek lehet tekinteni, amelyek a királyi pénzügyminiszter közegeinek eljárási szabályozzák, de az adózó polgárokkal szemben kötelezettséget megállapító jogszabály hatályával bíróknak a fent említett törvénybeli felmentés dacára sem minősültek.

Mindezeknél fogva azt az álláspontot kellett elfoglalni, hogy sem az 1899. I. t.-c., sem más valamelyes törvény, avagy törvényes rendekezős nem szolgáltat jogalapot arra, hogy az 1899. évi I. negyedik adó után azt, mert az az évnegyed középig be nem fizetett, késedelmi kamatok követelhetessenek, hanem, hogy a késedelmi kamatok követelésének kérdése külön törvényes rendekezős hiában, csakis az általán-s jogelvek szerint és az 1883. XLIV. t.-c. 39. és 41. §-aiban a késedelmi kamatokra nézve foglalt rendekezőseknek joghatóságos útján való alkalmazásával azon az alapon dönthető el, hogy az 1899. I. negyedére járó adó az 1899. I. t.-c. hatályba léptével vált esedékessé.

Ez alapon panaszosnak aki adótartozását még az esedékessé válás előtt március hó 4. napján fizette be, s a tőle beszédett késedelmi kamatokra nézve igényét kifejezetten is fenntartotta, az ítélet rendekezős részében foglaltakhoz képest a kamatokat vissza kellett téríteni.

Wekerle, s. k. elnök.

Megrendelések gyűjtése. A vidéki kamarák megmozdultak arra a hírre, hogy a budapesti kereskedők küldöttés útján kérték a kereskedelmi minisztert a megrendelések gyűjtésére vonatkozó törvényjavaslat módosítására. A győri kamara indítványára most elhatározták, hogy sürgős felterjesztésben megkérlik a minisztert, maradjon meg eredeti szándéka, a törvényjavaslat eredeti szövege mellett, mert így válik az a javaslat az egész ország kereskedelmének hasznára és csak így emelhet gátat az osztrák nagyipar beözönlésének.

A képviselőház pénzügyi bizottsága június 1-jén délelőtti tizenegy órákor a képviselőház első osztályu termében ülést tart. Tárgy: A gazdasági munkás- és cselédségpénztárról szóló törvényjavaslat.

Beszámoló. A győgyös-patai kerület országgyűlési képviselője, Dr. Lajos ma Solymoson beszámolóbeszédet tartott. Kiemelte Széll Kálmán miniszterelnök érdemét a parlamenti béke helyreállítása körül és kijelentette, hogy bizalommal viseltetik Széll Kálmán iránt, mert közjogunk sértetlen fenntartása, politikai szabadságunk biztosítása s a törvények végrehajtási módja körül babizonyított becsületos eljárása reményit nyújtának a jövőre. Végül hálással emlékezett meg Darányi agrárjavaslatáról, és elítélte az Ugron ellen folytatott agitációt. A választók többséssel fogadták beszámolóját, mire Kontra László eszperesleplezős közönte meg a képviselőnek megjelenését s biztosította a közszé bizalmáról.

KÜLFÖLD.

A Gallifet-válság. Azt a körülményt, hogy Gallifet hadügyminiszter tegnap az ülés alatt rosszulléte miatt elhúzózott a képviselőházból, be sem várva a szavazást, amely a kormány győzelmét jelenti — tüstént arra magyarázták, hogy az agg hadügyminiszter, belefáradva a nacionalisták támadásai ellen való védekezésbe, nem érzi magát elég erősnek arra, hogy megmaradjon állásában és be fogja adni a lemondását.

Tény, hogy Gallifet betegsége miatt nem is vett részt a mai minisztertanácsban, amely a Brazíliával való vámcsereződésről foglalkozott; de eddigelő semmiféle anthentikus jelentés sincs arról, hogy a hadügyminiszter valóban át akarná engedni a tért — a nacionalistáknak. A ma érkezett táviratok a következők:

Páris, május 29.

Gallifet hadügyminiszter eddig még nem adta be lemondását. Azt hiszik, hogy ha csakugyan ez a szándéka, akkor sem a képviselőház bizalmi szavazata, sem a lebeszélés, amelyet valószínűleg meg fognak kísérelni, nem fogja őt eltéríteni szándékától.

Páris, május 29.

Hir szerint Gallifet tábornok, mikor a képviselőházból távozott, nagyon fáradtan tért vissza a hadügyminisztériumba, ahol azt a parancsot adta, hogy senki sem bocsássanak eléje. Nem is fogadott senkit. Kezelő orvosa azt hiszi, hogy beteg és a kamara üléseinek látogatása veszedelmes volna rá nézve. A miniszterek állítólag holnap az Elysée-palotában Loubet elnöklésével összeülnek. Addig valószínűleg informálva lesznek Gallifet szándékáról. Este az a még meg nem erősített hír terjedt el, hogy Fritsch százados elküldte segédeit Waldeck-Rousseau miniszterelnökhöz.

Páris, május 29.

Parlamenti körökben makacsul tartja magát az a hír, hogy Gallifet hadügyminiszter lemondása legközelebb várható. Waldeck-Rousseau miniszterelnök a hadügyi tárcát a lehető legrövidebb idő alatt akarja betölteni s így Gallifet lemondásával egyidejűleg utódjának a kinevezését is közzé fogják tenni.

Páris, május 29.

Gallifet hadügyminiszter beteg s a mai minisztertanácsban sem vett részt. Orvosai azt tanácsolták, hogy több hétig pihenjen s utazású fűrdőre. Politikai körökben azt beszélék, hogy Gallifet legközelebb le fog mondani.

Páris, május 29.

A Bourbon-palota folyosóin híre jár, hogy Gallifet lemondása küszöbön áll. Gallifet elhatározása visszavonhatatlan, mert egészségi állapota nem engedi meg, hogy tárcáját tovább is megtartsa. Makacsul tartja magát az a hír, hogy André tábornokot szemelték ki utódjának.

Páris, május 29.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök táviratot intézett az uton levő André tábornokhoz. Azt hiszik, hogy éjjel előtt aligha érkezhetik válasz Párisba.

A háború.

Budapest, május 29.

Ha alaposak a nap folyamán érkezett táviratok, akkor Lord Roberts o pillanatban már Johannesburgban van s a hadjárat vége csakugyan nincs már messze. French és Hamilton tábornokokról azt jelentette Lord Roberts, hogy Johannesburg felé igyekezőikben harena keveredtek a boerokkal, ami arra mutat, hogy az utóbbiak a Klipriver-hegyen, — mintegy hat mérföldnyire Johannesburgtól foglaltak állást s onnan iparkodnak — legalább azon a ponton — az utat elzárni. Lord Roberts előnyomulása azonban — ki onnan tíz mérföldnyire távolságban igyekezik Johannesburg felé — oldalról fenyegeti ezt a hadállást s így a boerok ellentállása aligha lesz hathatós. Egy fokvárosi távirat arról ad ugyan hírt, hogy French tábornok Johannesburgtól néhány mérföldnyire elvágta a boerok összeköttetéseit, ami annyit jelentene, hogy az ellentállás máris megtört — de hivatalosan az a hír még nincs megerősítve.

Mai tudósításaink a következők:

(Lord Roberts előnyomulása.)

London, május 29.

Roberts nem engedi meg, hogy villámgyors hadműveletéről magántáviratokat küldjenek Angliába, de a katonai szakkritikusok a rövid hivatalos telegrammokban azt következtetik, hogy Roberts még ma bevonul Johannesburgba s hogy legkésőbb pénteken Pretóriában lesz. Az angolok megszállták Heidelberget, amivel elvágják a boerok natáli etap-vonalát. Már most mindenki befejezettnek hiszi a háborút.

A Daily Mailnek azt táviratozzák Pretóriából, hogy Krüger és Steyn minden előkészületet megtesznek, hogy a válságos pillanatban megcsökhessenek. Pretóriában a békepart főúlkerek-

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlislegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpádlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, András-út 38. szám.

dett, már nem is azt kérdezik, hogy mikor kötik meg a békét, hanem azt, vajjon *Roberts* elég jókor érkezik-e Johannesburgba, hogy a bányákat megmenntesse. A börze, a sajtó, a közönség erről a kérdésről vitatkozik, amelyre a felelet talán még ma este meg fog jönni.

London, május 29.

Lord *Roberts* jelenti tegnapi kelettel Klipri-verből: Ma husz mérföldet haladtunk s most tizenégy mérföldnyire vagyunk Johannesburgtól. Az ellenség különféle védelmi hadállásokat készített elő, de közeledésünkre egymásután valamennyit elhagyta. Annyira szorongattuk az ellenséget, hogy alig ért rá öt ágyúját kocsira rakni s az itteni állomásról elszállítani, a mikor a nyugat-afrikai lovasított gyalogság már behatolt a községbe. *French* és *Hamilton* tábornokok csapatai, úgy látszik, balszárnnyuktól körülbelül tíz mérföldnyire harcra keveredtek az ellenséggel, mert dél óta ágyúzást és puskaropogást hallunk.

London, május 29.

A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból tegnapi kelettel: Híre jár, hogy *French* tábornok *Heidelberg* és *Boksburg* között, Johannesburgtól néhány mérföldnyire, elvágta a boerok összeköttetéseit. Ugyanennek az ügynökségnek jelentik Pretóriából mai kelettel: Az angolok ma megszállták *Zerust*. Egy másik nagy hadsereg *Lichtenburg* felé tart.

Pretória, május 29.

Krüger elnök rendeletére a tegnapi, mai és holnapi napot bűnbánó és vezeklő napoknak nyilvánították és imádságokat mondtak a leigázástól való megszabadulásért és az ország függetlenségének megmentéséért.

A kormány a következő hadi tudósítást adta ki: A brit csapatok szombaton átkeltek a Vual folyón. *Lemmer* tábornok a *Klip* folyónál heves harcot vívott, amelyben öt burgher súlyosan megsebesült és kettő fogságba esett. A burgherek számára névze gyöngék voltak; az angol sereg körülbelül 5000 emberből állott. Tegnap *Vanweykrustnál*, Johannesburgtól délre 15 mérföldnyire a burgherek harcra keveredtek egy erős brit sereggel, amely a *Klip* folyótól előre tört.

Köln, május 29.

Londonból jelenti a *Kölnische Zeitung* levelezője: Katonai körökben beszélnek, hogy a háboru befejezése után az egész angol hadsereg visszavonul Angolországba. Junius elején azonban még tizenegyezer embert küldenek Dél-Afrikába.

Pretóriában nagy a felfordulás és a rémület. *Krüger* számára fűtött vonatot tartanak készen, hogy az utolsó pillanatban menekülhessen.

London, május 29.

Az esti lapok egy fokvárosi táviratot közölnek, mely szerint híre jár, hogy *Krüger* a múlt kedden kijelentette, hogy Johannesburgot és az aranybányákat el fogja pusztítani. A távirat szerint *Krüger* most Pretóriában van.

(Oranje bekebelezése.)

London, május 29.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Oranje szabadállam annektálását ma formálisan kimondták.

(A béke felé.)

London, május 29.

A *Daily News* jelenti Lourenço-Marquezből tegnapi kelettel: *Botha* tábornok Pretóriába érkezett, hogy *Krüger* elnökkel a békekötés feltételeiről tanácskozzék.

A *Times* jelenti Lourenço-Marquezből tegnapi kelettel: *Botha* tábornok néhány nappal ezelőtt Pretóriában tanácskozott a kormányfővel s határozottan ajánlotta a kapitúladóit. *Stejn* elnök szintén békét óhajtott, csak *Krüger* elnök kívánja a háboru folytatását. Pretóriában azonban tulnyomó az a nézet, hogy a békepárt minden pillanatban föltűrkerekedhetik.

(Az angol alsóházból.)

London, május 29.

Az alsóház tegnapi ülésén *Balfour*, a kincstár első lordja, kijelentette, hogy nem kapott értesítést arról, hogy a dél-afrikai köztársaság kormányával békealkudozás folyik. Kijelentette továbbá, hogy semmi sem bizonyítja azt az állítást, hogy az angol foglyokkal Pretóriában rosszul bántanak. A foglyok kicserélésének híre sem bizonyult valósnak.

Wyndham hadügyi parlamenti államtitkár bejelenti, hogy a Dél-Afrikában lévő összes csapatok létszáma 221.000 ember. Az ottbani fegyverben álló csapatok számát nem lehet pontosan meghatározni. A reguláris csapatok létszáma a gvarmali tartalékos

csapatokkal egyetemben körülbelül 120.730, a milícia száma körülbelül 77.000 ember.

Redmond azt kérdezi, hogy hány boer állott harcban Dél-Afrikában és igaz-e, hogy minden egyes boerra tíz angol jut.

Erre a kérdésre nem válaszol a kormány.

Zola az amnesztia ellen.

Budapest, május 29.

Áz *Aurore* mai számában *Zola* ismét főlemeli szavát, hogy a nemzetet, amelynek igaz és hű fia, megóvja attól a veszedelemtől, amely az amnesztia-javaslat elfogadásával járna. A Dreyfus-ügy rettenthetetlen kampéadorja figyelmezteti a szenátust arra, hogy az igazságosság és okosság egyaránt azt parancsolja, hogy ne nagylelkűséget színlelő amnesztiát adjanak a Dreyfus-ügy vádlottjainak, hanem inkább a szuverén igazságot keressék és szolgáltatassák személyválogatás nélkül. A férfias határozottsággal és bátorsággal megírt levél tartalma körülbelül a következő:

Mindenekelőtt úgy a maga mint *Picard* és *Reinach* nevében tiltakozik az amnesztia ellen és az ellen, hogy a hazafias nemesszívűség ügye alatt olyan embereket amnesztiában részesítsenek, akiket egészen más indító okok vezettek a Dreyfus-ügyben, mint őket. Visszapillantást vet a Dreyfus-ügyre s a parlament és a kormány gyöngéségének tudja be, hogy a reakció ennyire megerősödött. A kormány és a parlament ezzel az amnesztiával is csak azt akarja elérni, hogy a nagy bűnösöket elvonja büntetésüktől. Ha egy energikus államférfi *Mercier* tábornokot mindjárt első gonosztevő után megragadta volna gallérijánál, úgy már régen minden rendbe jött volna, de így ma senkinek sincs bátorsága, hogy ezzel az ügygyel végképpen végezzen.

Mindenkit megreszkett az gondolat, hogy kiteszi magát a nacionalisták és antisemiták átkozódásainak és támadásainak. De vajjon nem furcsa eljárás-e egyszerűen elhantolni a kellemetlen ügyeket s bizni abban a gyerekes reményben, hogy ezzel az ügyek már el vannak intézve? Az *affaire* minden más törekvése ellenére is logikusan tovább fejlődik. Nincs emberi erő, amely ezt a fejlődést megakadályozná. Azt hiszik-e, hogy az *affaire*, amelyet most az amnesztiával el akarnak temetni, nem fog föltámadni? Hiu törekvés! Visszatér az, mint a hazajáró lélek, míg csak igazságot nem szolgáltatnak. A köztársaság ellenségei most újra hangosabban rivalgának és megköttöztetik intrikáikat, mihelyt valamelyes elégtételt kapnak. A Dreyfus-ügy veres posztója lett a nacionalistáknak és az antisemitáknak, nekik mindenyere szükségük van az *affairere*, hogy rettegetben tarthassák az országot s így uralkodjanak rajta. Ez volna következménye az amnesztiának, amelynek révén törvényerőt kap a kétértelműség s a nemzet nem fogja tudni, hogy tehát kinek oldalán van az igazság. E veszedelmes helyzetben kötelességünk felvenni a harcot a mult szövetkezett erői ellen, újja kell alakítanunk a közigazgatást, a jogszolgáltatást és a főparancsnokságot, miután mindebben már benn vannak a klerikalizmusnak rothasztó csirái. Minket legnagyobb csodálkozással azzal vádolnak, hogy fel akarjuk venni a Dreyfus-ügy fonalát. Dreyfusnak nincs többé ránk szüksége, ő szabadon él derek családja körében. Mt cölből ujtának tehát fel a Dreyfus-ügyet? Nem mi vagyunk azok, akiknek ilyesmire választási celokból szükségük lehetne. Azt mondják, hogy az *affaire* nagyon ártott Franciaországnak. Ez az állítás közhely.

Miféle Franciaországnak ártott? Ha ártott a tegnapi Franciaországnak, nos akkor helyes. Tényleg, annyira nyilvánvalóvá tette szociális életünk gyögyíthatatlan kórát, hogy most már nincs egyéb hátra, mint a kóros részeket elpusztítani.

De nekünk felette komoly céljaink vannak. Az amnesztiaának borzasztó következménye lehet. Németország már többször ráczélt és miatta minden hazafi szíve összeszorul. Mindenki tudja, hogy *Walsin* iratokat adott át *Schwarzkoppennek*, amelyek most a berlini hadügyminisztériumban vannak. Az iratok között vannak nagyon fontosak is, olyanok, amelyekben nagyon diskrét dolgok vannak a mi hadvezéreinkről. Tegyük föl, hogy köztünk és Németország között kiüt a háboru. Mielőtt még csak egy lövést is tennénk, folytonosan az a veszedelem fog bennünket fenyegetni, hogy Németország közé fogja tenni a *Walsin*-féle iratcsomót. Meg leszünk verve az egész világ előtt, még mielőtt megvédelemzhettük volna magunkat. De ha az ártatlan rehabilitáljuk és a bűnösöket elítéljük, úgy kicsavarjuk ezt a fegyvert Németország kezéből, mert Franciaország maga föl fogja ismerni tévedését és jóvá fogja tenni. Az amnesztia elzárja tehát az utolsó ajtót az igazság előtt.

Zola meg van győződve, hogy a szenátus meg

fogja szavazni az amnesztiát, de aztán meg ne bánja a szenátus. Kötelességének tartotta, így végzi levelét, hogy ezt az intő szótátot intézze a szenátorokhoz.

HIREK.

Budapest, május 29.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizető és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Kihallgatás a királlyal. A király ezuttal csütörtökön, május 31-én tartja az általános kihallgatást. Jelentkezni lehet a kabinetirodában (budai várpalota) naponta 9—2 óra között.

— József főherceg szemleuton. *József* főherceg ma délután *Bolla* altábornagy kíséretében, mint a honvédség főparancsnoka *Iglóra* érkezett, hogy a honvédszállójál fölött szemlét tartson. A vasuti állomáson *Szepes* vármegye hatósága, *Igló* város tanácsa és képviselő testülete s nagy közönség várta és lelkes éljenzéssel fogadta a magas vendéget. A főherceget *Baiss* Aladár alispán és *Folgens* Kornél polgármester rövid, lelkes szavakkal üdvözölték, mire a főherceg rövidesen válaszolva megköszönte a szép fogadtatást. Miután még a tüzoltó főparancsnok jelentését átvette és a kivonult tüzoltók felett szemlét tartott, a *Feketehegy* szállóba visszavonult éjjeli szállásra. A honvédség felett a főherceg holnap tartja szemléjét.

— A trónörökös levelet kapott. *Ferenc* Ferdinánd trónörökös a napokban a délvídszék vadászott. Tegnapelőtt este érkezett külön vonaton Szabadkára. Senki se tudott a városban a különvonatról, tehát senmi publikum nem volt az állomáson. A trónörökösre érdekes posta várt. Az állomás főnöke fölment a szalonkocsiba s két levelet adott a trónörökösnek. Mind a kettő finom kis rózsaszínű borítékban volt, a bélyegre pedig ez volt ráutva a földész napjának dátumával: — *Dresda*.

— Vilma királynő eljegyzése. *Vilma* királynő a jövő hét végén *Emma* anyakirálynővel *Károly* Sándor weimari herceg családjának látogatására *Wartburgba* utazik. Itt jegyzi el a husz esztendő királynőt *Bernard* Henrik herceg, a nagyherceg másodikútló unokája.

— Gróf *Chotek* Zsófia. Bécsből jelenti tudósítónk, hogy gróf *Chotek* Zsófia máiól fogva már nem főudvarmesterné többé *Erszbelet* főhercegnőnek. Helyébe a király *Wilczek* Anna grófnőt nevezte ki főudvarmesternővé.

— Az utazó khedive. Londonból jelenti, hogy a khedive június 2-án hajóra száll és *Triesztbe* utazik. *Triesztből* Bécsbe s onnan néhány napi időzés után *Svájcon* át *Londonba* megy. A khedive *Londonba* való érkezésének napja hivatalosan június 21-re van bejelentve és ünnepélyes fogadtatásban fogják részesíteni. A kormány az *Osborne* udvari yachtot bocsátja a khedive rendelkezésére, a királynő pedig nagy fogadást rendez tiszteletére a windsori kastélyban. A khedivét fiére, *Mohamed Ali* herceg is elkíséri *Londonba*.

— Lónyay Stefánia grófné *Párisban*. *Lónyay* Stefánia grófné — mint Bécsből jelenti — június 8-ikán férjével *Párisba* utazik, ahol apjával, *Liptó* belga királyiával fog találkozni.

— Zsilinszky Államtitkár egy tanyai iskolában. *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi államtitkár ma délután *Weisz* Berthold országgyűlési képviselő fahérmegyei birtokára utazott, hogy a jakabszállási pusztán felállított tanyai iskola vizsgálatán jelen legyen. Az iskolát *Weisz* Berthold a maga költségén építtette, rendezte be és tartja fenn azzal a mintaszerűséggel, amelyet rövid két esztendő leforgása alatt egész uradalomban meghonosított s amelyivel az új birtokos az egész vidék apraját-nagyját nemcsak lekötelezte, hanem meg is hódította. E nemes intencióknak és áldozatkészségnek példaadó ereje mellett tüntetett az államtitkár, amikor a ma délelőtti lefolyt egyetemi ünnepségek után kirándult *Jakabszállásra*, hogy a kis tanyai iskolát megtekintse. A sikerült vizsgálatnap befejeztével az iskola áldozatkész fenntartója ajándékokat osztott ki az iskolás gyerekek közt, nagyobbára szentképeket, vallásos könyveket s a jelenlévő kerületi esperes, a katolikus plébános és a szomszédos község református lelkésze megindultan köszönték meg azt a rendkívüli jóindulatot, amelyvel az iskola felállítója a gyermekekben a vallásos érzést serkenti. A vizsga után a résztvevők a restaurált földesuri kastélyba vonultak, ahol a fehér asztal mellett számos felkészült mondák *Zsilinszky* Mihály államtitkára és *Weisz* Berthold országgyűlési képviselőre.

— **Ujabb cimereonkítás az egyetemen.** A tudományegyetem új épületében a tegnapi délutáni cimereonkítások nagy folytatásuk következett. Említettük, hogy a mai királylátogatás idejére hirtelenben kijavították a megrongált cimereket és senki sem gondolt arra, hogy a vakmerő suhancok, akik oly galád módon megszenteltelítették az egyetem auláját, utabb gaztetterü vete-mednek. Az egyetemi ifjuság dícséretes buzgalom-mal látott hozzá, hogy a merénylőket kinyomozza s az éretlen suhancok elvegyék méltó büntetésüket s a közoktatási miniszter is intézkedett már, hogy a rendőrség vegye kezébe az ügyet; e mellett azonban mindenki megelégedett arról, hogy a galád merénylőket meg is ismételték, ami ma estefelé tényleg megtörtént. Az egyetemi ifjuság ma délutánra gyűlést hirdetett az ügyben, hogy kifejezze megbotránkozását a nagy éretlenségre valló tett felett. Délután hat órára volt hirdetve a gyűlés az egyetemi épület kupolatermében. Sajnos, alig harminc egyetemi hallgató jelent ott meg, akik előtt *Köpesdy* joghallgató fejtegette, hogy miként kell az ifjuságnak eljárni az ismeretlen galád merénylőkkel szemben. Alig kezdett azonban bele beszédébe, egypár egyetemi hallgató jelent meg a teremben s hírül adta az újabb cimereonkítást. A jelenvolt ifjakat szinte megdöbbentette az újabb merénylő híre s hirtelenben elhatározták, hogy a mai gyűlést felfoszlatják s holnap délután hat órára újabb gyűlést hirdetnek, hogy impozánsabb módon tiltakozhassanak az ifjuság nevében a gonosztevők munkája ellen.

Az ifjuság a gyűléstől szétoszlva megnézte az újabb megosonkított cimereket. Az egyik a már szombatán megosonkítottak közül való, a második és harmadik emelet között lévő lépcsők jobboldalán; a másik (a homlokzatnál lévő főkapun) fából van kifaragva s *ennek a keresztjét le is törték.* A másik cimereken csak bot-útesek nyomai láthatók.

Mindinkább megerősödik az a vélemény, hogy *fölbérelt cinkosok követték el a gonosz merénylőket,* mert lehetetlennek tartják, hogy egyetemi hallgató ilyen gazságra vetemedett volna.

Az egyetem két takarítónője ma az ifjuság vezetői előtt úgy nyilatkozott, hogy *ők látták, kik törték le a keresztet.* Arra azonban nem tudnak, vagy nem akarnak felelni, hogy egyetemi hallgatók voltak-e a gonosztevők, vagy nem, sőt még a ruházatukat sem tudják leírni. Az asszonyok magaviselete különben nagyon gyanús a dologban.

Mindenesetre üdvös dolog lesz, ha a rendőrség veszi kezébe a gaz merénylők kinyomozását, mert legalábbis hallatlan eset, hogy ilyen merénylőket még meg is ismételhessenek. Az ifjuság körében izgatottan várják a további fejleményeket és a holnap délután tartandó gyűlés nagyon zajosnak ígérkezik, mert az ifjuság egy töredéke — mint halljuk — a közelgő egyetemi választások idejére felekezeti kérdéssé akarja tenni az ügyet.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter ma felhívta *Rudnay* Béla főkapitányt, hogy az egyetem új palotájában előfordult cimereonkítás ügyében indíttassa meg a rendőri vizsgálatot a tettesek kinyomozására. *Wlassics* miniszter különben az esetről — mivel az a képviselőházban is szóba került — jelentést tett a királynak.

— **A magyar kereszténység jubileuma.** A magyar katolikus tanügyi tanács ma délután dr. *Steinberger* Ferenc nagyváradi kanonok elnöksége alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a magyar kereszténység kilencszázadik évfordulója alkalmából augusztus 14-ikén diszkongresszust tartanak Budapesten a Szent-István társulat dísztermében. Másnap, augusztus 15-én záradéklatot rendeznek Esztergomba. A kongresszusra már számos tanító-egyesület bejelentette részvételét. A magyar katolicizmus 900 éves történetéről pályázatot hirdettek. Két pályamű érkezett be, a bizottság elhatározta, hogy *Musics* Sándor minorita rendű szerzetest bízza meg a mű megírásával. Végül a kongresszus rendezőbizottságának elnöküül *Walter* Gyula esztergomi kanonokot, titkaraul *Györfly* Jánost, pénztárosaul *Walter* Károlyt választották meg.

— **Felhőszakadás Boszniában.** Szerajevóból táviratozza tudósítónk, hogy *Zsenica* környékén ma nagy felhőszakadás volt. Tíz ház elpusztult, temérdek jószágot elcsodort az ár. A vasutvonal Bród és Szerajevo között megrongálódott s az üsszekötés megakadt. A vasútépítés munkálatait szétrombolta a felhőszakadás.

— **Halalozás.** Özvegy *Dózsa* Jakabné, született *Berger* Fanni május 25-ikén Budapesten meghalt. Halálát nagy rokonság gyászolja.

Törley Bálint nagybirtokos, volt 1848–49-iki honvéd-vadászhadnagy, *Törley* pezsgógyáros édesatyja ma 77-ik életévében elhunyt.

— **A napfogyatkozás.** Konkoly *Thege* Miklós, a kiváló csillagász, a tegnapi napfogyatkozást az ógyallai csillagvizsgáló intézetéből figyelte meg nagy apparátussal. Megfigyeléséről a következő távirati értesítést küldte:

Tíz igen jó megfigyelést tettem a napfogyatkozásról. Kilenc nagyon sikerült fényképet és két árnyék-fényképet vettem föl.

Madridból jelentik, hogy a tereken és az utcákon nagy néptömeg csődült össze, hogy a napfogyatkozást megnézzék. *Placenzában* és *Argamasillában* is jól meg lehetett figyelni a tüneményt, amely úgy ment végbe, mint a csillagászok előre megmondták. Amikor a nap teljesen eltűnt és amikor korongja ismét megjelent az égboltozaton, a néptömeg tapsolt, *Algirban*, mint egy távirat jelenti, szintén teljes volt a napfogyatkozás. Számos külföldi misszió nézte a tüneményt, amely 65 másodpercig tartott. A sötétség nem volt teljes, hanem csak szürkületserű.

— **Sirva vigad Krieghammer.** Az osztrák delegátusok tegnap este a *Vadászkürtben* vacsoráztak és az asztalfőn *Krieghammer* közös hadügyminiszter foglalt helyet. És huzta a cigány a sok szép magyar nótát, szépen huzta, szívetépőn. Egyszerre csak odaintette magához a cigányprímást *Krieghammer*, az osztrák generális, hogy magamagának huzzasson és a magyar ember szokása szerint bólogatott a fejével, hadonázott a kezével, mialatt a cigány játszott. Nagy vala erre a meghatótságra a jelenlévő közönségben, amely csaknem megjelenezte a magyar nóta mellett mulató osztrák generálist. Mert hát nagyon naiv nép vagyunk...

— **Tüntetés Prágában.** Ma délelben a csehek nagy tüntetést rendeztek a *Ferdinánd-uton* a *Messner*-féle egyenruha-üzlet előtt. A bolt ajtaja felett ugyanis a német dalárdának fekete-piros-arany zászlaja lenggett s a csehek követelték, hogy vegyék le a lobogót. Délelőtt tíz órakor már ezrekre menő tömeg tolongott az üzlet előtt. *Messner* a rendőrségre szaladt segítségért, a rendőrökönk helyettese azonban követelte, hogy vonja be a zászlót. A tömeg már veszedelmesen fenyegetőzött, a mikor megjelent az üzletben egy rendőrtisztviselő s egy alkalmazott által levettette a lobogót. A csehek szava kiáltásokba törtek ki és ujjongva oszlottak széjjel. *Messner* táviratilag panaszt emelt a kormánynál.

— **Az imádság segít.** Annyi bizonyos, hogy az ágyu nem segített. Hiába hullott a fiatalok vére és hiába esorgott a csaták izsádsága. Mélyen hajló, alázatos követek hiába járták a hatalmasok háza táját, semmi sem segített. Most már fuldokolnak azok, akiknek földjét elöntötte a hatalom árja s a fuldokló még a borotvába is kapaszkodik.

A boerok sorsa elvégeztetett s ma már a legutolsó, a legeslegutolsó eszközökhöz nyulnak, az imádsághoz. *Krüger* elnök rendeletére a tegnapi, mai és holnapi napot bűnbánó és vezeklő napoknak nyilvánították és imádságokat mondtattak azért, hogy a mennyből hatalmasság mentse meg őket a leigázástól.

Az angol táborhelyekre áthallik egy veszendő nép szolozmája. Csendes, áhítatos, könyörgő ének, amelyet a naiv hit csodatévő varázsszal látott el. Egy ének, amely segít. A tűz körül egy pár angol katona heverész, a fogára veszi a pipáját s egy darabig hallgatja a tulról jövő hangokat.

— Szegények — mondja.

— Mit szegények — dünnyögi a másik.

Nem elég civilizáltak. El kell pusztniuk...

S úgy fordul, néhány nap múlva el is pusztulnak, hacsak az imádság nem segít.

— **Szanatorium-megnyitás.** A *Fangó* szanatoriumot *Arena*-uti palotájában ma nyitották meg ünnepélyesen. Az orvosi kar kitűnősegei vettek részt a megnyitáson, többek között: *Ketty*, *Koranyi*, *Dollinger*, *Müller* egyetemi tanárok, dr. *Jordan* főorvos, *Kuthy*, *Taussek*, *Vass* és *Török* egyet. magántanárok. A vendégeket *Dániel* Gábor orsz. képviselő a szanatorium elnöke és *Gajári* Géza orsz. képviselő, fogadták. Kivülük a szanatorium képviselőiben megjelentek: dr. *Frenkel* Sándor igazgató főorvos, báró *Born* Frigyes, *Fónagy* József stb. A meghívottak elismeréssel nyilatkoztak a szanatorium berendezéséről. A bemutatón a vendégek asztalhoz ültek. Az első pohárköszöntő, amelyet *Dániel* Gábor mondott, a vendégeknek szólt. Majd *Gajári* Géza országgyűlési képviselő az orvosi kar kitűnősegeit éltette; dr. *Nagy* Albert az orvosok nevében emelte pohárát az intézet felvirágzására.

— **Zavargások Kiebben.** *Pétervárról* jelentik, hogy a *Kiev* környékén előfordult zavargások miatt

ott ma kis ostromállapotot rendeltek el. A lakosságnak meg van tiltva a csoportosulás minden nyilvános helyiségben és köztereken.

— **Márkus Emilia és a veteránok.** Márkus Emilia a napokban lerándult *Deák* Péter urhoz Nagykanizsára vendégszerpelni. Ezt a kis kirándulást nem igen könyveli el életének kellemes emlékei közé. Különösen azonban nagyon is különös az eset. *Mariannát* játszták a színházban, ha ugyan színháznak nevezhető az a terem, amit a *polgári egyetel* házában szoktak berendezni arra a célra, hogy egyik fele hallgassa azt, amit a másik fele mond. Alig hogy elkezdtek az előadást, lenn az egyetel kertjében iszonyú visítással, dobbal, sippal, trombitával muzsikálni kezdett a veteránok szintén polgári zenekara. A publikum elképpedt és várta, hogy mi lesz, a darab pedig nyekergett valahogy odafenn a színpadon s uton volt ahhoz a jelenéshez, a miben színpadra lép — *Marianna*. Lenn szakadatlanul verték a dobot és fújták a trombitákat a kedélyes öregek. Egyszerre aztán leeresztették a függönyt s *Deák* Péter ur a sugólyuk elé lépve kijelentette a nagyerőmű közönségnek, hogy Márkus Emilia asszony nem hajlandó addig a színpadra jönni, amíg lenn el nem hallgat a muzsika. A publikum persze igazat adott a vendégnek, aki nem azért ment le Nagykanizsára, hogy tudórögeje a szavát a bombardon, de azért beletelt jó tíz perc, amíg a veteránokkal meg lehetett érteni, hogy jobb időt is választhattak volna maguknak a nemes sportra, amit kifejtettek az instrumentumokon. Különben egyéb baj is akadt. A színészek teljességgel nem tudták a szerepeiket és a sugó is csak ember, akitől többet nem lehet kívánni, mint amennyi emberileg lehetséges. Ezek után a vendég alaposan összehuzta a két utolsó felvonást. *Mariannát*, mint extraktot élvezték végig a kanizsaiak.

— **A budapesti vízvezeték építője.** A mult szerdán elhunyt 92 éves korában *Londonban* *Lindley* Vilmos angol gépészmérnök, akinek nevét Budapest székesfőváros története is megörökíti. *Lindley* építette ugyanis Budapest főváros első nagyszabású vízvezetékét, és neki köszönheti fővárosunk világhírű csatorna-műveinek alapját. Egyike volt a híres mérnök a világ legzsensialisabb városrendezőinek és csatornaművei és vasutai révén két világrészben tette ismertté nevét. Budapesten kívül *London*, *Hamburg*, *Frankfurt*, *Pétervár*, *Bukarest* s még több európai nagyváros csatornát építette. *Lindley* 1863-ban létesítette a mai parlament helyén az első vízvezetési telepet, később pedig a kőbányai magaslaton épített két nagy víztartót. Budapesti működésének értéke abban is nyilvánul, hogy éleslátásával már akkor előrelátta Budapest fényes jövőjét és épp ezért ellene volt minden kisszerű intézkedésnek. A mult szombatán temették az agg technikust, akiben fővárosunk egyik jötevőjét és legnagyobb bámulóját veszítette el.

— **Ötezer kisasszony — egy csomóban.** Amerikából a többek közt egy kis hölgybizottság is meg *Párisba* kiállítást nézni. Ötezer kisasszony egy csomóban, valamennyi tanítónő. Az Egyesült Államok tanítónőinek szindikátusa rendezte a kirándulást. Külön hajókon jönnek *Havreig*, onnan különvonatokon *Párisba* s ettől kezdve abban is különbözik ez a társas utazás a többi-től, hogy szabad minden kisasszony, mint a madár. Ott vesz magának lakást, ahol akar s úgy él, ahogy neki tetszik. Csak egy programponnt kötelező. Mind az ötezer kisasszony a *Concorde*-térre megy reggelenkint s itt aztán megbeszéli azt, hogy mi legyen a nap programja. Annyit megjósolhatunk minden nagyobb próféta ihlettség nélkül is, hogy ezeknek a kis reggeli konferenciáknak az lesz az eredménye, hogy a *Concorde*-tér és környékének lakói kiköltöznek. Hát ha még egy kis nézeteltérés is támad a hölgyek között...

— **Öngyilkos állomásfőnök.** *Iglói* levelezőnk táviratozza, hogy *Berettás* Gyula, a poprádi állomásfőnök-helyettes ma reggel főbe lőtte magát és szörnyet halt. Még családja sem sejtí, mi vihette az egész környéken köztiszteltetben állott férfit végzetes teltére.

— **Kocsit a vonat előtt.** Könnyen végzetessé válhatott volna tegnap este a filatori gátnál egy részeg kocsiának a könnyelműsége. Alaposan berugva hajtattat a helyiérdekű vasút sinein, amikor velem szembe jött a szentendrei vonat. A vonatvezető erősen csöngett, kiabált, de *Szalai* Mihály a kocsi csak egyre tovább haladt. Már-már alig kerülhették el a szerencsétlenséget, amikor a mozdonyvezető elengedte adva a vonatot megállította. Ekkor még *Szalainak* állt fejébe s gorombáskodni, larmázni kezdett, a mire az előhívott rendőr a III. kerületi kapitányságra kísérte.

A világhírű

„Champion“ és „The Royal Progress“
kerékpárok mélyen leszállított árban

kaphatók
kizárólag

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár nagy raktárban
Budapest, VIII., József-körút 41.

Használt gépek legmagasabban becsültetnek. — Saját nagy javítóműhely és iskola. — Kerékpár-részek leszállított árban.

— **Választó Berta.** Egy nagyváradai kisasszony, Silberstein Berta, gondolt egy nagyot és merészet s megírta a következő fellebbezést az országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen:

Tekintetes Központi Választmány!

Az ide J. alatt csatolt adókönyv alapján tisztelettel kérem, hogy az engem megillető jogosultsággal a választók névjegyzékébe felvételet néltetassék.

Nagyvárad, 1900. május 22-én.

Silberstein Berta,
üzletvezető.

Ebben a kérvényben van egy kis revolúció a mi törvényeink ellen. Az asszony, aki a mi eklézsiánkban is csak hallgatott eddig, most egyszerre azt követeli, hogy hagyják őt szóhoz jutni, mert neki van valami mondani valója. Csodálatos dolog és édes asszonyi ügyesség, hogy már akkor is olyan sokat mondanak a nők, mikor csak szót kérnek.

Mert ez a választó Berta kisasszony alighanem ezeket akarja mondani a világnak, a férfi világnak, amelytől most kér első ízben engedélyt egy asszony arra, hogy szólhasson:

— Tisztelet választó uraságok! Vége annak a hazugságnak, hogy csak maguk valók arra, hogy háboruba menjenek, törvényt csináljanak, esküdszöveget üljenek és kenyeret szerezzenek, mi pedig csak arra valók volnánk, hogy férjhez menjünk. Mi ugyan férjhez is akarunk menni, ha éppen akad kedvűnkre való, de megértettük, hogy önként úgy kell ma már megvennünk, holott azelőtt önként vetik meg minket. Mi tehát épp úgy dolgozunk, mint a hogy önként lustálkodnak s ime még üzletet is vezetünk, adót is fizetünk. Hígyjék el ezenfelül, hogy a politikához épp oly keveset értünk, mint önként s vannak országok, melyeket éppen olyan ügyesen tudnánk agyonkormányozni, mint önként. Sehogysem értjük tehát, hogy miért legyen csak önkéntnek joguk ahhoz, hogy ügyetlenégeket csináljanak? Azt hiszik talán, hogy mi nem vagyunk elég érettek hozzá? A nagy Krisztof fia, amint tetszik tudni, folyton az apja nyakán ül s szegénynek az a végzete, hogy kőből való s nem szállhat le onnan. Ezért hiszik róla maguk, rövidlátó választó polgárok, hogy nem tudna a maga lábán járni, de még soha sem próbálták meg vele. Oh mi bizunk a nagy Krisztof fiában. Ha levennénk bennünket arról a szoborról, ahova esetlenül föltek, majd meglátnánk, hogy nem volnánk mi olyan ügyügyek. Ugy beszélünk és úgy szavaznánk, mint a parancsolat. Mert van is abba valami nagy művészet? Tisztelet választó uraim...

Bocsánat kisasszony. Értjük már, de a választásra sohasem fogunk ráérni, ha ilyen hosszasan tetszik beszélni. Inkább megadjuk a jogot.

— **Fegyelmi vizsgálat nagyban.** Liptó-Szent-Miklósról írják nekünk, hogy a belügyminiszter által kiküldött Kaffka László miniszteri tanácsos megvizsgálta a közigazgatási hivatalokat s a vizsgálat eredményéről jelentést tett a miniszternek. A napokban érkezett el a belügyminiszter intézkedése, amely harmadik közigazgatási tisztviselő ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárást. Ez a rendelet vármegyeszerte nagy meglepetést keltett. A felfüggesztett tisztviselőket nagy része közszégy és körjegyző.

— **Építőiparosok kongresszusa.** Az építőiparosok kongresszusának előkészítő bizottsága már megállapította a kongresszus programját. *Junius 2-ikén* délután 5 órakor elérkezett lesz a Magyar Építőmesterek Egyesületének helyiségében (Ferenclak-bazára), este pedig ismerkedési estét tartanak a városligeti Wampetice-féle vendéglőben. *Junius 3-ikán* reggel 8 órakor kezdődik a kongresszus az új városházánál, délután 3 órakor pedig ebéd lesz a Vigadóban. Ebéd után a királyi palotát és az új országházat tekintik meg. Este a Népszínház előadását nézik meg, azután a Pannónia-szálló éttermében közös vacsora lesz. *Junius 4-ikén* délután 9 órakor a kongresszus folytatja tanácskozásait, amelyek délután 1 órakor fejeződnek be. Ekkor a kongresszus összes tagjai fölvonulnak a kereskedelmi miniszter elé, azután társasbéd lesz a Vigadóban. Délután a kőbányai új római katolikus templomot és a Dreher-féle sörházat tekintik meg. Este találkozás lesz a Magyar Építőmesterek Egyesületének helyiségében.

— **Házasságok.** Roth Jenő a gróf Schönborn-féle uradalmi ásványvíz bérletének birtokosa Szolvárról eljegyezte Jelinek Adolf kedves leányát Juokát, Budapestről.

Krausz Vilmos május 26-án jegyet váltott Schnabel Róza kisasszonnyal, özv. Schnabel Sándorné leányával Sárovaírt.

Dr. Geller Samu pécsi ügyvéd június 12-én a besztercebányai izraelita templomban esküszik Örkös hűséget Spitz Olga kisasszonynak.

— **Sikkasztó postatiszt.** A főpostán sikkasztás történt; egy megtévedt fiatalember hozzányult a kincstár pénzéhez s tízezer koronát magához véve — megszökött. Sztármári születési, alig 26 éves. Becsky postatiszt. Sztármári születési, alig 26 éves. Becsky a kézbesítő osztállyal volt alkalmazva, mint utalványkifizető pénztárnok. Ugynevezett eládmányként 60.000 koronát kapott, amelyből a pénzes utalványokat széthordó pénzes levéldöröket kifizette. Este az elszámolásnál a kezeihez kapott 60.000 koronával szemben 56.825 korona 32 fillért helyezett kifizetett utalványösszeg gyanánt kiadásba. Ma reggel nem jött be a hivatalába; ekkorra azonban már a számadásait felülvizsgálták s rájöttek, hogy a tényleges kiadás mindössze 46.825 koronát tett ki. A rovatok egyeztek, csupán a végösszeg volt nagyobb 10.000 koronával. Becsky így 13.174 korona 65 fillér helyett csak 3.174 korona 65 fillért fizetett vissza. A sikkasztásról jelentést tettek a rendőrségnek, amely legelőször is a lakásán, a Bethlen-utca 3-ik szám alatt kereste Becskyt, de hiába, mert a sikkasztó valószínűleg a külföldnek vette útját. Becsky 165—168 centiméter magas, vézna, arca hosszukás, himlőhelyes, arcszíne olajbarna, haja fekete, szeméi feketék, bajusza ritka, pofaszakállja fekete, álla borotvált. Haját felülre fésülve viseli. Becsett szeméi vannak s rendszeren csipetűt visel. A rendőrség mindenfelé keresi.

— **Hat leány.** Annak a cirkusznak, amely tavaly arra vállalkozott, hogy Nagyváradon publikumot hódítson, nagy esete van Krakóban. Megszökött a titkár ur, a felesége s magukkal vittek öt ballerínát és egy lovaskisasszonyt is. A táncosnők mind magyarok és persze mind szépek. A legszebb pedig a komániában a lovas-kisasszony. Nem is azért tartották, hogy lovagoljon, mert ahhoz ugyan édes keveset értett, hanem inkább csak úgy az auzlágban mutogatták. Hogy a hat leánynyal nem valami tisztességes szándéka van a titkár urnak, az azért valószínű, mert távozását egy kis sikkasztás előzte meg. Valószínűleg lefelé igyekszik a Balkánra. Jó volna utjába állani. Hátha meg lehetne menteni még a végleges zülléstől azt a hat leányt.

— **Sztrájk az állami gépgyárban.** A magyar állami gépgyár kőbányai-uti telepén ma délelőtt részleges sztrájk ütött ki. A mozdonykovács-műhelye kilencvenhat munkása elhagyta a gyárat s kivonult a Népligetbe. A munkások reggel küldöttségileg járultak Leefeliner igazgatóhoz, akinek elmondták, hogy ők végzik a legnehezebb munkát, mégis alig keresik meg a kenyérre való. Memorandumot adtak át neki, amelyben követelik, hogy legyen az előmunkás és a segédmunkás bére egyforma s hogy az akkord-bér 95%-a legyen a napszámnak. Vasban és aőalban jó anyagot kapjanak, ha pedig réteges a vas, a hibás munkát ne kelljen újra ingyen elkészíteni. A munkának legyen rendes, előre tudott ára. Az igazgató délelőtt fél tízkor fogadta a küldöttséget s elutasító választ adott kívánásaikra. Erre aztán kivonultak a munkások a gyárból. Holnap új deputációt küldenek az igazgatószághoz. Itt említjük meg, hogy a Ganz-féle vagongyárban, ahol tegnap három ezer munkás sztrájkolt, ma reggel újra megkezdtek a munkát. Csak a kovácsok sztrájkolnak, mert ők külön bérérmelést kívánnak, amit az igazgatóság még nem teljesített.

— **Tartarin ur Nagy-Becskerekén.** A nagybecskereki állatsereglet oroszlanja nagyon megvénült már. A lábára se bír állani s fáradtan, lomhán majszolja az ételt, amit bedobnak neki kegyelemből. Mert nemcsak a vén ember haszon-talan, hanem a vén állat is. Nem látványosság többé. A menaszériába pedig az kell. Legutóbb aztán még az a szerencsétlenség is megessett az öreg királyon, hogy megütötte a szél. Ezután már csakugyan nincs pardon s a gazdája kimondta rá a halálos ítéletet. Hogy azonban ebből is legyen valami kis haszon, publikum előtt végzik ki az öreg oroszánt. A rettenthetetlen vadász szerepére Berkes Lajos rendőrhadnagy vállalkozott. — Miért nem hívták el Tartarin urat, az igazit.

— **Dadogók vizsgálja.** A fővárosi orvosi kar számos kitűnőssége jelenlétében folyt le ma a dadogók és hebegők tanulmányának záróelőadása. A tanulmányok mintegy 25 tanulója jelent meg, akik a megjelölt szülők vagy hozzátartozók, vagy saját tanuságuk szerint is korábban szintén érthetlennül beszéltek s ma mindnyájan teljesen érthetően, tulnyomó részben pedig oly korrektül beszéltek és olvastak, hogy a vizsga befolyásos és nagy számmal egybegyűlt érdeklődők a tanulók közbe vegyültek és kíváncsi beszélgetéssel iparkodtak kitűnő, nem-e csak pillanatnyi hatás alatt állva mutattak fel a feltűnő eredményt. Magok a tanulók jókedvű mosolyalaj világoztatták fel őket, hogy beszélők állandóan jó,

sőt csak ekkor volt igazán észlelhető, hogy a vizsga okozta lámpaláz elmúltával mily rendes, mily kifogástalan a beszédük. A tanulók között, akiknek egészsége fölött dr. Bród Miksa őrködik, vannak középiskolai tanulók, egyetemi és műegyetemi hallgatók, kereskedők és iparosok és tanfolyamuk ma bemutatott eredményével valamennyien becsületet szereztek a tanulmány vezetőjének, Skultéty Lajos áldozó papnak és fővárosi tanárnak is, aki igazán céltudatos buzgósággal szentelt munkáját az ember-szeretet e nemes intézménynek.

— **A bokréta ára.** Lehet, hogy jó mérnök az a Balogh Géza nevű uri ember, akiről itt szó esik, de nem igen nagy gavallér. Nem mi mondjuk ezt, hanem a szegedi törvényszék, amely a mérnök urat és kedves nejét nyolc napi fogházra ítélte — rágalmazás miatt. A mérnök ur ugyanis elvetődött egyszer Ó-Becsére s megismerkedett egy kollégája családjával. A kollégának gyönyörű szép leánya volt, Balogh beleszeretett, a leány se idegenkedett tőle s rövid udvarlás után odáig fejlődött a viszony, hogy megtartották az eljegyzést is. A fiatal ember nagyon figyelmes volt a menyasszonya iránt. Minden nap küldött neki egy csokrot, néha kettőt is — ami persze szép pénzbebe került. Egyszer aztán valami kis összeveszés miatt fölborlott az eljegyzés s a mérnök ur hazatérve Szegedre hírtelen meg is nősült. Most persze gondos családapa lett, akinek nem a régi szerelem fájt már, hanem a sok pénz, amit virágra költött. Összesen vagy hatszáz forintot. Gondolt tehát merészet és nagyot s irt a leánynak, akit a faképnél hagyott, hogy fizesse vissza a hatszáz forintját. Aztán a lány apjának írt. Az be is ment Szegedre s kiegyezett a kollégával kétszázötven forintban. De nem fizetett. Erre a kolléga meg a felesége nyílt levelezőlapon fenyegette meg nem is őt, hanem a leányt, hogy majd megtanítja becsülete az egész családot, amiért becsapták. A lány beteg lett ennek az utatlatos korrespondenciának, mire az apa a törvényszékhez menekült védelemért a folytonos fenyegetés és zaklatás ellenében. S ennek a föl-jelentésnek az eredménye az, hogy Balogh Géza urat és kedves nejét nyolc napra becsukják.

— **Az önmagába visszatérő erszény.** Egy vidéki városka helyőrségi tisztikara napok óta mulat az alábbi eseten.

A kapitány urhoz, aki nagyon igazságos ember, nagy szalutálva beállt egy legény:

— Jelentem alásan kapitány ur, elvesztettem a bugyellárisomat.

A kapitány int a fejével. Jó. Ami elveszett, az elvesztett.

— **Mehetsz!**

Az igazat megvalva, nem sok reménye volt, hogy valaha megkerül az a bugyelláris. Sajnálta is szegény fiut, mert nagyon igazságos ember volt a kapitány.

Másnap nem tudott hova lenni bámulatában, mikor megint beállt hozzá egy másik legény:

— Jelentem alásan kapitány ur, egy bugyellárist találtam.

A kapitány megint int a fejével. Jó. Ami megkerült, az megkerült.

— **Dupla porció.** Három deci bor a jutalmad. Derék fia vagy és becsületes.

A kapitány délben elhencegett vele a kantinban. Hogy milyen fiuk ezek! Rájuk lehetne bízni az Inkák aranyait.

Harmadnap megint történt valami különös, öt katona jött raporira. Mind az öt elmondta:

— Kapitány ur, jelentem alásan, elvesztettem...

— A bugyellárisodat?

— Azt.

A kapitány ötször megcsóválta a fejét s csak annyit mondott, hogy:

— Talán megkerült.

És megkerült. Délután öt katona jelentette, hogy megtalálta az erszényt, a kapitány ura ötször csóválta meg a fejét s ötször két porciót, meg ötször két decit utalványoztatott.

Ezentul a történet tisztára a Hosemizl és Psemizl nevű lovagok története mintájára fejlődött. Hol az egyik vesztette el a bugyellárisát, hol a másik. A kapitány már tizenkétszer csóválta meg a fejét a reggeli raporinál s tizenkétszer a délutánnál. Mivel pedig nincs olyan igazságos kapitány, aki egy nap el ne fáradna ennyi fejesóválásba, végre is így szólt:

— Aki ezentul megtalálja azt a bugyellárist, az ezentul is dupla porciót kap, mert én igazságos ember vagyok. De aki még egyszer el meri vesztetni, azt bocuskatom. Kreuzhimmeldonnerwetter... Ab-treten!

S szóta nem vesztett még el egy bugyelláris sem.

Mirtus-crème

bőrfinomító, szőpíró, fűdítő. Zsíraltan és ártalmatlan arc- és kéz-crème, eltávolít minden bőrhírt, szőpíró, májfoltot, bőrhámot, pattanást, bőrtörést, Kis tégely 50 kr., nagy 1 frt. 3 kiállítási kitüntetés. Hozzá szappan 40 kr. Mirtus-poudre 50 kr.

Készíti és szét-küldi az „Apostol” gyógyszer-tár. Budapest, VIII., József-körút 64. n. sz. Baross-utca közelében.

— **Öngyilkos udvari ékszerész.** Biedermann Emil valamikor osztrák udvari ékszerész — mini bécsi tudósítónk jelenti — öngyilkossá lett. Biedermann Badenben volt kényelmes nyaralója, ahol az éjjeli fölalkasztotta magát. Az öngyilkosság oka eddig-
elő ismeretlen.

— **Főző-tanfolyam eselődékeknek.** A magyar háztartási iskola, a báró Daniel Ernő vezetésével álló ismeretes kulturális egyesület a nyári hónapok alatt úgynevezett *eselődéktanfolyamot* nyit, alkalmat adva a eselődékek és más szolgálati viszonyban lévő alkalmazottaknak, hogy gazdáik távolléte alatt a háztartás minden ágában, különösen a főzésben és kézimunkában magukat csekély díj lefizetése mellett alaposan, szakszerűen kiképezhessék. A tanfolyamra már most is be lehet iratkozni az egyesület Rottenbiller-utca 15. sz. a. lévő helyiségében.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Aroképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképezési háttértek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

Vegyes ebéd.

— Delegátusok a királynál. —

Budapest, május 29.

A mai udvari ebéd vegyes ebéd volt. *Közös* ebédnek is nevezhetnők, de tartunk a közjogászoktól, s nem akarjuk a közösügyek számát *contra legem* szaporítani. Vegyes azért volt az ebéd, mert mindkét delegáció tagjai szolgáltatták a közönséget: harminc magyar és harminc osztrák. Az udvari szokás ilyenkor az, hogy egy-egy osztrák mellé egy-egy magyart ültetnek. Persze nem a véletlen, hanem a rangsor szerint. Hanem a rangsornak is megvannak a maga vídám véletlenei. Ma például *Gajári Ödön* dr. *Gessmann* mellé került, aki egyik adjutánsa *Luegernek* s a legindulatosabb antisemiták egyike. Ez az összekeverése a vendégeknek érdekes szituációkat teremt s élénk társalgásokat fejt ki. A hangulat eleinte feszes, aztán kipattannak az ellentétek, eszmecsero fejlődik, s a király kitűnő konyhája és pincéje megteremti azt a lelkiállapotot, amely áthidalja az örvényeket s a kedélyesség harmóniájába olvasztja a társaságot.

(A hatvanegyedik vendég.)

A mai udvari ebédén olyasvalami történt, amire az udvari etikett krónikáiban előzmény alig akad. Ő felsége *hatvan* delegátust hívott ebédre, de *hatvanegy* jelent meg. A superplus magyar részről jött — gróf *Tisza István* képében. Megjelenése nem csekély zavart okozott. Ha eljött az ebédre, kétségtelen, hogy volt meghívója. De épp oly kétségtelen, hogy valami tévedésnek kellett a dologban lennie. Mert őt nem várták és számára nem volt terítve. A spanyol etikett hagyományai nem adnak utbagyítást ilyen esetre. Két elvi álláspont került egymással szemközt. Az egyik az, hogy ha ily előkelő főúr és kiváló politikus tévedésből is jelenkezik a király asztalánál, akkor természetes, hogy jussa van a szíves vendéglátáshoz. A másik az, hogy ahol hatvan vendég számára terítettek, ott bajos a hatvanegyediket elhelyezni. És fölmerült még egy harmadik nehézség: ha közbe is szurják gróf *Tisza Istvánt* valahová, hogyan essék meg ez a művelet olyanformán, hogy meg ne bomoljon az asztalrend, amely szerint sem két osztráknak, sem két magyarnak nem szabad egymás mellett ülnie? Az első elvi álláspont maradt a legerősebb. Gróf *Tisza István* vendége maradt a királynak. A eselődés hamarosan előteremtett még egy terítéket és megtörtént a hevenyszárt közbeszúrás. Ezek után minden rendben volt, csak az előbb említett asztalrend nem maradt rendben. Ebéd után aztán a magyar urak közt szóbeszéd tárgya volt az incidens. Valakinek itt tévednie kellett, vagy az udvari hivatalnak, vagy gróf *Tisza Istvánnak*. Sokan úgy vélekedtek, hogy a gróf meghívója talán holnapra szólhatott, de *Tisza* határozottan vélt emlékezni, hogy a mai dátumot olvasta a meghívón. Este aztán a szabadelvű pártkörben kiderült minden. Gróf *Tisza István* a királyi várból a lakására hajtatott s csak onnét jött a klubba. Nem volt nyugta, meg akarta nézni, kit terhel a tévedés. Kacagva röhögött, hogy bizony ő a ludas. A meghívó csakugyan nem mára szól, hanem holnapra.

Igy ebédelt ma a király asztalánál valaki, aki csak holnapra volt hivatalos. Az udvari etikett hagyományai megzavargodtak egy érdekes esettel. Most már erre is van precedens.

(A cercle.)

A *cercle* az, amiről a király vendégei nem szeretnek beszélni. Ő felsége nem látja szívesen, ha a vendégeivel váltott beszélgetései a nyilvánosság elé kerülnek. Az öreg *Tisza Kálmánt*, amikor a mai ebéd után a pártkörben megjelent, körülfogta egy csoport képviselő és újságíró. S megindult az élénk faggatás: kiket szólított meg s miket mondott ő felsége. Az öreg *Tisza* egy ideig hallgatja jókedvűen hunyorogva a kérdéseket, aztán ezt feleli:

— Tudjátok, mit válaszolt ilyen esetben egy magyar mágna: amit elmondhatnak, a miatt ne ostromoljatok, mert az nem érdekes; ami pedig érdekes, a miatt hiába ostromoltok, mert azt nem mondom el.

És ezzel elvonult kibicelni a tarokkozókhoz.

(A hoppon maradt Kaftan.)

A legérdekesebb epizódja a cerclenek olyasvalami, ami nem történt meg. Ő felsége ugyanis nem szólította meg *Kaftant*, a nagyszáju cseh delegátust. A cercle-nél az urak félkörben állanak s ő felsége rendszerint úgy járja végig a félkört, hogy megáll minden egyes vendégénél. *Kaftan* ur nyolcadiknak állott a félkörben. Mikor a hetedikkel ő felsége elvégezte a beszélgetést, hirtelen átkanyarodott a félkör másik szárnyára. *Kaftan* ur tehát hoppon maradt. Ugyanez a sors várt utóbb *Slama* urra is, aki szintén cseh és nem kevésbé véresszáju. *Stransky* tavalyi pokróckodása óta a cseh urakkal ez a metódus járja. Ebédet kapnak, de nines módjuk a vendéglátást gorombaságokkal viszonzni.

(A király és a szecesszió.)

Cercle közben a király a magyar urak előtt fölemlítette a földtani intézetben tett látogatását is. Nagyon megdicsérte a gazdag gyűjteményeket és a palotát is.

— A palota nagyon szép — *belülről*. Kívülről nagyon kiáltó a szecesszió.

A szecesszió művészeti forradalom. Koronás fők nem tartoznak a forradalomért lelkesülni.

A mai delegációs ebédre szóló hivatalos tudósítás így hangzik:

Az ebédén a királyi ő felsége kivül résztvettek: Gróf *Goluchowski*, báró *Krieghammer*, *Kállay* Béni közös miniszterek, báró *Spaun* tengerügy, dr. *Plener* Ernő, a közös számvevőszék elnöke, dr. *Körber* Ernő osztrák miniszterelnök, *Széll* Kálmán magyar miniszterelnök, gróf *Széchenyi* Gyula ő felsége személye körüli miniszter.

Az osztrák delegáció részéről: *Javorski* Apollinar lovag elnök, gróf *Vetter* Felix alelnök és herceg *Schönburg* Aiaios, báró *Helfert* József, *Zaleski* Fülöp lovag, báró *Czedik* Alajos, gróf *Montecuccoli* Miksa, dr. *Baernreither* József, gróf *Fürstenberg* Ede, *Abrahamovics* David lovag, báró *Di Pauli* József, gróf *Cnotek* Imre, *Baltazzi* Arisztid, dr. *Demel* Lénárd, dr. *Gessmann* Albert, *Kaftan* János, *Korcia* Benedek apát, *Mauthner* Miksa, báró *Oppenheimer* Lajos, báró *Parish* Oszkár, *Peschka* Ferenc, dr. *Popovici* György, *Prade* Henrik, dr. *Slama* Ferenc, gróf *Stürgkh* Károly, *Vencelj* János, dr. *Weigel* Nándor és *Zsacek* Nándor delegátusok.

A magyar delegáció részéről: *Szilágyi* Dezső elnök, gróf *Szapáry* Gyula alelnök és *Esterházy* Miklós herceg, *Tisza* Kálmán, gróf *Zichy* Agost, *Berzevich* Albert, báró *Daniel* Ernő, *Láng* Lajos, gróf *Széchenyi* Manó, gróf *Koglevich* István, báró *Nopcsa* Elek, gróf *Széchenyi* Imre, gróf *Apponyi* Albert, *Daniel* Gábor, *Ernusz* Kelemen, *Flüger* Károly, *Gajári* Ödön, *Gyurkovich* György, *Horánszky* Nándor, *Kőszeghy* Sándor, *Kusevich* Szvetozar, *Lukács* Antal, *Mohay* Sándor, *Pap* Géza, *Pulszky* Agost, báró *Rudnyánszky* József, *Szerb* György, gróf *Thorockay* Miklós és *Tolnay* Lajos delegátusok; a közös minisztériumok részéről: gróf *Szécsen* Miklós, osztályfőnök, *Jekeltalussy* Lajos altábornagy, *Canius* vezérőrnagy, *Seemann* lovag tabornok-hadbíró, dr. *Uriel* vezérőrnagy, *Krobatin* lovag ezredes, *Elmayer* ezredes, báró *Abtele* ezredes szárnysegéd, *Dobrucky* lovag főhadbiztos, *Budisavijevics* tengerészeti vezérőrnagy, *Jedina* lovag sornajókapitány, báró *Hauser* sornajóhadnagy parancsörtszt, *Horowitz* Ede lovag osztályfőnök, *Szentgyörgyi* Gyula osztályfőnök, továbbá gróf *Paar* és *Bohras* főhadsegédek, gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy, *Schiesl* lovag kabinet-igazgató, *König* osztályfőnök és a szolgálatban lévő parancsörtszt.

A király látogatásai.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, május 29.

Ő felsége ma délelőtt megtekintette a *Szefánia*-uton épült új geológiai intézetet és nyomban utána az új egyetemi épületbe látogatott el.

A király látogatásairól tudósítónk a következőket jelentik:

A geológiai intézetben.

Könnyű azt eltalálni, hogy a király milyen utakon halad végig. Az utat pléhtáblás jelzők mutatják. Egy-egy diszruhás rendőr. A szokottnál közelebb állanak egymáshoz és amennyire egyáltalán elképzelhető, még komolyabbak, mint egyébkor.

Tizenegy órakor jár a felség. Egy negyed tizenegyre tehát még csak az intézet alkalmazottai állnak a kapuban. *Konstán*ék, hogy szép az idő. Egy fiatal geológus *Timkó* Imre az újságírókat fogadja és megajándékozza. Öket egy tudósítással, amelyből tíz óra 25 percre. Römmel olvasom, hogy mit mondott a király egy félórával később és hogy a főlépcső csarnokából felment a második emeletre... Pedig még itt sincs.

A Csömöri-ut felől feltűnik egy konflis. Megáll a két fásor között elhúzódo gyalogjáró mellett. Kicsiny, szürke, bozontos szakállú emberke száll ki belőle. Egy esernyőt szorít a hóna alá és szinte restelkedve fogadja, amikor a kocsi mellé álló portás szalutál neki. A geológus-had sietve megy le a kapu aljában lévő lépcsőkhöz. Egymásután mélyen meghajolnak és a fényesre vasalt cillenderek hatalmas félkörű irnak a levegőbe. Ez az ur: *Semsey* Andor. Hamar, szinte félénkséggel siet a kapu alá. A geológusok lenn maradnak a gyalogjáró táinak árnyékában és várják a vendégeket. Háromnegyed tizenegy felé érkezik *Széll* Kálmán Hazay titkárral. A miniszterelnök diskurál az intézet igazgatójával, egy-két bányatanácsossal.

A magyar szó egyszerre eltűnik, megérkezik *Lobkowitz* hadtestparancsnok. Frissen ugrik le a kocsiból. Megnézik a miniszterelnökkel az új épület homlokzatát. Egymásután négy kocsi jön. *Rudnay* főkapitány, *Perccel* Dezső, gróf *Apponyi* Lajos, *Nemeskéri* Kiss Pál... Németül üdvözik egymást az urak, a hadtestparancsnok miatt. Aztán jön piros sapkás huszárral *Márkus* József, utána külön kocsiban *Halmos* polgármester. A főpolgármester huszára leugrik a bakról. Jön *Daranyi* is, akinek — a várakozók között termett meg ez a bon mot — nem tud senki a szemébe nézni. Fekete szemüveget visel tudniillik. Őt követi *Széchenyi* miniszter.

Széll Kálmán az órájára néz. Tíz óra ötven perc. Tíz perc múlva itt a király.

A vendégek nézik a két oldalt álló közönséget, akik közé oda került két fess bioklista nő is a kerékpárjával együtt. Két perc múlva itt a felség. Fronton állnak a vendégek. Egy lovasrendőr kétségbeesetten lát egy a Csömöri-ut felől cammogó milimáris kocsinak, hogy: gyorsabban. Mindenki végigsimítja a szalonkabátját.

Itt a király.

Néhány halk szóval üdvözlí *Daranyi* ő felségét és bemutatja *Böckh* igazgatót. A király üdvözlí a notabilitásokat.

A lépcső alján megáll és nézi a homlokzatot.

— Nagyon szép és érdekes!

Benn a kapu alatt *Daranyi* bemutatja a geológusokat és az építészeket. A mikor *Semsey* Andorra került a sor, a király barátságosan mosolygott a mecenásra, aki százezer koronát adott a geológusoknak. A miniszter aztán megemlítette azt is, hogy a főváros ingyen telket adott. Erre a király a két polgármester felé fordult:

— Nagyon szép önkéntől. A palota szép helyen van.

Mikor az első emeletre ért a király a kísérvél, a miniszterelnök hátraszól:

— Hazay! Hazay!

Hazay valahol lenn a lépcső alján hallgatta egy geológus magyarázgató felvilágosítását. Mint valami élő táviródróton, szaladt végig a notabilitások ajkán:

— Hazay! Hazay!

És Hazay egyszerre az emeleten termett.

— Telefonozzon be az egyetemre, hogy a felség valószínűleg korábban jön.

A király feszült figyelemmel hallgatta, amikor az őskori medvék, bölények, tulokok, szarvasok, jegesmedvék hatalmas méretű csontváza, csontmaradványait magyarázta *Böckh* igazgató. Hosszasan nézte az óriási lapátos szarvakat, amelyeket a mai dämvd őse cipelt a koponyáján. A kőzetek osztályában nagyon meglepett egy gyönyörű, kékes árnyalatú kő.

— Hol találta?

— Döröban, felség.

— Hol?

— Csikban... Csikmegyében, — egészítette ki aztán magyarázatát az igazgató.

Nagyon sok tudományos műsöt hallott ma a felség. És ezek a magyarosított tudományos elnevezések kétségbeesztők. Az igazgató tehát többnyire németül is megmondta a bemutatott tárgy nevét.

Amikor a király azokhoz a kövekhez ért, amelyekkel a rómaiak építkeztek, megjegyezte:

— Ezt láttam a kiállításán, kilencvenhatvanban.

A királyvölgyi ősbányászaton apróra megmagyaráztatta magának, hogyan történt kiosorgatással a sóbányászás. Amikor a kőszerszámokat meglátta, mosolyogva szól: Darányihoz:

— Vasuk még nem volt, de só az kellett nekik!

E közben a felséget kísérő urak folyton hangosabban beszéltek. A magyarázó igazgató már rekedtes hangon igyekezett tulkiabálni a vendégek zaját. Széll Kálmán észrevette az igazgató nagy erőlködését és odaszólt Perczelnek:

— Szóljanak kérlek, hogy csendesebben legyenek.

Perczel Dezső egy pillanatra nem tudta, hogyan kerül ehhez a tisztelek megbízatáshoz, aztán Nemeskéri Kiss államtitkárhoz elég hangosan hátraszóltott:

— Pali!

És mutatóját az ajkára tette. Nemsokára csönd támadt. Az igazgató pedig folytatta a magyarázatot, most már halkabb hangon.

A magyarázó szavak állandó refrénjeképpen hangzott:

— Ez magyar kő...

— Ez magyar lelet...

— Magyar föld...

Ami végre a magyar geológiai intézetben nem éppen föltűnő jelenség...

Amikor a kőzetgyűjteményeknek ahhoz a részéhez ért, ahol a hamisított kövek vannak, derűsen szólt a király:

— Hát már a köveket is hamisítják?

A derű átragadt a kísérők arcára is. A távolabb állók nem hallották a király megjegyzését és kérdezte a mosolygó közelállótól:

— Mi az? Mi az?

Odaérték az emlékkönyvhöz. A király beírta a nevét.

Megindultak lefelé. A kocsi mellett állva azt mondta a király:

— Rendkívül érdekes és tanulságos ez az intézet. Azt hiszem, hogy kevés ilyen szép gyűjtemény van!

A közönség éljenzett. A király szalutált.

Megnéztük az órát. 11 óra 50 perc. A király egy negyedóra helyett — amennyi időre tervezve volt a látogatása — háromnegyed óra hosszát volt a geológiai intézetben.

Az egyetemen.

A geológiai intézetből a budapesti egyetem új központi épületébe ment a király. Itt sokkal nagyobb volt a néző közönség, mint a Stefánia-úton. A Belváros utóinak déli korzójáról ide sereglettek a főváros szép asszonyai, leányai.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter várta ő felségét, Zsilinszky Mihály államtitkár, Ponorí Teórének Emil rektor, Timon Ákos, Fröhlich Izidor, Berger János, Klug Nándor dékánok élén.

A király néhány perccel tizenkét óra előtt érkezett. Kísérétében jött Széll Kálmán miniszterelnök, gróf Széchenyi Gyula, a király személye körüli miniszter, gróf Apponyi Lajos udvarnagy és herceg Lobkowitz Rudolf hadtestparancsnok is.

A kapu előtt Wlassics Gyula miniszter üdvözölte a felséget.

— Igen szívesen jöttem megnézni az új egyetemet — felelte a király mosolyogva s kezét fogott a miniszterrel.

A miniszter bemutatta Teórének rektori, Timon, Fröhlich, Berger és Klug dékánokat, ezután Kópósi egyetemi küri elnököt, a minisztérium egyetemi ügyosztályának vezetőit: Tóth János, Csorba Ferenc, Hoffmann József osztálytanácsosokat, Herczeg Zsigmond és Baumgarten Sándor építészeket.

Az ifjúság sorfala között felkísérték azután az első emeletre, az aulába. A király hosszasan jártatta szemét hol a terem építészeti szépségein, hol a sokaságon.

— Valóban szép, igazán örülök, hogy az egyetemnek így szép, kedves otthona van — fordult Wlassics miniszterhez. — De hol vannak a tanár urak?

Nem vette az első pillanaton észre, hogy mind az egyik emelvény körül csoportosultak: dr. Korányi Frigyes, Beöthy Zsolt, Herczeg Mihály, Gyulai Pál, Tanhoffer Lajos, Kövesligeti Radó, Marczali Henrik, Simonyi Zsigmond, Dreznay Béla, Czobor Béla, Dedek Crescens Lajos stb.

Ő felsége odalépett eléjük s meghajlította magát.

A tanárok mély meghajlással köszöntötték a királyt, aki Korányi Frigyeshez fordult s kérdés-kérdőt tőle, hogy most is tanít-e?

Beszéd közben a király észrevette a bölcsészeti kar öt női hallgatóját.

— Kik ezek? — Hja, diákkisasszonyok! adta meg mindjárt önmagának a feleletet.

— Hogyan tanulnak? kérdé a miniszterrel.

— Nagyon jól, felség, legutóbb ketten pályadíjat is kaptak.

Erre a király odalépett a női hallgatókhoz és az elsőt megkérdezte:

— Ön bölcsész, vagy modikus?

Amire zavartan felelte a kérdészet:

— Filozópter vagyok, felség.

A király jóízűt mosolygott ezen a diákos kifejezésen.

Az aulából a rektori terembe ment, majd látni kívánta a tantermeket is. Felmentek tehát a harmadik emeletre, ahol egy hatszáz hallgatóra berendezett óriási tanterem van.

— Pompás terem! Itt valóban jól lehet tanulni és tanítani! — jegyezte meg a felség, mikor belépett a terembe.

Ezután megnézte a művészettörténeti gyűjteményt, ahol Pasteiner Gyula tanár mutatta be ő felségének a művészi képgyűjteményt.

Az egyik jogi terem megtekintése után megnézte a jogkari dékánust, ahol a miniszter bemutatta Vécsey Tamást, mint az egyetem egyik legrégibb kiváló tanárát.

— Sok tanítványa van-e a professzor urnak?

— Igen sokan vannak, felség, akikben nagy örömmöm telik.

Ezután Láng Lajost mutatta be a királynak a miniszter, akitől szintén tanítványairól kérdés-kérdőt.

Majd a kvesturába látogatott ő felség, és megszólitással tüntette ki Mandák Gyula kvestort.

Azután lement a lépcsőkhöz. A kapuban Wlassicsnak ezt mondta:

— Nagyon köszönöm a szíves kalauzálást. Amit láttam, mindennel nagyon meg vagyok elégedve.

A közönség itt is élénken megéljenzte távozásakor a királyt.

Hollán Ernő †

1824—1900.

Budapest, május 29.

Katonai és polgári erényekkel ékesen nyugovóra tért az éjszaka Hollán Ernő, valóságos belső titkos tanácsos, nyugalmazott császári és királyi altábornagy. Békés és háborús időkben nagy szolgálatakat tett hazájának; a szabadságharcból dicsőségesen vette ki a részét, aztán a háboru elmúltával polgári foglalkozása közepette munkálkodott a közjó javára. Részt vett az aktív politikában is, volt képviselő, államtitkár, aztán újra katoná lett. A dalai alakja, tüzes szemű nyugalmazott altábornagyot ismerték a fővárosban. Halála most mindenütt mély és igaz részvétet kelt.

Hollán Ernő 1824. január 13-án született Szombathelyen. A katonaskodáshoz érzett kedvet és 1839-ben a bécsi hadmérnöki akadémiára lépett, amelynek legjobb növendékei közé tartozott. Ezt fényesen bebizonyította a magyarszabadságharcban. Lembergben volt főhadnagy a hadmérnöki karnál, amikor századosnak nevezték ki a kilencedik honvédszázalajhoz és vörös sapkáival csakhamar a szerb harctérre küldték. Fehértemplomnál visszaverte a szerbeket és Szent-Tamás ostrománál annyira kitüntette magát, hogy Kossuth őrnaggyá és Pétervárad várába hadmérnöki főnökké nevezte ki, egyszersmind főhatalmazta, hogy szükség esetén mint várparancsnok léphessen föl. Hollán a várat megerősítette, a Duna híján egy a folyón átfeszített láncsal az ellene küldött gyújtóhajók ellen megvédte, a zaroli seregek műveit a gránátoknak meglepő távolba vetésével szétrombolta és az egyre megújuló kísérleteket megsejtsitotta. A világségi katasztrófa után Hollán visszatért szülővárosába, ahol szigorú felügyelet alatt volt. Ebben az időben írta *Taglalati mértan* című munkáját, amelynek alapján az akadémia tagjává választotta. Híre ekkor mint kiváló mérnök és katonai bejárta a külföldet is, amit legjobban az bizonyított, hogy lord Derby fia, Stanley, a későbbi angol hadügyminiszter, egy mas angol főúr fiával együtt 1857-ben Szombathelyen időzött, hogy Hollán Ernő hadtudományi oktatásában részesülhessen.

Nemsokára politikai kérdésekkel is foglalkozni kezdett és mint politikus bizalmas embere volt Széchenynek és Deák Ferencnek. Az országgyűlésnek 1865 óta volt tagja, mint a felső-őri kerület képviselője és a Deák-parthoz tartozott. Tagja volt a kiegyezést előkészítő tizenötös bizottságnak is és ott különösen a hadügyi tárgyalásokban vett részt. Az alkotmányos kormány kinevezésekor 1867 februárban mint államtitkár gróf Mikó mellé a közlekedési minisztériumba lépett. Vasuti szakkérdésekben már előbb tekintélyt vívott és ezért egy ideig a Déli vasut magyarországi főfelügyelője volt, a mikor is alapoz

emlékiratot dolgozott ki a magyarországi vasuti hálóról, amelyben az osztrák kormány eljárásával szemben a magyar vasuti politika főelveit fejtette. Különös érdem illelt meg a törökországi vasuti csatlakozás ügyében. A magyar vonalak csatlakozását ő vitte keresztül, egy a király elnökletével tartott koronatanácsban. 1870-ben, Mikó visszalepésekor lemondott állásáról. A honvédség felállításakor, mint szabadságszolgát államnyu ezredes szolgált és ez év őszén honvédelmi államtitkár lett Andrássy alatt, amely állásában két évig maradt. 1872-ben visszalépett, de megmaradt képviselőnek. 1875-ben soron kívül tábornok lett, 1876. elején pedig, mint a székesfehérvári honvédkerület parancsnoka ismét a tényleges államnyuába lépett, 1881-ben altábornagy lett, 1886-ban nyugalomba vonult és tagja lett a főrendiháznak, ahol a szabadelvű irányt támogatta. Mint az Akadémia hadi történelmi bizottságának tagja és a millénniumi kiállítás katonai csoportjának elnöke, élénk részt vett a közéletben.

Hollán Ernő ma délelőtt díszes ravatalra helyezték Sándor-utca 6-ik szám alatt levő lakásán. A meghaldogult díszes ércokporsóban nyugszik, amelynek lábánál vánkosokon nyugszanak az érdemrendjei. A ravalt három sor gyertya és kandeláber veszi körül, az egész ravatalos termet pedig délszaki növények díszítik. A holtsietet holnap, szerdán délután 4 órakor szenteli be nagy papi segédlettel Kanovich Béla Mór józsefvárosi apátplébános, mely után a korporsót nagy katonai pompával kikisérlik a keleti pályaudvarhoz, ahonnan elszállítják Békásra, ahol csüörtörökön ismét ravatalra helyezik. A halottat azután újabb beszentelés után helyezik el a családi sírbaoltban örök nyugalomra.

Hollán Ernő halála a társadalom valamennyi körében nagy részvétet keltett, eddig az özevgy előtt nagyon sokan fejezték ki részvétüket, köztük személyesen: Hegedüs Sándor és Darányi Ignác miniszterek, Perczel Dezső, a képviselő elnöke, Széll Ignác államtitkár, Berzeviczy Albert, Csávosy Béla, Falk Miksa, Hegedüs Lorant, Hieronymi Károly, Matuka Peter és Thaly Kálmán országgyűlési képviselők, Ernusz Kelemen, Ghyecy Béla altábornagy, báró Harkányi Frigyes és il. gróf Zichy Janos főrendiházi tagok, Bernolák Károly és Zoltán Elek altábornagyok, Szily Kálmán, az Akadémia főtitkára, Bezedj Viktor, Szalay Imre és Szalay Péter miniszteri tanácsosok, Fejervessy Ferenc, Reszsig Ede és báró Töröczkay Viktor főispánok, Czizler Viktor, Lipthay Sándor és Müller Kálmán egyetemi tanárok, Dessewffy Arisztid, Sunayda István.

Széll Kálmán miniszterelnök megleghangu levelet intézett az özevgyhez, amelyben a többek közt ezeket mondja:

Nem kell mondanom, hogy mennyire érzem én is a csapás nagyságát, amely egyik legrégibb és legjobb barátomtól fosztott meg, akihez gyermekkorom óta változatlan meleg baráti szeretet fűzött. Együtt gyászolom veled az elhunytat s szívem mélyéből osztom a bánatban.

Báró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter a következők részvét-táviratot intézte az özevgyhez:

Kedves férje, régi bajtársam és igaz barátom gyászos elhunytának váratlan hírétől mélyen megdölvé, fogadja, kérem, kegyelmes Asszonyom, legőszintebb részvétem kifejezését.

König Károly, a kabinetiroda osztályfőnöke, ezt táviratozta:

Fogadja Nagyméltóságod mély gyászsa alkalmból legőszintebb részvétem nyilvánítását,

Hollán Ernő alapította a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesületet, amelynek elnöke is volt tizen-nyolc évig. Az egyesület választmánya ma tartott ülésén elhatározta, hogy Békáson küldöttségileg vesz részt a temetésen. A ravatalra kisorsut helyez az egyesület, a gyászszertartáson Czizler Győző elnök bucsuzik a halottól. A gyászbeszédet a tagokkal az egyesület lapja külön kiadásban tudatja. Az egyesület főkeri a tagokat, hogy holnap, szerdán délután 3 órakor az egyesület ujjlág-utcai helyiségeiben gyűlekezzenek.

Egy elcserélt kalap dalai.

Előhang.

Kalap vagyok, boltnban vettek,
Boltnban vettek, illegettek,
Kifizettek, kikéfélték,
Fejre tettek,
Majd levettek
S elcseréltek.

I.

Téli havak után,
Forró ebédután,
Olvadoz az aszfalt már,
Olvadoz az aszfalt már,
Nyári meleg támad,
Széles karimámát
Zsírral lepi bé a nyár,
Zsírral lepi bé a nyár.

Régi üdöm elmúlt,
Minden rosszra fordult,
Tiszteletet akarok,
Tiszteletet akarok,
Delegátus-homlok

Az, amiért bomlok,
S most minisztert takarok,
Most minisztert takarok.

Delegátust fedtem,
Most rangban süllyedtem,
Mert most előbb köszönünk,
Mert most előbb köszönünk,
Ha el nem cserélnek,
Miniszter-fedések
Mi csak visszaköszönünk,
Mi csak visszaköszönünk.

Jobb hát a darvakkal
Vagy más madarakkal
Elbujdosnom messzére,
Elbujdosnom messzére
Reményeségim élnek:
Hogy majd elcserélnek
És más tesz rá fejére.
És más tesz rá fejére.

II.

Elcseréltek, mi a hasznom,
Kettős most a kinom,
Az új gazdám gabnagynók,
Pénzsóvár, de finom.
A miniszter kihallgatta
— S hajna!
Igy jutottam, szegény kalap,
Egy idegen hajra.

Hisz nem bannám, nem irtózom
Senki homlokától,
Ez az új fej éde kopasz
Úgy elől, mint hátul.
Két homloknak veritékét
— S hajna!
Nem bírom el, s ha tehetem,
Nem maradok rajta.

III.

Angol zokó az új gazdám,
Kávéházban cserélt el,
Ő is meg volt elégedve,
És én is, a cserével.
Aztán másnap löverseny volt,
Melynek édes izgalmát
Helyettem egy tarkabarka
Selyemsapka élte át;
Utolsónak jött be gazdám,
A nép fűtyölt, ámde aztán
Hogy engem télt sapka hely'be,
A nép akkor verte fejbe.

IV.

Adieu! Mert
Új gazdám a földhöz vert,
Mikor látta a cserét,
Pedig arról nem tehetek,
Hogy van rajtam egy-két napfolt,
S hogy a másik jobb kalap volt.
Földhöz vert,
Végem, mert
Jött a handlé, ki szorgalmas,
Mint a méh,
S megvásárolt két hatoson
Evoé!

— o. —

SZÍNHÁZ, ZENE.

Gábor Nelli mint Kleopátra. Gábor Nelli, aki két esztendő előtt hagyta abba a szeriozus operai szakmát, hogy csakhamar a vidék egyik kedvelt operett-szubrettjévé váljék, — *Ferő György Kleopátrája* című szerepében lépett fel ma a Magyar Színházban. A nézőtérnek bizonyos intím jelleget adott az *Operaház* sok tagjának, megannyi egykori kollegának a jelenléte, aki mind szívesen tapsolt *Gábor Nelli*nek. A fiatal énekesnő igen szépen előrehaladt, noha hangján megérzik a vidéki működés fáradalmait és a nyoma. Kedves a játéka, jelentékeny az ének tudása. Működését az óstól fogva *Posszonyban* fogja folytatni.

Vendég a Nemzeti Színházban. A *Nemzeti Színházban* legközelebb vendég lép fel, *Szivárk Ella*, akinek voltaképpen a *Magyar Színházban* kellett volna fellépnie a *New-York szépe* című szerepében, ha a *Wesse-lényi-utcai színház* ismert igazgatóválsága közbe nem jön. A kisasszony időközben, úgy látszik, a drámai tér felé fordult és a *Nemzeti Színházban* esik meg első színpadi kísérlete.

Pálmay Ilka Párisban. *Pálmay Ilka* férjével gróf *Kinsky* Jenővel néhány nap óta Párisban van s mint nekünk írják, esztendő-ostere a különböző színházakat látogatja. A diva a francia színészvilág részéről a legszeretettelőbb kitüntetéssel találkozott. Párisból a diva karintiai jóságára *Althofenbe* megy, ahol a nyarat pihenéssel fogja tölteni.

Énekes bohózat a Vigaszínházban. Csak mai színházi rovatunkban írtuk meg, hogy a *Vigaszínház* még ebben az évadban előadja *Hauptmann* nagyírú szocialista drámáját, *A takácsokat*. A színház művészi vezetősége azonban arra a meggyőződésre jutott, hogy a darab gondos betanulása és kiállítása annyi időt kíván, hogy június második fele előtt alig léphetne vele a közönség elébe, alig egy hétre rá pedig már beáll a színház nyári szünete. Ebből az okból a *Vigaszínház* elállott attól a szándéktól, hogy *A takácsokat* még ebben az évadban előadja s e helyett egy másik érdekességgel fogja évadjának végét felélni. Ez az érdekesség a *Három pár cipő* című híres énekes bohózat lesz, a fő női szerepben *Blaha Lujzával*. Az énekes darab, amelyben valaha a bécsei legkedveltebb szubrettje, *Gallmayer* asszony aratta a legnagyobb sikereit, június tizedike táján fog előadásra kerülni.

Ábrányiné Pápan. Páparól írják: Művészi esemény élénkítette meg vége felé közelgő szezonunkat. *Ábrányiné* Wein Margit, a kitűnő szubrett-primadonna, három estén át vendégszerepelt a mi színpadunkon. Városunk közönsége, mely eddig csak hírből ismerte *Ábrányiné* asszonyt, nemzeti színpadunk egyik fő büszkeségét, három este gyönyörködhetett a kiváló művésznő sokat ünnepelt alakításában. A Wein Margit asszonyt, aki illusztris férje, *Ábrányi* Emil kíséretében érkezett, a pályaudvaron a színiügyi bizottság képviselőitében *Köröndy Béla* elnök és dr. *Körös Endre* titkár, a szintársulat részéről *Dobó Sándor* igazgató, *Nagy Gyula*, *Nagy Imre*, *Hornáth Kálmán*, *Remete Géza* társulati tagok, *Pollatsek Frigyes* lapszerkesztő és százakra menő közönség fogadta lelkes ovációk közt. Mind a három fellépése fényesen sikerült és szakadatlan ünnepségek sorozata volt. A *Pápai Közöny* szerint: „Angot-Clairette szerepében már a belépő dal után megbűvölte a közönséget és minden egyes szavával jobban belopta magát a nézők szívébe. Clairette szerepét olyan magas színvonalra emelte, hogy alig hiszszük, hogy valamilyen magyar művésznő tulajdonképpen. Mielőtt megérdemelte a bajos művésznő a minden száma után megújult freneikus tapsokat. A *Pápai Lapok* szerint: „Kiforrott játéka énekművészetét, pályája zenithéjén tért át az operett mezejére. — *Ábrányiné* nem száll le az operettől, ő fölemeli ezt az alsóbb rendű műfajt és művésztéle kohójában megmészei. Nem allunk egyedül azzal a nézetünkkel, hogy az operett terén korszakot alkotó *Ábrányiné*nek a műtájhöz való közelebbi, tisztább, művészebb, magyarosabb irány lép ezzel a könnyű színpad Muzsa birodalmába. — A bucsú-előadáson (*Kornevillei harangok*) a zsúfolt ház zajos tapsain és ujjazásain kívül szebbnél-szebb bokorátokat és babékoszorukat nyújtottak át a *Fővárosi* papai főkéja, a *Leányegyesület*, a *Színiügyi bizottság*, a *Pápai színpártolók* és a *Művészet igaz barátjai* nevében.

Udvari színészet Gödöllőn. A királyi udvar Gödöllőn magyar színészeket hívott meg nyolc előadás tartására. A hír meglehetősen kerülő uton jött ugyan a fővárosba, de igen jól esik — elhinni. A *Dombóvár* és *Vidék* írja, hogy a dombóvári főszovalg-bíróhoz a következő távirat érkezett:

Aláíratl kérem főszovalg-bíró urat, hogy a ré-szemre kiadott engedélyt június 18-ig fenntartani ke-gyeskedjék, mert most Gödöllőn van az udvar és oda kaptam meghívást nyolc előadásra, tehát csak onnan mehetek majd Dombóvárra.

Vagyok tisztelő híve:

Aszó, 1900. május 22.

Zoltán Gyula
színigazgató.

A népszínházi bizottság ülése. A *Népszínházi bizottság* ma délután felkötött ülést tartott *Halmos János* polgármester elnökelete alatt a központi város-háza tanácstermében. Az ülésen első sorban a múlt 1899. évi záreklamadásokat tárgyalták, amelyeket a bizottság elfogadott. A bizottság elhatározta, hogy előterjesztéssel el a tanácshoz az iránt, hogy felirat intézkessék a közgyűlésből az országgyűléshez a *Népszínházra* kirótt 4104 forint egyenlegnek elengedése végett.

A *Nemzeti Színház* által a *Népszínház*tól vissza-kért három népszínmű dalgában a bizottság azt hatá-rozta e tekintetben, hogy az ügyet a szerzői jog szempontjából bíraltatja el az ügyészség által arra való tekintettel, vajon az említett darabok nem vál-tak-e az a közönséges, s mint ilyenek előadása engedélyhez van-e kötve?

Dr. *Fodor* Oszkár népszínházi titkárnak arra a jelentésére, hogy a *Népszínház* huszonöt éves törté-netét megírja, a bizottság egy ilyen tárgyú mű érde-kében előterjesztést tesz a tanácsnak. A főkapitány-nak azt a rendelőt, mely szerint a színpadra virá-got, csokrot, koszortó felnyújtani vagy feladni nem szabad, a bizottság a változott viszonyok folytán teljesen tárgyalatlannak és feleslegesnek tartja, miért is annak hatályon kívül leendő helyezését, illetve megváltoztatását fogja kérni a főkapitánytól. A *Népszínházi* tüdőbizottság szaporítása céljából a bizottság a tanácshoz előterjesztést fog intézni.

A szerelem óvodája. A Magyar Színház ebben a szezonban bemutatja még *Hevesi József* és *Faragó* Jónó három felvonásos zenés színművét amelynek a *Szerelmek óvodája* a címe. Az operett szin-ház kultusza mögötti komédiát vízi színpadra. A darabot már fojtnak a próbák, a bemutató előadást a jövő héten megtartják, amire a színház titkári hí-vatára már előzard előjegyzéseket.

Népszínház. A *Robinson Crusoe* című nagy látványosságból, melynek bemutatás előadása péntekre van kitűzve, szerdán és csütörtökön világítási- és díszlet-főpróbát tartanak a Népszínházban, amelyeken azonban a tűzrendészeti szabályok értelmében közön-ség nem lehet jelen. A díszleteken és jelmezekben a festőműtermekben és a Népszínház szabóműhelyeiben még folytatást serényen dolgoznak. Holnap, szerdán a *Bibliai asszony* kerül színre *Kéry Klárával*, *Thea* szerepében *Fedák Sári* lép föl, *Sarah Pulsont Gazi* Mariska, *Maréchalné* pedig *Krecsányi Sarolta* játssza.

A Liszt Ferenc zeneművészeti választmánya tegnap *Szentirmai* Elemér elnöklésével ülést tartott. Napirend előtt *Szentirmai* alelnök lendületes beszéd-ben emlékezett meg *Munkácsy*ról, mire elhatározták, hogy a halhatatlan mester emlékéét jegyzőkönyvben öröklítik meg. A kör egyik rokonszenves tagjának, *Láng Fülöp* volt operatőrnek elhunytáról is melez részvételt vettek tudomást. *Mészáros Imrét*, a kör igaz-gatóját lelkes ovációban részesítette a választmánya abból az alkalomból, hogy az opera művészi igaz-gatójává véglegesen kinevezték. A titkári jelentés meghallgatása után, az igazgató adott szótart a kör anyagi helyzetéről. Végül a kör tagjainak nyújtandó kedvezményeket íránt történt intézkedés s *Antal* tit-kár ajánlatára egy alkalmas körhelyiség kérdését vitátiák meg, mely felett a közgyűlés fog határozni.

Humperdinck Párisban. Párisból telegrafál-
lak: Ma este volt az *Opera Comiqueban Humperdinck: Jancsi és Juliska* című dalművének főpróbája. A mű nagyon tetszett és a holnapi premiéren előreláthatólag nagy sikere lesz.

Jutalom-előadás a Magyar Színházban. A Magyar Színház vezetősége karizemelőzete jutalma-zására felajánlotta egy délutáni előadás jövedelmét. Ezt az előadást június 3-án, péntek délutánján tartják meg. Színre kerül a színház két legnagyobb sikerű darabjának egy-egy felvonása, elsőrangú szereposztással, a két felvonás között fényes hang-szereposztással, a színház elsőrendű művés-znőin és művészein kívül vendégművészek fognak résztvenni. A részletes műsört legközelebb teszik közzé. Erre az előadásra a mai naptól kezdve kap-hatók jegyek a színház előcsarnokában levő pénz-tárnál.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. A Telefon Hírmondóban ma este az *Operaházban* színrekerülő *Mezőbőrös* lesz hallható. Az opera előadása után a rendes esti felolvasás következik, majd még 11 óráig katoná- és cigányzene lesz hallható a Hírmondó kagylón keresztül.

A mintaférj.

— A Vigaszínház bemutatója. —

Budapest, május 29.

— Oh, mért ily későn: levelek fakadása, daru érkezése idején?!

Ez a szentimentális sóhajtsa szakadt fel a keb-lünk mélyéből miután végigkacagtuk a közönséggel együtt azt a pompás bohózatot, amelyet *A mintaférj* cím alatt ma este mutattak be a *Vigaszínház*-ban.

Mert nem mondhatunk dicserőböt erre a *Vala-brégue*-bohózatra, mintha konstataljuk róla, hogy az ilyen darabok azok, amelyek „levelek hullása, daru távozása idején”, vagyis az igazi évad idején, esztől-estére meg szokták töltöni a színházak nézőte-reit. A dramaturg - *Diogenesek* lámpással szok-ták keresgélni az ilyen darabokat, a nélkül, hogy rá tudnának akadni. A *Vigaszínház* *Diogenese* gra-tulálhat magának hozzá, hogy ráakadt. Persze egy kicsit későn, de még sem annyira későn, hogy a hal-dokló színházi évadba egy kis új életet öntsön, mi-előtt kilobbanna.

Valabrégue a magyar közönség jól ismeri, de naggyobbára azokból a kollaborációkból, amelyeket másokkal végez. Neve, fiabár a legtermékenyebb színpadi írók közé tartozik, ritkán jelenik meg egyedül a színpadon. Különböző francia társaságoknak rendes-sen a jobbik hangzású felkérésre. Párisban arról ismere-tes, hogy az összes színpadi szerzők között ki van a legkopottabb kalapja és a fejében teremnek a legfénye-sebb bohózati ötletek. S így nem csoda, hogy a leg-szívesebben vele lépnek kollaborációba; — nem a kalapja, hanem az ötletei miatt.

A *mintaférj*nek, mint már megjegyeztük, ő az egyedüli szerzője s ez a darabja fényesen igazolja is, hogy tengersok kollaborációja mellett sem fé-lémben, hanem egész bohózatiról.

A *Valabrégue*-bohózatnak, eltekintve attól, hogy a legmulatságosabb darabok közül való, — ami egy bohózatnak már magában véve a legkitű-nőbb tulajdonsága, — egy rendkívül megbecs-ülendő tulajdonsága, hogy minden pajkossága mel-lott csöppet sem bántó, léha embereket festvén, maga csöppet sem léha s a mai francia bohózat-produkció tulskamlós utvesszőbe nem téved bele.

Kedves, szeretetreméltó, szellemes, mulatságos, — szóval meg van benne minden tulajdonság, amely-lyel egy jó bohózatnak bírnia kell és még csak — bo'ránkoznia sem kell rajta a vaskalaposságnak.

Pedig hát a hőse, *Malivaud* ur, a legnagyobb bohózat-kunokok közül való! Ez az ötvenet jóval

meghaladott vén imposztor a szerelem tilosában a legkitartottabb vén róka közül való. Csalja a feleségét; szorolót tart, akinek évenként harmincezer frank — fájdalompénzt ad. Hát ehhez képest okoz is fájdalmakat Malivaud ur vejének, a derék, becsületes Jouvain Alfréd kávékereskedőnek, aki viszont olyan hü a feleségéhez, Leoniehez, amilyenek férjek rendszeren lenni — nem szoktak. Tehát hübb a hőnő! Kujon apósa helyett azonban ő keveredik bajba: őt tartja az anyósa meg a felesége Clementine kisasszony szeretőjének s közel jut ahhoz, hogy a felesége otthagya. Mikor aztán kiül Malivaud ur turpissága és kénytelen bevallani a saját felesége előtt a bűnét, a vén imposztornak még mindig van egy zseniális kibúvája, elhitheti az asszonyával, hogy ő nagylelkű önfeláldozással magára vette a veje bűnét, csak hogy „megmentse a gyermekek boldogságát”. Ez a jelenet, amelyben ezt megoselecskít, egyike a legfényesebben megcsinált bohózáti jeleneteknek, amelyeket valaha megírtak. És effajta dolog van a darabban több is.

Ezek után szinte fölösleges mondanunk, hogy a darabnak nagy volt a sikere. A darabot, ugyszólván, végigkacagta a közönség.

A mintaférfjában a Vigszínház voltaképpen egy örököséget vett át a Városi Színházról, ahol a darabot tavaly néhány ízben adták. Itt azonban nem birt érvényesülni, annál jobban érvényesült ma este a Vigszínházban.

A bohózatot úgy játszották, ahogy másnt bohózatot még nem játszottak: tempóban, színezésben, összejátszában, rendezésben és kiállításban a lehető legkéleltesebben.

T. Deli Emma (Leonie), Harassihy Hermin (Clementine), Nikó Lina (Aurora) adta a női ensembel, melynek jobbat alig lehet kívánni. Hegedűs, a vén imposztor Malivaudban ismét olyan szerephez jutott, amelyben művészi egyéniségének minden pompás tulajdonságát érvényesíthette. Szinte kimeríthetetlen volt a vén róka ravaszágának a mulatságos jellemzésében. Kitérő Jouvain volt mellette Góth s mint minden szerepében Gál is kiváló volt Thibaudierben, egy a szeretője által becsapott ügyvéd szerepében. Boross Ferike nagy ügyességgel játszott egy pergő nyelvű komornát és Győző mulatságos epizód-alakot csinált egy rendőrbiztosból.

A közönség a legdöbben tapsokban részesítette a szereplőket. A darab Kövesi Albert jóízű fordításában került színre. (M—s.)

MŰVÉSZET.

□ A tavassz tartalt aranyérme. A tavasszi tárlat éremosztó juryje — mint egy esti lap írja — már elküldte Wlassics miniszternek felterjesztését, amelyben azt ajánlja, hogy ezuttal a nagy aranyérem ne adassék ki, helyette kis állami aranyérem adományozassék Csók Istvánnak „Magdolna” című képéért és Roskovics Ignáknak az „Árpádházi királyok” ciklusáért. Hír szerint a juryban többen azt az indítványt pártolták, hogy az állami aranyéremmel Klein Miksa szobrászt tüntessék ki a miniszter. Ezt az indítványt azonban el kellett ejteni, mert ezt az aranyérmet csak magyar művész nyerheti el. Klein Miksa pedig éveket ezelőtt lemondott magyar állampolgárságáról és német állampolgárrá változott át. A tavasszi tárlaton, amely tulajdonképpen nem nemzetközi, csak azért vehetett részt, mert a tiszta magyar tárlattal kapcsolatban néhány külföldi művésznek egy-egy nagyobb kollekcióját is be akarták mutatni. E külföldi művészek közül azonban csak Klein Miksa gyűjteményét lehetett a kívánt időre megszerezni.

□ Walter Crane-kiállítás az Iparművészeti Múzeumban. Szeptember havában igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkező kiállítás nyílik meg, amelynek java részét Walter Cranek, feleségének, Lionel és Lancelot fiainak munkáiból az Iparművészeti Társulat az Iparművészeti Múzeummal együttesen fogja rendezni. Eddigi megállapodások szerint a mester mintegy hatszáz művet küld s a kiállítás alkalmával családostul előjön Budapestre. A kiállítás áttekinthető képet fog adni Walter Crane sokoldalú, bámulatos tevékenységéről, amennyiben láthatók lesznek mintázott és festett reliefek, díszedények, majolika-lemezek, himnuszok, könyvtáblák s könyvdíszítések, illusztrációk, kamuka-asztalneműk, nyomtatott szövegek, mozaikok, tapéták, butorok, ex libris-ek, programmok, étlapok, meghívók, belépési jegyek, üvegfestmények, bronzok, fegyverek, jelmezrajzok s mintegy 150—200 kisebb-nagyobb festmény. Valószínű, hogy ugyanakkor több neves angol művésznek, mint Morris, Rosetti, Millais, lord Leighton, Burne Jones, Ruskin, Watts s másoknak munkáiból is kapunk egy gyűjteményt, továbbá Fischel és Herkomer email-munkáit,

Coltonnak s a tencsóni születésű Fuchs Emilnek több szoborművét, plakettjét, stb. A tervezett kiállítás fogalmat fog adni nemcsak Walter Crane működéséről, hanem a modern angol művészet uttörőinek színe-jára munkáiról s ezért előre föl hívjuk arra a magyar közönség figyelmét.

VIDÉK.

— (Lelkészválasztás.) A hajdu-böszörményi református egyház közönsége a mai napon Pákozdi Lajos lelkész és Rados Gyula alispán egyházmegyei tanácsbírák vezetésével mellett Zsigmond Sándor esperest, a tisztánt református egyházkerület főjegyzőjét, szoboszlói lelkészt egyhangulag papjává választotta.

Városok kongresszusa.

— Második nap. —

Győr, május 29.

A törvényhatósági joggal felruházott városok kiküldöttjei ma folytatták tegnap kezdett tanácskozásukat. A kongresszus mai ülésén, amelyen Zechmeister Károly győri polgármester elnököl, előbb az ipar- és kereskedelemre vonatkozó rész került tárgyalásra, amelyet Szávay Gyula, a győri kamara titkára terjesztett elő. Majd a kulturális részt vették tárgyalás alá s a vidéki életre nagyjelentőségű határozatokat hoztak. Az ülés így folyt le:

Szávay Gyula a fővárosi koncentráció ellen szőlt, amely a vidéki életet megbénítja. Dr. Sára Gyula (Székesfehérvár) ajánlotta, hogy az előterjesztett tervezetet memorandum alakjában terjesztsék fel a kormányhoz.

Indítványát el is fogadta a kongresszus. A tervezet főbb pontjai: a kisipar védelme, vidéki nagy iparvállalatok támogatása, ipari szaknevelő intézetek létesítése a vidéken, a szűkeleglet beszerzésénél megfelelő kontingens a vidéknek, a vásáros számának csökkentése, a vasúti tarifa-politikának a vidék javára való irányítása, a fogyasztási szövetkezetek üzemeltetésének korlátozása, a záloglevelekre engedélyezett adómentesség kiterjesztése, végül az állampapírok szelvényeinek a vidéki nagyobb és megbízhatóbb pénzintézeteknél leendő beváltása.

A kulturális részre vonatkozó tervezetet Tibor Károly először terjesztette elő.

Az első pontot, amelyet kívánja, hogy a kiedzők alapítása és felügyelése ezentúl is a társadalom és a város feladata maradjon, de azoknak fenntartása az állam segélytörvényének igénybevételével történjék, Buljovszky József nagyváradi, Kada Elek kecskeméti, Juhász Mihály hőmezővársárhelyi, Salacz Gyula aradi és Havranek József székesfehérvári polgármesterek hozzászólása után a kongresszus elfogadta.

A második ponthoz, amely a népiskolák és tanítóképzők államosítását óhajtja, Debrecen városa a következő indítványt kapcsolta:

Kívánatos lenne, ha az elemi oktatás és azzal kapcsolatosan a tanító és tanítónőket képező intézetek a magyar nemzeti állameszmé szempontjából államosítva lennének; azonban az elemi iskolák és ezzel kapcsolatosan a tanító és tanítónőket képező intézetek létesítése és fenntartása hazafias vallásfelekezetek kezében lenne meghagyandó, különösen akkor, ha a vallásfelekezetekkel szemben nemzetiségi tekintetben aggály nincsen és a hazafias szellemű vallásfelekezetek az elemi iskolákat, valamint a tanítókat és tanítónőket képező intézeteket önmagukból fenntartani képesek.

Ezt a javaslatot, amelyet Abraham László debreceni főjegyzés bővebben is fejtegetett, Hofbauer Aurél (Marosvásárhely), Buljovszky József és Aiding János országgyűlési képviselő hozzászólása után elfogadták; épp így a következőket is, amelyek azt óhajtják, hogy az állam közpiskolákat a legszélesebb körben állítson fel, hogy az egyetemi oktatás szaporíttassék és decentralizáltassék, hogy az állam minél előbb állítsa fel a szükséges szamu humanisztikus intézeteket: letelekizeteket, tebolydákat, vakok és siketnéma intézeteket, szanatóriumokat és javító-intézeteket és mindezeket nem a fővárosban összpontosítva, hanem szétszórtan a célnak megfelelő fekvésű vidéki városokban, végül, hogy a városok kegyuri joga, illetve kötelességei végleg beszüntetendők.

Ez utóbbi pontnál Aiding János azt indítványozza, hogy ezt a pontot teljesen ejtsék el, mert a kegyuri joga, mint teljesen magán jog felett a kongresszus nem kompetens határozni. Havranek csatlakozik Aiding indítványához. Komlósy Arthur (Debrecenből) helyesnek tartja a pont felvetését, mert a városokra nagy súlytár nehezedik a kegyuri teher. Dr. Fajay Károly, Szatmár városának főjegyzője azt indítványozza, hogy a pont hagyassék meg, de bővítessék ki azzal, hogy az illetékes tényezők meghallgatásával törvényhozási uton rendezessék e kérdés.

E kérdés felett vita indult meg, amelyben a kongresszus tagjai közül többen vettek részt. Végül is a kongresszus Fajay proposíciójához járul hozzá.

A kulturális tervezet utolsó pontja a szünigye volt, amelyet akként volt kormányhatóságilag rendezhetők, hogy állíttassanak fel szini kerületek, a szünigyei jogosságát és minősítés anyagi biztosítékhoz kötéssék, azoknak száma pedig a megélhetési viszonyához korlátoztassék. Papp Géza (Szatmár) és Broly Tiadar pozsonyi polgármester jószólásai után változatlanul elfogadták a szünigyre vonatkozó pontot is.

A kongresszus végül a felett tanácskozott, hogy e kongresszus határozatait miként lehetne állandósítani és eredményessé tenni?

Bulyovszky azt javasolta, hogy állandó bizottság alkottassék, Havranek pedig azt akarta, hogy a kongresszus évenként tartson gyűlést. Horváth Adám, Nemes Sándor, Hofbauer Aurél és Aiding János jószólása után elhatározták, hogy a győri polgármester elnöklése alatt az összes törvényhatósági városok polgármestereiből állandó végrehajtó bizottságot alkossanak, amelynek feladata lesz, hogy figyelemmel kísérje a határozatok sorsát, annak minden mozzanatát, és e bizottság a javaslat érdekében felügyeljen, a városok közti összeköttetést fenntartsa.

A kongresszus tárgyalása ezzel ki volt moztítva és Salacz Gyula aradi polgármester köszönetet mondott Győr város polgármesterének, aki a kongresszust kezdeményezte, aki viszont válaszában a törvényhatósági városok meglehetősen érdeklődésére utalt, amely nélkül e kongresszus nem lett volna meg tartható.

Előnk ezután a kongresszust berekesztette. A vendégek egy része a pannonhalmi apátságba utazott, a másik része pedig a városban maradt és este indult a városból.

SPORT.

• A Derby. Ma nagy szenzáció történt a Derby tekintetében, amilyenél nagyobb nem is eshetett a verseny előtt: Don Josét, a téli favoritot, a németek büszkeségét hírtelen törölték a Derbyból. Pár nap óta galoppoztatták, reménykedtek vele s készülték a bécsi utra, míg végre belátták, hogy a győzelem reménye nélkül lenne az expedíció s törölte a versenytől bár Oppenheim Ede. Tömerdek halmozás, nagy vagyon vész el Don José túrlésével. A többi crackekről sem hallani sok jót. Nagy részük még mindig indisponált állapotban van, Capo Gallo is, Polónus is, csak Incroyableól cáfolják meg a rossz híreket, Attiláról pedig újabb egészen kedvező hírek keringenek. A mai konstellációk szerint Topromene, Attila és Incroyable közt dől el a Derby.

• Postások sportegyesülete. A budapesti postások távirátisztviselői sportegyesülete tegnap tartotta dr. Henney Vilmos elnöklete alatt első rendes közgyűlést, mely alkalommal a választmány az egyesület múlt évi működéséről részletesen beszámolt. Az évi jelentést, mely az egyesületnek szép fejlődését konstátálta, a nagy számban megjelent tagok örömdetes tudomásul vették. A költségvetési előirányzat megszavazása és a felmentvény megadása után egyhangulag megválasztották: alelnökké Berczy Ernő és Jossa Lajos, titkárokká Szécs Sándor és Pap Salamon dr., pénztárnokká Dimény Mózes, ellenőrré Sámson Ferenc, szertárosá Gombós Károly. Művészeti lettek: Akai Alajos az ismert amateur-vívó a vívásra, Benecsek a tornára, Németh Andor a kerékpár-sportra.

• Bécsi lövészeny. Teljesen érdeklőnül folyt le a Derby-meeting mai negyedik napja. Nagyon kevés ló indult a versenyekben s még a főszámnak, a Gombavarsenynek is csak öt résztvevője volt. De itt legalább kárpótlást nyújtott az érdekes finish, melyből holtversenyben vált ki győztesnek a két outsider: Adoma és Clairette. Szép finish volt a Trudom-gátversenynek is; Puritaner csak küzdelem után fejhosszal tudta venni Simbachot s az utolsó versenyben Da Capo is csak ennyivel tudott szabaddulni Charmantót. A mai nap különben a megjelölése volt, csak Biri és Baltavár volt a győztesek közül határozott favorit, Alice pedig olyan outsider volt a handikapban, hogy az ötös field mellett is 10-szeresét fizetett rá a totalizátor. A részletes eredmény a következő:

I. Két éves nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távolás 1000 méter. Capt. George Ananass (Adams) első. Oborai ménes Ifyja (Gilchrist) második. Rohoney G. Doni Kozákja (Hesp) harmadik. Azután: White Lady, Schwajdnitz, Astora, Trockenberg. Itélet: Könnyen ötégyed hosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 35. Helyrefogadások: I. 50: 83. II. 50: 103. III. 50: 106.

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távolás 1300 méter. Schindler L. Ahoja (Slack) első. Mr. Dorryt Mafója (Gilchrist) második. Szászberki ménes Tablábírója (S. Bulford) harmadik. Azután: Sherman, Reducer. Könnyen négy hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 107. Helyrefogadások: I. 50: 159. II. 50: 127.

III. Gomba-verseny. Díj 5000 korona, távolás 1600 méter. Gróf Andrássy G. Adomája (Gilchrist) és Mr. Dorryt Clairetteje (Adams) holtversenyben első. Mr. Siltón Gondija (Poole) harmadik, azután Orohof, Quota. Itélet: Holtversenyben első, 2 és fél hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 34. Helyrefogadások: 50: 154 (Adoma.) 10: 23. Helyrefogadások: 50: 114 (Clairette.)

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona, távolás 2000 méter. Egyedi L. Baltavárja (Wallace) első, báró Springer G. Bulochardja (Wilton) második, Rohoney G. Bosszujja (Sands) harmadik. Itélet: Könnyen 1 és fél hosszal nyerve, hat hosszal har-

dik. Totalizátor: 10: 14. A győztest megvásárolták 6500 koronáért herceg Auersperg F. és herceg Taxis Miksa.

V. Kétévesek eladóversenye. Díj 8000 korona. Távoltság 1000 méter. Ferdinánd Béla Biri (Wallasek) első, Guttman M. Marietta (Sands) második, Szemere M. Béza (Cleminson) harmadik, azután Resistance. Itélet: Izen könnyen 2 hoszzsal nyerve, 2 hoszzsal 3-ik. Totalizátor: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 65. II. 50: 117.

VI. Trudom-gátverseny. Díj 4000 korona. Távoltság 2400 méter. Mautner V. Puitaner (Wheeler) első, Mr. Dorryt Simbach (Hesp) második, Capt. Jones Banda (Slinn) harmadik, azután Gondolat, Damiette. Itélet: Kúzdalem után fejhoszzsal nyerve, 5 hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 27. Helyrefogadások: I. 50: 87. II. 50: 139.

VII. Schütteli díj. Díj 2000 korona. Távoltság 1100 méter. Péchy A. Da Capo (Poole) első, Blaskovich E. Charmant (Prudames) második, gróf Festetics T. Hircordelle (Imre) harmadik, azután Algier. Itélet: Biztosan fejhoszzsal nyerve, 1 1/4 hoszzsal 3-dik. Totalizátor: 10: 84. Helyrefogadások: I. 50: 181. II. 50: 115.

Nyiltér.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kövszén-bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkezelőtelepeken és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten, főraktár Edesky L. urnál.

Testgyógyászati műintézet.

Tám- és járógépek, Hessing-rendszerű műmellfűzők, műkezek, műlábak stb. háskötők elhúzó és vándorvase ellen, gőrsér-harcsnyák, kezűssén mellett készített k. KELETI J. orvos, sebeszi műszerek gyárában, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Állandó nagy rakás irrigátorokban és bidékben. Kép-s árjegyzék nyoma.

Alulírottak úgy magunk, valamint rokonaink nevében is mely fájdalommal jelentjük, hogy

Törley Bálint

nagybirtokos, 1848/49-iki honvéd vadászhadnagy, volt emigráns

folvó hó 29-én déli 12 órakor, példás életének 77-ik évében elhunyt.

A boldogultnak hült teteme f. hó 31-én délután 1/3 órakor fog az V. ker., Széchenyi-utca 12. szám alatti házban a róm. kath. egyház szer. tartása szerint beszenteletetni és onnan Szabadkára szállítani.

Lelki üdvöret az engesztelő szent miséldozat Szabadkán a Szt. Terézről nevezett főtemplomban június hó 1-én délelőtti 10 órakor fog az egek Urának bemutatni.

A boldogultnak hült teteme pedig ugyanaznap délután 4 órakor fog a Törley-háznál beszenteletetni és onnan az u. n. bajai sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Budapest, 1900. május hó 29-én.

Áldás és béke hamvaira!

Törley Gyula, Törley József gyermekei.
Törley Gyuláné szül. Karner Eta
Törley Józsefné szül. Sacellari Irén.
özv. Törley Antalné szül. Nagy Katalin menyei.

Törley Bálint, Törley Ilona, Törley Dezső,
Törley Margit, Törley Tibor, Törley Antal,
Törley Erzsébet unokái.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

O A magyar irodalom kistükre. Irta Beöthy Zsolt. Ez a szép kis könyv egészen új csapáson halad. Új szempontból, a magyar nemzeti lélek szempontjából tekint végig az egész hazai irodalmat. Ennek megnyilatkozását keresi és mutatja meg minden íróban és min' en munkában. Beöthy meggyőzően bizonyítja, hogy a magyar irodalomban élő nemzeti lélek milyen mentő, buzdító, ébresztő munkát végezt a századok folyamában. És amilyen meggyőzően, olyan szépen írja meg mindezt Beöthy. Targya, a szempont, melyből itélekezik, heviti, lelkesíti és stílusát még szinesebbé, ragyogzóbbá teszi, mint amilyennek más munkáiban mutatkozott. A vázlatos előadásban mesterileg domborítja ki a lezellezmőzöböt és foglalja

egységes egészzé az egymásra következő képeket. A második kiadás, melynek kiállítása éppen olyan szép és izléeses mint az első, minden fejezetében megváltozott és a pótlások még jobban megvilágítják az alagondolatot. Az Athenaeum adta ki. Ára csinos vászonkötésben 4 korona.

TÖRVÉNYSZÉK.

§3 Cserebogár Jóska gyilkosa. Az egri esküdtsek ma is nagy közönség előtt tárgyalta a Kohlmann család bűnörét. Undorító, hogy a vádlottak, akik olyan nagy egyetértéssel végezték el az iszonyatos gaztettet, most a képzeltet, legnagyobb ellenségeskedést tanúsítják vallomásaikkban. A tegnapi tárgyalás Kohlmann Teréz és Ilona kihallgatásával végződött. A szembesítés alkalmával mindnyájan megmaradtak állításai mellett. Ma a tanukra került a sor. Az első tanu Kis Endre ügyvéd volt, aki annak idején legelőször hívta föl a hatóság figyelmét a pástói eseményekre. Kiss azt valja, hogy Popes eltűnése után gyanakodni kezdett s gyanúját még jobban megerősítette az a körülmény, hogy a Kohlmann család ingatlanán Popes javára bekebelezett 1100 forint jelzálogközlösöt kitérőve találta meg a telekkönyvben. A törles alapjául szolgáló okirat a Popes eltűnése előtti napról volt keltező. Ez indította arra, hogy jelentést tegyen a csendőrségnél. Kossik Gizella és Rössler Ilona tanuk, akikkel Kohlmann Teréz azt akarta igazolni, hogy ő a gyilkosság napján látták az áldozatot, kijelentik, hogy ők Popessel aznap nem találkoztak. A tárgyalás folyamán kihallgatott többi tanu lényegtelen vallomást tesz. A törvényszék a tanuk után az orvosszakértőket hallgatja ki. Schönberger törvényszéki orvoshoz azíratint intéz kérdést az elnök, hogy a Kohlmannék műhelyében talált csontok emberi csontok-e? Az orvos erre a kérdésre nem adhat határozott választ. Kassa szakértő a vádlottak elméleti állapotát rendeznek találja. A mai tárgyalás a szakértők megalgatasával ért véget. Holnap a vád és védelem előterjesztéseire kerül a sor.

§§ A közvetítő. Vukasinov Milos bavanistei földműves egyre abban sántikált, hogy a szomszédja leányát Vasziliet Desankát rabírja, hogy vadházaságra lépjen egy bavanistei legénnyel. A leány vitteül ellentállt a csábító ígéretnak s Vukasinov Milost kiutasította. A közvetítő azonban sehogysem nyugodott meg a dologban s egyszer éjnek idején ment el a leányhoz s újra kérte, hogy egyezzen bele a dologba. A leány bátyja végre megalkotta a dolgot s torkon ragadta Vukasinovot, aki azonban kést rántott s leszúrta a testvére becsületét védő legényt. A fehértemplomi esküdtbírók halál: okozott súlyos testi sértes miatt négy évi börtönrre ítélte a gyilkost. A kuria dr. Kelemen Mór bíró előadásában ma tárgyalta a bejelentett semmisségi panaszt s dr. Katona Béla koronagyűez helyettes indítványára vissza-utasította.

Legujabb.

Johannesburg előti.

LONDON, május 29.

Lord Robertsnek Germistonból, Johannesburg egyik külvárosából kelt távirata jelenti:

Ma délután ideérkezünk a nélkül, hogy komoly ellentállásra találunk volna. Eddig nem jelentenek veszteségeket. Az ellenség, mely csak holnapra várt bennünket, a vasuti felszerelés egy részét hátrahagyta. A Johannesburg—Natal—Pretoria—Klarksdorp összekötő vasut kezeikben van. Johannesburg város csendes. Mint értesülök, a bányák sártelenek. Holnap reggel a parancsokat fel fogom szállítani a város átadására és nem várok ellentállást. Holnap déiben a sereggel bevonulni szándékozom a városba.

London, május 29.

Lord Roberts távirata leirhatatlan lelkesedést keltett. A hadügyi kormány nyomban kihirdette a jelentést a lakosságnak, amely örömmámorban uszik.

TÁVIRATOK.

Páris, május 29. Loubet elnök ma délután Ferdinánd Károly főherceg látogatását fogadta. Az elnökkel való beszélgetés alatt a főherceg azt a kívánságát fejezte ki, hogy Loubetnél üdvözölhesse. Loubet elnök később viszonzta a főherceg látogatását.

A bécsi választások.

Bécs, május 29. A VII. kerületben ma tartott pótválasztáson Ahornér Károly keresztényszociális

jelöltet választották községtagossá 517 szavazattal. Ellenjelöltje, dr. Vogler Lajos haladó párti jelölt 462 szavazatot kapott.

A francia amnesztia-javaslat.

Páris, május 29. (Szenátus.) Guerin előterjeszté a Dreyfus-ügygyel kapcsolatos összes ügyekre vonatkozó amnesztia-javaslatról szóló jelentést és e javaslatot elfogadásra ajánlja. A javaslatot a kormány hozzájárulásával a pénteki ülés napirendjére tűzték ki.

Tausanovics ügye.

Belgrad, május 29. A semmitőlészék utasította a főlebbviteli törvényszéket, hogy Tausanovics ügyében új ítéletet hozzon. A semmitőlészék azzal okolja meg ítéletét, hogy a vádlott terhére rótt büntetl a család büntetett is involválja, amely a Beogradzka Zadruga hamisított részvényeinek felhasználásával követeltett el. Hogy ki hamisította ezeket a részvényeket, az ebben az esetben kisebb jelentőségű annál a körülménynél, hogy a vádlott mint az említett intézet igazgatója tudva akarta félrevezetni és megkárosítani azokat az intézeteket, amelyeknél a hamisított részvényeket előllogosította.

Elfogott fölkelő-vezér.

Caracas, május 29. Fernandez tábornokot, a felkelők vezérét, tegnap elfogták.

A belgiumi választások.

Brüsszel, május 29. A hivatalos adatok szerint a képviselőházba 85 katolikus, 33 kereszténydemokrata, szabadelvi és radikális és 33 szocialista képviselőt választottak. Az újra megválasztott képviselők között van Bernaert, a kamara volt elnöke, Woeste volt miniszter, továbbá Deffuisseaux és Demblon szocialisták. Daens abbé volt kereszténydemokrata képviselőt nem választották meg újra. A szenátorválasztások teljes eredménye még nem ismeretes.

A kínai keresztényüldözés.

Tiencin, május 29. Hír szerint néhány belga embernek, akik családjaikkal Csangszintienben, Fengtautól 10 kilométernyire telepedtek le, elvágták menekülésük útját, úgy hogy a helyszék közelében egy hegnyen kénytelenek védekezni a boxerek ellen, akik most Fengtai városát gyújtják föl. Nagyon féltik a belgák életét. Színgingfuban néhány misszió közlekedését szintén elvágták a lázadók.

Tiencin, május 29. Kétszáz kínai katona helyreállította a vasuti összeköttetést Tiencin és Peking között. A peking-bankani vasuti vonal építésénél alkalmazott belga mérnökökről nyomai hír sem érkezett. Egyébként ma mindenütt nyugodtabb a hangulat. Az Atagokan ágyúszádról 30 japán tengerészkatona érkezett ma Tiencinbe. A D'Entrecasteaux és Surprise francia hadihajók ma elindultak Takuból.

Tiencin, május 29. Egy franciából és németekből álló fegyveres felmentő csapat délután elhagyta Tiencint, hogy a Changsintien mellett körülzárt belgákat felszabadítsa. Az alkirály megengedte a csapatnak, hogy a vasutat használják Fengtaiig, ahol a kínai hatóság védelme véget ér. Az engedélyt csak a francia konzul erős nyomására adták meg. Mára az Egyesült Államok „Nensark” cirkálóhajójának 100 tengerészét várják, akik késő este érkeznek ide.

Peking, május 29. A boxerek Fengtaiban foglyuldtatják a vasuti állomás gépgyári műhelyeit. Néhány ember ott veszett.

Peking, május 29. A diplomáciai testület értekezletet tartott, amelyen a fölöttébb nyugtalanító helyzetéről tanácskozott.

Kölgazdasági táviratok.

New York, május 29. (Terményfőssze.) (Zárlat) Gyapot: New Yorkban helyben 9 1/2. (9 1/2.) júliusra 8.60. (9.78.) augusztusra 8.47. (9.71.) New-Orleansban helyben 8 1/2. (8 1/2.) — Petroleum Stand white New Yorkban 8.15. (8.15.) Stand white Philadelphianban 8.10. (8.10.) Refined in Cases 9.45. (9.45.) Credit Balances at Oil City 1.31. (1.31.) — Zsír: Western steam 7.15. (7.15.) Rohe és Brothers 7.35. (7.35.) — Tengeri iránzata állandó. Májusra 41 1/2. (41 1/2.) Júliusra 42 1/2. (41 1/2.) Szeptemberre 42 1/4. (42 1/4.) — Buza iránzata állandó. Píros őszi helyben 80 1/2. (—.) Májusra 71 1/4. (71 1/4.) Juniusra —. —. —. Júliusra 72 1/2. (72 1/2.) Szeptemberre 73 1/4. (73 1/4.) Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 1/2. (3 1/2.) — Káv: fair Rio T. sz. 7 1/2. (7 1/2.) Juniusra 6.80. (6.75.) Augusztusra 6.85. (6.80.) — Liszt: Spring Wheat clears 2.65. (2.65.) — Cukor: 4 1/2. (4 1/2.) — On: 28.40 (28.07.) — Rész: 16.50. (16.50.) — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, május 29. (Terményfőssze.) (Zárlat). — Buza iránzata szilárd. Májusra 63. —. (65 1/4.) Juniusra —. —. —. —. —. Tengeri iránzata állandó. Júliusra 37 1/4. (37 1/4.) — Zsír: Májusra 6.80. (6.80.) Juniusra 6.82. (6.82.) — Szalonna short clear 6.00. (6.95.) — Sertésus: Februárra —. —. —. Májusra 11.17 (11.20.) — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLEK.

† **Napoleon ifjúkori írásai.** A harmincas évek vége felé Blanqui francia tudós, kormánya megbízásából tudományos utazásra ment Korzikába. Ott Blanquinak sikerült fölfedezni néhány levelet és dolgozatot Napoleontól, aki azokat tizennégy éves korától husz éves koráig írta. Ezekből az írásokból az sülne ki, hogy a nagy Napoleon már mint gyermek is gondolt azokra az utakra, módokra, amelyek őt a földi nagyság legmagasabb csúcsára vitték. Ezeknek a fiatalkori leveleknek némely részei csakugyan jellemzők. 1792-ben például nagybátyjához, Lucian archidukához többek között ezt írta:

— Küldjön nekem háromszáz frankot. Ez az összeg körülbelül elég lesz arra, hogy Párisba menjek. Ott legalább fölléphet az ember, ismeretéseket köthet, akadályokat győzhet le. Minden azt mutatja, hogy meg fogom ott alapítani a szerencsém; ön akadályozna meg hát ebben, mert csak husz tallérom hiányzik?

Más alkalommal 1789. július havában Auronne-ból családja egyik barátjához így ír:

— Itt nincs más segélyforrásom, mint a munka. Hetenkint csak egyszer ülök dőm fel rendesen és betegsémem óta csak nagyon keveset alszom. Csaknem hihetetlen, tíz órák fekszem és már három órák újra fölkelek...

Testvérehez, Lucianhoz, 1793-ban egy proklamációra vonatkozólag, amelyet az fogalmazott, a következő, éppenséggel nem hízogó megjegyzéseket teszi:

— Olvastam a proklamációt, nem ér semmit. Tulságosan sok a szó és kevés az eszme benne. Bizonyos páthosra törekszel, így azonban nem szólnak népekhez. Azoknak sokkal nagyobb a szívük és értelmük, semmint gondold. A te prózád több bajt, mint jót hozhat.

Az ő proklamációi konzul és császár korában mindenesetre gondolatokban bővelkedtek, amelyek az előadás lendületével és szenvedélyességével mindig elragadták és föllékesítették a katonáit.

† **A dohányzás Amerika őslakóinál.** Egy amerikai tudós a newyorki múzeum óriási gyűjteménye alapján megírta Amerika őslakóinak dohányzó szokásait. A múzeumban őrzött relikviák többnyire az Ohio- és Misszisszipi-völgy mentén felásott régi sírokból valók és kőből, fából, vagy agyagból készültek. A pipaféjek ületes alakuk és egész madarat, vagy csak madárfejet, egeret, békát, vagy más állatokat, embert, vagy emberfejet ábrázolnak. A pipa szópókája szintén különböző anyagból, de legtöbbször csontból készült. Találtak azonfeül pipát, amely egy teljes szarvasagancsból való, vagy olyant, amely

fegyverül, például tomahavknak is használható. Mind-ebből következtethető, hogy Amerika őslakói között a dohányzás sokkal inkább el volt terjedve, mint mostanában, különben lehetetlen lett volna, hogy ilyen művelten nép az akkori viszonyokhoz képest valóságos iparművészetté fejleszse a pipakészítést. Az említett mű szerzője azt hiszi, hogy a burnót-élvezés sem volt az őslakók között ismeretlen, míg a dohány-rágásról mitsem tudtak az ősi-índiánusok.

† **Nászut az északi sarkhoz.** A newyorki milliósok között az a szokás terjedt el, hogy a magán yachtukon nagy tengeri utakra mennek. Az ilyen szórakozás egy kicsit veszélyes is, de ami a fő, drága. Jelenleg Mrs. Culver, Clark szenátor leánya tervezi, hogy a nyarat és az őszet a Latharna yachton idegen tengereken fogja tölteni. Vele lesz az ura, dr. Culver, továbbá a nővére, Miss Catherine S. Clark. de az utakelés előtt a missz férjhez megy dr. Lewis Rutheford Morrishez, aki New Yorkból való. Az ifjú pár a yachton tölti a mézesheketet. A Latharna társasága június közepén hagyja oda New Yorkot, a yacht Southamptonban várja meg őket. Aztán majd kóvályognak az angol partokon, fölhajókoznak az északi sarkra és bemennek a Keleti tengerbe is, talán egészen Pétervárig nyomulnak.

† **Vak halak.** Kentuckyban és Indiánában üregek vagy sötét barlangok vizében apró ritka halak élnek, amelyekből eddig egyetlenegy sem tudtak elválni Európába hozni. A tudósoknak vagy ritkasággyűjtőknek meg kellett elégedniök azzal, ha egy ilyen érdekes halat spirítuszban tartogatva tanulmányozhattak. Nemrégiben azonban sikerült őt példányt élő állapotban szállítani Londonba, ahol az állatkert külön akváriumában helyezték el őket. Minthogy a halcskák legszívesebben a sziklamélyedésekben húzódnak meg, új otthonukat is teljesen a természetes tartózkodási helyük mintájára üregekkel, mélyedésekkel ellátva rendezték be. Ezek a vak halak egész kicsinyek és még a legkisebbek sem nagyobb öt hüvelyknél. Szemük tökéletesen el van rejtve a bőr alatt, s valószínű, hogy látó szervök azért pusztult el tökéletesen, mert a sötétségben élve, azt sohasem használták.

† **Színészházasságok.** Ha vizsgáljuk a színészházasságokat szak szerint, rájövünk, hogy a hős szerelmes ritkán veszi nőül a heroinát, hanem inkább a naivát, vagy a szubrettet. Galmeyer Jozsefin az első szerelmeshez ment feleségül, pedig a fiatal komikus szerette. Geistinger Maria, amikor még operetténekesnő volt, feleségül ment Kormannhoz, a szerelmes színészhez. Szintugy az énekesnők is szívesen lettek az első szerelmesek feleségei. Hansi Niese, a bécsi női komikus Jarno Józsefet, a bovivánt és szerelmezt választotta férjéül.

— Ha már színészhez megyek — mondotta az ő dialektusán — bizony nem választok magamnak komikust, mert hisz az ugyanazokat a bolondozásokat viszi véghez, amit én.

Az első szerelmes színésznők rendszeren karakterszínészeket és rendezőket választanak maguknak. A komikusok, rendszeren a társulat legfeljebb nőtárgyait, a naiv szerelmes színésznőket vezetik oltárhoz. A legritkábban a táncosnők mennek feleségül színészhez és főképp táncoshoz. A ballet inkább a külvilágban keresi az összeköttetéseket. A táncosnőknek jó két ösödörösze a nemesség és arisztokratahoz tartozik a férje révén. Az egyszerű bárónétól kezdve a hercegnőig minden rangfokozat képviselve van. A táncosnők egy másik ösödörösze pénzarisztokratahoz megy nőül.

† **Az elveszett Shakespeare-ereklye.** Angolországból hír érkezett egy érdekes Shakespeare-ereklyéről. Ez Shakespeare első folió-kiadása, csak az a baj, hogy föl is fedezték ezt a folió-kiadást, meg nem is. Egy tanítómaster fedezte fel, akit egy Heaton nevű öreg embertől megvásárolt könyvtár nézeztével bíztak meg. A tanítómaster azonban nem nagy fontosságot tulajdonított a fölfedezésének, csak később emlékezett meg róla úgy mellesken, amikor a Shakespeare-féle folió-kiadást több más könyvvel együtt eladták. Most újra az ismeretlenség homályában van a nevezetes Shakespeare ereklye.

Napirend.

Naptár. Szerda, május 30. — Római katolikus: Ferdinánd. — Protestáns: Nándor. — Görög-orosz: (május 17.) Andronik. — Zsidó: Szivan 2. — A nap két 3 óra 52 percek. — Napszük este 7 óra 30 percek. — A hold két reggel 5 óra 30 percek. — Napszük este 9 óra 14 percek. A horvát miniszter fogad d. n. 4 órákor.

Labdarúgás jubileuma a Nemzeti Színházban. Színrekerül a Lilium.

A matematikai és fizikai társulat közgyűlése délután 5 órák az egyetem fizikai intézetében.

A Kisfaludy Társaság ülése délután 5 órák az Akadémia üléstermében.

A pesti jótékony nőegyesület közgyűlése délután 11 órák a Szép-utca 6. sz. a Szapáry-palotában.

Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15. sz.) nyitva délután 9 órától délután 1 óráig.

A többi társai 1 koronás belépőjű mellett mehetnek be.

Országos Képtár és a népközlési szemléltető képek kiállítása az Akadémiában, nyitva délután 9 órától 1 óráig.

Tavaszi tárlat a városi Műcsarnokban, nyitva délután 9 órától délután 6 óráig. Belépőjű 1 koronás.

Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat Állandó bazárja nyitva délután 9—1 óráig.

Földtani múzeum (Sztáfan-utca 14. sz.) nyitva délután 10—1 óráig. Belépőjű 1 koronás.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délután 9—12 óráig és délután 2—5 óráig.

Műegyetemi múzeum (Kerepesi-ut 72.), nyitva d. e. 9 óráig 1 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délután 9—1 óráig.

A m. kir. kőponti statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. Osztály-utca) nyitva délután 10—1 óráig.

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(5)

Hallgattak egy darabig. Minden, ami körülöttük volt, annak az életnek hatalmát lehetett magából, amelylyel a költő föl akart törni a halhatatlanságba és amelynek hatása alatt kész lett volna máglyára vetni a lelkét, hogy szüztisztán halhasson meg.

Dördülés hallatszott, mind a ketten összerendeztek. A partról ágyulövés üdvözölte egy kikötő hadihajó kibontott háromszínű lobogóját. A csönd e pereben még mélyebb lett s a gondola az éreket szorosan árnnyékában tovasiklott.

— Ösmeri-e Perdita — kérdezte minden átmenet nélkül Stelio — Donatella Arvalet, aki az Ariannának énekelni fog?

Hangja saját szerűen csöngött a sötétben, a hadihajó bronz-fala éresein verte vissza.

— Ösmerem; lánya Lorenzo Arvalenarnak, a nagy szobrásznak — válaszolt Foscarina. — A legkedvesebb barátomim közül való, most pedig egyuttal a vendégem. Találkozni fog vele nálam, az ünnep után.

— Tegnap donna Andriana beszélt nekem róla, lelkesedve, mint valami csodáról. Mondta, hogy az Arianna előadásának ötlete akkor támadt benne, amidőn egy izben Donatella Arvale felsőgesen elénekelte neki ezt a dalt:

S te nézhetsz engem
Könyvvel szememben?... .

Felsőges zenét fogunk tehát hallani Perdita, otthon. Oh, mint szomjuozom már ilyesmire. Oda-

lenn, magányomban hosszú hónapokon át sem hallok egyéb zenét, csak a tenger zsongását. Szent Márk harangjai megzendütek az üdvözlőgyre.

— Tud-e még imádkozni, Perdita — kérdezte Stelio halkán, s tekintetét az asszony zárt ajkaira, ólében összekulcsolt kezeire függesztette. Látszott rajta a bensőséges elmerengés.

Az asszony nem válaszolt, sőt még szorosabbra csukta ajkait. Mindketten hallgattak, mindkettőjüknek megzavarodott egy kissé a lelkiismerete, hogy így hirtelenül ez az új szó, új fogalom tolt gondolataik közé.

— Nem látjuk egymást ma este az ünnep után? — kérde Foscarina fojtott hangon. — Van-e érkezése?

Sietett őt magához láncolni, foglyává tenni, mintha remélné, hogy ezen az éjszakán képes lesz őt mindenkorra magához kötni. Érezte, hogy most már nem szabad tőle megtagadni semmit sem, de égő vágyán kegyetlen világossággal elkáztott át az a tudat, hogy szerény ajándék minden, amit neki adhat. És elviruló testét fájdalmas szegénykezés és a félelem és büszkeség vegyült érzése futtató át.

— Szabad vagyok s az öné vagyok — szölt a fiatal ember halkán a nélkül, hogy rá nézett volna. — Hisz tudja, hogy semmi sem ér föl azzal, amit ön nekem adhat.

Az ő szíve is reszketett, hisz maga előtt látta követlen közelben a kettős célt, amely felé ezen az estén oly szomjasan törekedett: a várost és az asszonyt. Mind a kettő erős kísértő, mind a kettő belefáradt abba, hogy tudtunk sokat élt, mind a kettő belefáradt a sok szerelembe. Almaiban talán tudtunk magasztalta őket és ki mondja meg, vajjon nem fog-e most várakozásában csalódni?

Néhány pillanatra erőt vett a lelkén a meg-bánás és a vágy hatalmas hulláma. Kuszált zür-zavarban tolt feljébe és fojtogatta büszkesége és féktelen becsvágya. Nem bírta ki a köznapi életet, jogot formált a fejedelmek privilégiumaira.

szomjasan húzódott a nagy tömeg, mint valami beesés próda felé, álomot szőtt nagyszerű művésztől, amely kezében világító jel és diadalmas jognak lesz, dicsőségre, győzésre, biboros álmokra vágyott.

És valamely szomorú vágyakozás hívta ugyanakkor ama magános és nomád asszony utolsó szerelme felé, aki ruháinak redőiben hordozta a távoli tömegek diadalujongását, amelyet isteni művésztével, egy szenvedélyes sikoltással, fájdalommal teljes zokogással vagy halálos hallgatással esalt ki az embercsordából. Egő vágyakozás hajtotta ehhez az okos és kétségbeesett asszonyhoz, akiben fölfedezni vélte minden gyönyörök csiráját, akinek hervadozó alakja, tele gyöngéd kedvességgel, a maga valódián ősméretlen előtte.

— Igéret ez? — kérdezte lehorgasztott fővel, egészen összehúzódva, hogy fékezhesse indulatát. — Oh, végre!

Az asszony nem válaszolt. Eszelős hévtől égő tekintetét rája függesztette. De a férfi nem látta.

És hallgattak, miközben csöndesen elsiklott a gondola a hajó bronzfalának sötét árnyékában.

— Iszen vele! — szölt az asszony, midőn a a réhez érkeztek. — Találkozunk a palota kijárójánál, a második kut mellett.

— Iszen vele. Ugy vigyázzon, hogy észrevegyem a tömegben, amikor beszédem első szavát el akarom mondani.

Zavaros zsongás hallatszott a Szent Márk templom felől, átmozajlott a piazzettára és elhangzott a Fortuna felé.

— Minden fény az ön homlokára szálljon, Stelio! — susogta feléje még egyszer az asszony s szenvedélyesen megszorította a kezét.

Midőn Stelio Éffrena belépett a déli kapun, megpillantotta a scala dei giganti, amelyet egészen ellepett az emberek tömege.

(Folytatás következik.)

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 2—8-ig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 10—12 óráig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut. 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig, délután 2 óráig. Tudatbör-ostály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut. 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A házai termékek állandó kiállítás. A Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás (melyben az üzletvitel és árusítást is eszközöl) a városi ipari iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 óráig 6 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvitelére (Magyar kereskedelmi részvételére) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI. Révay-utca 13. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legelőbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitások konyhájában.

Petánovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetés). Ujjonnan berendezett fényes étterem.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Dobronyi Géza 1-ső rangú zenekarának hangversenye.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Gazdasági kiállítás. Nagyvárodi irák: A bihar megyei és nagyvárosi gazdasági egyesület érdekes kiállítást rendezett, melyen a szőlőművelés praktikus eszközeit mutatták be. A kiállítási rendezőség élén Telegdy József orsz. képviselő állott s a megnyitó beszédet dr. Beöthy László főispán mondta. A jury elnöke Balassa István miniszteri kiküldöttet választották, mire a bíráló bizottság megkezdte működését és a következő ítéletet hirdette ki:

Első díjat, nagy aranyérmét nyert: Kréb István (Debrecen), Sugár permetezője, Geithner és Rausch (Budapest) önműködő fecskendője. Második díjat, ezüst érmét: Schottola Ernő (Budapest) permetezője, Gebhard Rezső (Budapest) önműködő fecskendője, Király Alajos (Budapest) permetezője, Békei Lipót (Aszód) kémporfuja, Arany Sándor (Székelyhid) permetezője, Grünfeld Jakab (Hódmező-Vásárhely) permetezője, Heredus János (Mezőtúr) permetezője. Harmadik díjat, bronzérmét nyert: Grünfeld Jakab (Hódmező-Vásárhely), Arany Sándor (Székelyhid), Schottola Ernő (Budapest). Kiállítási elismerő oklevelet nyert ezenkívül három nagyvárosi cég: Andrányi Károly és fia, Kiss Károly és Kuzler Albert. Külön elismerést és jegyzőkönyvi köszönetet fejezte ki a zsűri a Geithner és Rausch cégnek a vinárgyú bemutatásáért.

A kiállítás nagy érdeklődéssel nézte a közön-

ség a viharágyat, melylyel sikerült kísérletet is tettek, amennyiben az ágyú lövéseire az égről a fellegek eloszlottak.

Mezőgazdasági és közraktári hitelintézet alapítását tervezik Agoston József, Benke Gyula, báró Feilitsch Arthur, Miklós Ödön, Dr. Münich Aurél, Weiss Berthold országgyűlési képviselők, báró Bánffy Ernő birtokos, gróf Bédy Ákos főispán, Desseoffy Aristid, a belga-magyar bank igazgatója és Zachár Gyula tanár. A új intézet az országban 120 közraktár felállítását célozza, abból az okból, hogy az ezek által kibocsátott warrantokat a vidéki pénzintézetek részére forgalomképes papirokka tegye s ezzel hazai mezőgazdaságunknak 25—40 millió korona gazdasági hitelt teremtsen.

Az Országos Iparegyesület építő- és műipari, butor- és rokonipari és ipartestületi szakosztályainak szerdán, május 30-án délután 5 órakor az egyesület helyiségében (VI., Uj-utca 4. szám, I. emelet) üléslik lesz. A napirend tárgya: Az építőiparosok követeléseinek biztosítása. a) Neusolozs Marcel igazgatójának javaslata. b) A butor- és rokonipari szakosztály javaslata.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Eckstein Jakab kereskedő Saigó-Tarján, Sente Gizella női divatárus Esztergom, Som Imre kereskedő Budapest (Nagymező-utca 23.), Goldschmidt Miksa bőrkereskedő M.-Pécska, Otjac P. kereskedő Zágráb, Notty A. J. arany, ezüst és órákereskedő Oravica, Rosner Károly kereskedő Uj-Bög, Bertányi Sámuel arany-műves Szombathely, Kabiló Dávid J. kereskedő Serrajevo, Visnar József kereskedő Laibach, Neumann Dori kereskedő Szentcs.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 38,50 korona pénzben, 39.— korona áruban. — Bécsben a nyersszesz ára 42,60 korona pénzben, 42,80 korona áruban.

Borjувásár. 1900. évi május hó 29-én. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvényszerűsége). Felhajtás: Belföldi élő borjú 955 drb, leölt borjú — db, bécsi élő borjú — db, — db. horvát, növendék marha 24 darab, bárány élő 10 darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételből: Árjegyzések. Belföldi élő borjú 45—58 f.-ig, I. r. 74—82 f.-ig, kivételes 86—100 f. kilónként, leölt borjú f.-ig, II. r. — f.-ig, kivét. — f. kilónként, leölt bécsi élő borjú — f.-ig. Növendék marha 44—47 f.-ig kilónként, I. r. 50—54 f.-ig, Bárány élő 8.—12.—k, leölt bárány — k, kivételes ár — k.-ig páronként. Kecse — k.-tól — k.-ig. A vásár csendes volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-árakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár-árjegyzés 1900. évi május 29-én. Készlet 345 darab. Érkezett 1555 darab. Összesen: 1928 darab. — Eladott 924 darab. Maradt 1004 darab. — Napárak: 120—180 kgr. súlyban 92—96 koronáig, 220—280 kgr. súlyban 96—98 koronáig, 320—380 kgr. súlyban 98—98 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 88—94 koronáig, Malcsok 74—78 korona 100 kilónként. A vásár hangulata lanyha.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban tegnap megtartott sertésvásáron bejelentettek: 12205 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak:

5491 darab fiatal sertést, 6229 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 11720 darabot.

Jegyzések: kgknt élő súlyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 91—93—fillér, kivételosen — fillér, középminőségű sertés 48—88—fillér, könnyű sertés 47—82—fillér, fiatal sertés 60—80 fillér.

A budapesti gabonafőzsde.

Budapest, május 29.

Mérsékelt kínálat és korlátozott vételkedv mellett 16,000 métermázsza buza került a forgalomba lanyha irányzattal 5—10 fillérrel alacsonyabb áron. Tengeri csendes volt. Rozs 5, zab 10 fillérrel emelkedett.

Eladott:

Buza. Tiszavideki: 100 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 150 mm. 79-3 k., 8 K. 15 f., 500 mm. 79-3 k. 8 K. 40 f., 150 mm. 79-3 k. 8 K. 15 f., 150 mm. 79-3 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 79-3 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 79-3 k. 8 K. 15 f., 300 mm. 79 k. 8 K. 12 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 100 mm. 78 k. 8 K. 5 1/2 f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. 12 1/2 f.

Mindszenti: 2600 mm. 77 k. 8 K. — f.

Fehérmegyei: 250 mm. 77 k. 8 K. — f.

Raktáraru: 2000 mm. 78-5 k. 8 K. 10 f.

Pestmegyei vidéki: 100 mm. 79 k. 8 K.

05 f., 100 mm. 78-8 k. 8 K. — f., 100 mm. 78-4 k.

8 K. — f., 400 mm. 78-5 k. 7 K. 50 f., 400 mm.

78 k. 7 K. 50 f., 150 mm. 77 k. 7 K. 95 f. 2100

mm. 76 k. 8 K. 05 f., 150 mm. 75-5 k. 7 K. 35 f.,

100 mm. 74 k. 7 K. 65 f.

Bácskai: 200 mm. 74-5 k. 7 K. 92 1/2 f., 300

mm. 74-8 k. 7 K. 67 1/2 f.

Szerbiai: 3000 mm. 74-8 k. 7 K. 25 f., 1000

mm. 74-8 k. 7 K. 25 f.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 K. 30 f., (3 óra), 200 mm. 7

K. 15 f., 100 mm. 7 K. 10 fillér, paritás.

Zab: 150 mm. 5 K. 40 fillér, 100 mm. 5 K. 20 f.,

570 mm. 5 K. 20 f., 230 mm. 5 K. 05 f.

Arpa: 100 mm. 5 K. 80 fillér.

Tengeri: 900 mm. 5 K. 57 1/2 f.

Készpénzfizetés mellett.

A kasszár hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Sz. a. s. a.	Kilós	50 kilogramm ár		Kilós	50 kilogramm ár	
		K-tól	K.-ig		K-tól	K.-ig
liszavidéki	6	75	7,55	75	7,55	8,20
"	7	75	7,65	80	8,00	8,25
"	7	75	7,70	80	8,10	8,25
"	7	75	7,75	80	8,15	8,25
fehértócske	6	75	7,85	75	7,85	8,10
"	7	75	7,90	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
pestvidéki	6	75	7,95	75	7,95	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
bácskai	6	75	7,95	75	7,95	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
bácskai	6	75	7,95	75	7,95	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10
"	7	75	7,95	80	8,10	8,10

Zsarkovic kapitány

— ELBESZÉLÉS —

Írta: SAS EDE

(6)

A két énekesnő lovagjai ádáz csatákat vívtak egymással, amikben eleinte a virág volt a fegyverük, később pedig a párbaj-pisztoly és a vívókard. Bártfayaur bőségesen győzte virággal is, meg párbajjal is. A tegnapi előadásán is virágzapporral árasztotta el az egyik primadonát s azután energikusan rendreutasította az ellenpárt egyik hívét, aki a művésznőről megjegyezte, hogy a hangvétele kissé nehéz... Olyan energikusan, hogy meg is verekedett vele ma reggel és alaposan végigvágott az arcán.

Az öreg Zsarkovic is besompolygott az újság-olvasóba és hallgatta a művészetért rajongó ifjúság lelkes vitaközlését. Hallotta Bártfay hangját, amikor a legszemtelenebb diszkrecióval beszélt a szinpad tündéről — azzal a diszkrecióval, aminek a formájában a hódításokkal henegegy fiatal urak mindent el szoktak árulni az irigykedő világnak. S ma este beszélt így, amikor tegnap éjjel forró esküszavakat suttogott az ő leánya felé. S az öreg Zsarkovicnak eszébe jutottak a saját szavai: Ha az asszonyoknak fogalmuk volna esábitóik léhaságáról: undorodva taszitanák el őket maguktól.

A fiatalok észrevették az öreg és évődni kezdtek vele:

— Nini, Zsarkovic bácsi! Jöjjen, jöjjen, döntse el maga ezt a nehéz művészeti kérdést: a Sárka szeme szebb-e, vagy a Micieké?

— Bizony ez fogas kérdés! Ezért már ma reggel vér is folyt! Kidőltött föl egy másik.

— Hát az elég sajnálatos dolog, mondta az öreg.

— Hogyan? Bátyám sajnálja azt az urat,

akit Dezső emberségre tanított? — kérdezte Bártfay egy testi-lelki cimborája.

Zsarkovic a közbeszólo helyett egyenesen Bártfayhoz intézte a szavait:

— Legjobban sajnálom én a Bártfay öcsém párbajorvosát, meg a fiakkeresét, akiknek az adósságát isten tudja mikor fogja megfizetni.

Bártfay felugrott a pamlag sarkából. A többi urak nem tudták, mi lelta az öreget.

— Kapitány ur — mondta Bártfay. — Trófának ez egy kieszit erős, még egy ilyen öreg urtól is. En soha senkinek sem maradtam az életben adósa, sem pénzzel, — sem a sértések megtorlásával...

— Dehogyan nem maradtál, öcsém, — felelt a kapitány. — Adós maradtál bizony te már kártya-adóssággal is...

Most még jobban megütközött mindenki. Nem ismertek a szelid, jószágos, a jámbor Zsarkovic bácsira. A veszekedés zajára a szomszéd termekből is belegyülekeztek. Bártfay egy lépést tett az öreg ur felé.

— Kapitány ur! Ha nem nézném az ősz haját...

— Sohse nézd az ősz hajamat. Ha szemtelenkedni mernél velem: van azért az én karjaiban annyi erő, hogy egy ilyen tacsok rendre tanítsak...

Bártfay arcát elöntötte a vér. Fölemelte a kezét és a kapitányra akart rohanni, de barátai még idejekorán lefogták. Öreg urak, a kaszinó tekintélyei vetették magukat közbe és elejét vették a botránynak. Általános izgatottság költözött a termekbe. Még a legérdekesebb játszmákat is félbehagyták. Zsarkovic barátai álmélkodva vetették körül az öreget:

— De mi ütött tehozzád? Kell neked ősz fejjel ilyen bolondságra keveredni?

Zsarkovic, a máskor oly csendes, szelid Zsarkovic még jobban futta a tüzet:

— Mit hoztátok nekem elő mindig az én ősz fejemet? Nem vagyok én még olyan pity-poty

vén ember. Megsértettem a fickót és meg fogok vele verekedni.

És két hajdani tisztársához fordult:

— Legyetek szivesek és intézzétek el a dolgomat. De minél előbb legyen vége az egésznek!

Azután eltávozott a kaszinóból, olyan léptekkel, mint régen hadnagy korában, mikor első párviadalait vívta. A kaszinóba persze nem tért vissza a nyugalom; csak a legmeggrösztebb játékosok ültek újra a zöldposztos asztalokhoz.

Az alapján, aki rokona volt Bártfaynak, osztott:

— Az ördög bujt ma este az öreget! Hisz máskor a légynek se vét... No, mire haza ér, tudom, megbánja, hogy vén esont léte ilyen veszedelmes kalandba bocsájtkozik...

Pedig nem bánta meg, amit eslekedett; sőt igen meg volt magával elégedve Zsarkovic kapitány...

V.

A Bodvay-ház lassan-lassan lebunyta a szemeit, a sárga, kivilágított ablakokat. Sötétségbe és némaságba burkolva állott ott a hólepte kert közepén, mint a mesebeli elátkozott kastély az ezüsterdőben. Ezüstfűhár volt az éjszaka is; a tiszta égen nem a nyári éjszákak meleg tüzevel, de kőgyetlen, hideg fényvel szikráztak a csillagok. A vén gesztenyefák szomorúan bólogattak és susogtak: Lám, lám, hiába vettük körül ezt a kedves, szép házat, oltalmazó sűrű lombjainkkal... És olyanok voltak a szegény fák, zuzmós koronájukkal, mint a gondban megöszült vén emberek, akik hiába őrizték szeretteiket a sors csapásaitól...

A kerte a ház egyetlen ablakából hullott gyér világosság. Az ablak az öreg Zsarkovicé volt, aki föl s alá járkált a szobájában. A vacsorát nyugodtan, derűlen, beszélgetve töltötte el családjával; vacsora után sokáig eljátszott a kis unokáival, térdére ültette őket és simogatta a selyempuha fejcskéiket.

(Folytatás következik.)

Egyéb gabonafélék		kiló	10 kilogramm ár	
			Kel	Kel
Rozs	uj előcsend	—	7.15	7.30
	» másodrendű	—	7.15	7.30
Arpa	» elsőmenny	—	5.90	6.10
	» szemelt való	—	5.90	6.10
	» szűzszere való	—	5.60	5.80
Zab	» —	—	5.55	5.65
	» —	—	5.55	5.70
Tengeri	» búságrú	—	—	—
	» m. szemelt	—	—	—
Repece	uj képoszta	—	—	—
	» búságrú	—	—	—
Köles	» —	—	5. —	5.30

A határidőszámla folyamán a következő köte-
sek történtek:

Buza májusra	—
Buza októberre	8.—7.97
Rozs májusra	—
Rozs októberre	7.23—7.24—7.19
Zab májusra	—
Zab októberre	5.20
Tengeri májusra	—
Tengeri júliusra	5.55—5.58—5.56
Repece augusztusra	—

Déli egy órák a következő záróárakat állapi-
tották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza májusra	0.—	pénz 0.—	áru
Buza októberre	7.97	7.98	
Rozs májusra	—	—	
Rozs októberre	7.19	7.20	
Tengeri májusra	0.—	0.—	
Tengeri júliusra	5.55	5.56	
Zab májusra	—	—	
Zab októberre	5.19	5.20	
Repece augusztusra	13.20	13.30	

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza májusra	7.85—7.90
Buza októberre	8.01—8.02
Rozs májusra	7.20—0.—
Rozs októberre	7.22—7.23
Zab májusra	0.—0.—
Zab októberre	5.22—5.23
Tengeri májusra	0.—0.—
Tengeri júliusra	5.59—5.61
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktőzsde.

A mai üzlet nyugodtabb volt, mert józansabb
felfogás uralkodott a piacot s erős kezű vételei szilárdí-
tatták. — Az érdeklődésben államvasuti
részvények állottak, amelyek többszöri ingadozás
után emelkedtek. A bányapiac szinte javult.

A helyi értékek közül Kőztűben volt némi üzlet
egy-két koronával magasabb áron.

A déli tőzsde tartott, végül javult. Államvasutak
külföldi vételék alapján emelkedtek.

A helyi piac tartott, de forgalom híján csendes.
A valutapiac változatlan.

Koronajáradék fedezések folytán 1/2 koronával
magasabb.

As előtőzsde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 715.—. Osztrák
hitelrészvény 712.25—713.75. Osztrák-magyar állam-
vasut 654.—654.75. Koronajáradék 90.90—91.—.
Rimamurányi vasúti 553.50—554.50. Közúti vasut
616.—616.50. Adria 485.—korona.

A déli tőzsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 712.25—713.—.
Osztrák hitelrészvény 712.25—714.—. Osztrák-magyar
államvasut 654.—656.25. Jelzálog-bank 448.50—
452.—. Leszámlító-bank 488.—. Közúti vasut 615.—
616.50 korona.

Forgatombba került: Hazai takarékrészvény 16.000,
Erzsébet-gőzmalom részvény 416, Magyar aszfalt rész-
vény 345—348, Adria részvény 476 korona ár-
folyammal.

Utőtszde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 716.—. Magyar hitelrész-
vény 716.50. Leszámlító-bank 488.—. Rimamurányi
vasúti 557.—. Osztrák-magyar államvasut 616.—.
Közúti vasut 616.—. Villamos vasut 316.— korona
árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű bangulatnak
megfelelően alakultak az árak és végül a termény-
üzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-
folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —.—
korona, vörös aprószemű —.— korona, vörös
erdélyi —.— korona, vörös bányási —.—
korona, közepes —.— korona, nagyszemű —.—
korona. Disznózsír: budapesti 64.—54.50
korona, vidéki —.— korona. Táblaszalonna:
légszárazított vidéki —.— korona, városi 4
darabos 45.—46.— korona, 3 darabos 49.—50.—
korona, füstölt —.— korona. Szilva: boszniai,
korona szerinti minőség 18.75—19.— korona, 130 da-
rabos —.— korona, 100 darabos 24.50—25.—
korona, 85 darabos —.— korona azonnali
szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—
17.— korona, 100 darabos 23.—23.25 korona, 85
darabos —.— korona. Szilva: szilvái: szilvái
azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, május 29. (A Budapesti Napló telefon-
jelentése.) A vetésekre kelendő időjárás és a lanya
külföldi jelentések következtében a batáridőüzletben

ma nagy volt az eladási kedv s erre az irányzat
lanyhává változott különösen búzában és rozsbán,
amelyeknek árai zárlatkor nyolc fillérrel hátramarad-
tak, ősre 4—5 fillérrel estek, zab 2 fillért veszített,
tengeri a tegnapi estől árfolyamon maradt, repece
lanyhább volt, s a tegnapi 40 fillér veszteség után ma
újabb 20 fillért esett, mert Romániából, ahol a vetés
nagyon kedvező. Igen sok kínálat jelentkezett. Buza
május—júniusra 7.97—98—94, ősre 8.25—21—22, ősre
7.61—59, zab ősre 5.55—54, tengeri július—
augusztusra 5.78—79 koronán kelt. Egyébként jegyez-
tettek: rozs május—júniusra 7.45—47, zab május—
júniusra 5.37—39, tengeri május—júniusra 5.73—75,
szeptember—októberre 5.88—89, repece augusztus—
szeptemberre 13.30—40 korona.

A készárak piacán az üzlet, a vásárlási kedv
hiányában, majdnem teljesen megakadt s ennek kö-
vetkeztében az irányzat lanyhább lett. Az árak zárlat-
kor búzában, rozsbán és zabban a múlt hetiekhez
képest egy fillérrel, tengeri árai 5 fillérrel estek.
Zárlatkor maradtak: Buza ősre 8.24, rozs ősre 7.60,
buza május—júniusra 5.75—76, tengeri július—augusztus-
ra 5.80—81, repece augusztus—szeptemberre 13.20
—30 korona.

A bécsi értéktőzsde.

As előtőzsde a bangulat javult, külföldi maga-
sabb jegyzésekre. Nagy forgalom hitelrészvényekben.
A déli tőzsde a javulás tartott berlini magasabb
jegyzésekre.

A zárlatnál az árak kissé sárgultak.

Bécs, május 29. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany-
járadék 114.85. Tiszai és szegedi kölcsön sorozjeg 138.50.
Magyar vasúti kölcsön ezúttalban 90.20. Magyar keleti vasúti
állami kötvény 115.75. Magyar leszámlító és pénzügybank
483.—. Rimamurányi vasúti részvény 555.—. Magyar ko-
ronajáradék 91.15. 4% arany Magyar földterem. kötvény 91.20.
Magyar hitelbank részvény 713.—. Magyar nyerevény köl-
csön sorozjeg 159.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 349.—.
Magyar kereskedelmi bank 2649.

Bécs, május 29. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papir-
járadék 97.25. 4% arany osztrák aranyjáradék 114.80. 1860-iki
sorozjeg 135.—. Osztrák hitelrészvény 398.—. Angol-osztrák
bank 282.50. Bécsi bankjegyzet 509.—. Osztrák-magyar
bank 1760. Déli vasut 109.50. Dunagőzhajózási részvény
703.—. Dohányrészvény 289.—. Császári és királyi arany
11.38. Német bankváltók 118.27. 4% arany járadék 97.10
Osztrák koronajáradék 95.45. 1884-iki sorozjeg 202.25.
Osztrák hitelintézet részvény 713.—. Unionbank 581.—.
Osztrák Länderbank 443.50. Osztrák-magyar Államvasut
656.50. Elbavölgyi vasut 480.—. Alpeisi bányarészvény 487.50.
20 frankos arany 19.27. Londoni váltóár 242.30. Bécsi
Tramway 332.—. Az irányzat javult.

Bécs, május 29. (A Budapesti Napló tudósítójának
telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok
a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 716.50 Magyar
hitelrészvény 714.—. Angol-Osztrák bank 284.—. Bécsi bank
egyesület 508.—. Union bank 582.—. Länderbank 443.—.
Osztrák-magyar Államvasut részvény 656.50. Lombard 106.25.
Elbavölgyi vasut 480.—. Eszacknyugati vasut részv. 470.—
Dohányrészvény 289.—. rimamurányi vasúti 556.—. Alpeisi
bányarészvény 489.—. Májusi járadék 97.25. Magyar ko-
ronajáradék 91.15. Török sorozjeg 114.75. Német birodalmi
márka 118.35. Napoleon d'or —.—.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, május 29. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde meg-
nyitáskor visszaválasztások következtében százalékszámra
emelkedtek a bányás és kohászati értékek, amit a magasabb
londoni bányakurzusok és a délkafrikai harcokról érkezett
kedvezőbb hírek is előmozdítottak. A bankártekek pia-
cán ennek következtében szintén javult. Járadékok szilárdak,
vasutak esedékesek, de tartott árfolyamok mellett. Később a
középüzletben az iparértékek hanyatlottak, aminek kö-
vetkeztében a bányás és kohászati értékek, majd az egész
irányzat gyöngült. Utolsópénz 4% arany. Magánleszámlítási
kamatból 4% arany.

Berlin, május 29. (Zárlat.) 4% arany papírráradék
—.—. 4% osztrák aranyjáradék 97.—. Elbavölgyi vasut
—.—. Magyar koronajáradék 90.75. Osztrák-magyar állam-
vasut 139.50. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár
84.35. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.10. Alpeisi
bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 184.—. Általános
villamosárai Edison 241.—. Gelsenkirchener 207.20. Laura-
koha 252.—. 4% aranyjáradék 96.10. 4% magyar arany-
járadék 96.—. Osztrák hitelrészvény 222.40. Déli vasut
25.30. Károlyi Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyzet 216.25.
4% arany 94.90. Magyar hitelbank —.—. Dynamit
Trust 154.25. Harpeni 219.10. Az irányzat ingadozó.

Berlin, május 29. (A Budapesti Napló tudósítójának
távirata.) Esti forgalom. Négyeszetes magyar aranyjáradék
96.—. Magyar koronajáradék 90.75. Osztrák hitelrész-
vény 223.10. Osztrák-magyar Államvasut 139.50. Déli vasut
25.50. Eszacknyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—.
Orosz bankjegyzet középső —.—. Buschthedra 299.—. Orosz
bankjegyzet 216.25. (Utolsó.) Lombard —.—.

Hamburg, május 29. (Zárlat.) 4% aranyjáradék
95.75. 1860. sorozjeg 136.50. Déli vasut 25.25. 4% osztrák
aranyjáradék 96.25. Osztrák hitelrészvény 223.20. Osztrák-
magyar Államvasut 139.50. Olasz járadék 94.80. 4% magyar
aranyjáradék —.—. Az irányzat tartott.

Frankfurt, május 29. (Zárlat.) 4% aranyjáradék
—.—. 4% osztrák aranyjáradék 97.30. Magyar korona-
járadék 90.80. Osztrák-magyar bank 126.—. Déli vasut
25.20. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 84.35.
Bécsi bankjegyzet 813.25. Villamos részvény —.—. 8% arany
magyar aranykölcsön 76.20. 4% aranyjáradék 96.05. 4%
magyar aranyjáradék 96.—. Osztrák hitelrészvény 221.90.
Osztrák-magyar Államvasut 139.40. Eszackny. vasut —.—.
Bécsi váltóár —.—. Párisi váltóár 20.48. Unionbank 125.50.
Alpeisi bányarészvény 243.—. Az irányzat gyöngye.

Frankfurt, május 29. (A Budapesti Napló tudósít-
ójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osz-
trák hitelrészvény —.—. Osztrák-magyar Államvasut 139.75.

Déli vasut 25.30. Osztrák aranyjáradék —.—. Olasz járadék
94.90. Laura-koha 255.—. Harpeni 221.60. Discont —.—.
Alpeisi —.—. Bécsi bankjegyzet —.—. Szilárd.
Páris, május 29. (Zárlat.) Osztrák-magyar Állam-
vasut 700.—. 4% osztrák aranyjáradék 96.50. Osztrák
Länderbank 466.—. 3% francia járadék 101.—. Ottománbank
572.—. 3% arany francia járadék 101.77. Alpeisi bányás-
részvény —.—. Déli vasut —.—. 4% magyar aranyjáradék
97.20. Párisi bankrészvény 11.72. Olasz járadék 95.80.
Francia földterem. járadék —.—. Osztrák földterem. rész-
vény —.—. Török dohányrészvény 312.—. Az irányzat
tartott.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 29. —

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Fenyves
Hermant, az ungvári porcellán- és agyagipar-gyár rész-
vényirtaság művezetőjét, az ungvári állami agyagipari
szakiskolához ideiglenes minőségű segéd-művezetővé ne-
vezte ki.

Ügyvédi kamarák. A brassói ügyvédi kamara dr. Ma-
noiu Miklós ügyvédet, Brassó székhelyével a kamara ügy-
védi lajstromába bejegyezte. Az egri ügyvédi kamara Csah
Bertalan a kamara tagjai közé felvette. Podhorányi Nándor
szvidnikai ügyvéd elhalálozván, az eperjesi ügyvédi kamara
az ügyvédi névjegyzékből törölte s irodája részére gond-
nokul dr. Arjo Filipp bíráfi ügyvédet rendelte ki. A ko-
losvári ügyvédi kamara dr. Haller Gusztáv ügyvédet, Ko-
losvár székhelyével az ügyvédek lajstromába felvette.
A pozsonyi ügyvédi kamara dr. Mészáros Károly volt
nyitrai ügyvédet, mivel székhelyét Újpestre tette át, törölte.
Pályázatok. Irodatiszt a pécsi pénzügyigazgatóságnál
junius 25-ig. Adótitst a bányfi-hunyadi adóhivatalnál két
hét alatt. Alibő a IV. kerületi járásbírósnál 2 hét alatt.
Postamester Gyűlésen (Torontálmeze). Dijnok a maros-
illyi járásbírósnál 2 hét alatt. Gyakornok a nagy-bec-
sereki pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt. Alibő a csurgói
járásbírósnál 2 hét alatt. Alibő a szegedi oklándi járásbí-
rósnál 4 hét alatt. Inok a szegedi bírósnál 4 hét. Gya-
kornok a mármaros-szigeti adóhivatalnál 14 nap alatt. Se-
géditkár a gyulai pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt.

Budapest-kőbányai sertéskezelkedelmi csarnok jelentése.

Május 29. A sertésüzlet irányzata lanya.

A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű:
Oreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) suly-
ban) 96.—98 fillér. Oreg közep (páronként 300—340
kilogrammmal terjedő sulyban) ————— krajcár. Fialat na-
héz (páronként 320 kilogrammon felül) sulyban) 102—104—
fillér. Fialat közep (páronként 251—320 kilogramm-
mal sulyban) 100—102 fillér. Fialat könnyű (páronként
250 kilogrammmal terjedő sulyban) 98—100 fillér. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 320 kilo-
grammon felül) sulyban) ————— krajcár. Közep (páronként
240—260 kilogramm sulyban) ————— krajcár. — Könnyű
(páronként 240 kilogrammmal terjedő sulyban) ————— kraj-
cár. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilo-
grammon felül) sulyban) ————— fillér. — Közep
(páronként 250—320 kilogrammmal terjedő sulyban) —
fillér. — Könnyű (páronként 250 kilogrammmal terjedő
sulyban) ————— fillér. — IV. Romániai e-
redeti (Stachl) Nehéz (páronként 240 kilogrammmal terjedő
sulyban) ————— fillér. — Könnyű (páronként 250 kilo-
grammmal terjedő sulyban) ————— krajcár. V. Szerbiai:
Nehéz (páronként 260 kilogramm felül) sulyban) 98—100
fillér. — Közep (páronként 240—260 kilogrammmal ter-
jedő sulyban) 96—98 fillér. Könnyű (páronként 240
kilogrammmal terjedő sulyban) 92—94 fillér.

Sertéselátás szám 1900. máj. hó 27. napján volt
készlet 42364 darab. 1900. május hó 28. napján felaján-
lott 508 darab, 1900. évi május hó 28. napján elszállított
544 darab, 1900. május hó 29. napjára maradt készletben
44328 darab.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, május 29.

A magas nyomás kettő szakadva, egyrészt az At-
lanti-tenger felől húzódt, másrészt pedig északon, illetve
keleten helyezkedett el. A minimum a Földközi-tenger ke-
leti felét borítja.

Levegőáramok Franciaország kivételével mindenfelé
elfordultak, jobbra zivataros jelleggel. A hőmérséklet ke-
leti és délkeleti Európában süllyedőben van.

Hazánkban főleg az ország déli részén voltak ziva-
taros esők, míg északnyugaton, ahol az ég ma reggel is
inkább felhőtlen, az idő száraz volt.

Küldés: Helyenkint zivataros esők várhatók némi
hűsüléssel.

Vizállás.

május 29.		május 28.	
mótor		mótor	
Ann	Schering	1.60	1.90
Duna	Pasau	5.25	—
	Lina	0.99	0.6
	Bécs	1.—	1.04
	Pozsony	3.05	3.06
	Komárom	5.8	3.44
	Buda	2.15	2.09
	Budapest	2.82	2.66
	Paks	3.97	4.—
	Nóráds	4.94	5.01
	Ujvidék	4.85	4.4
	Pannocsa	5.04	5.11
	Orsova	4.88	4.22
	Nagyváralja	1.7	1.47
	Zolna	1.—	0.32
	Trencsén	0.78	0.65
	Szered	0.78	0.76
	Sz. Gotthard	0.85	0.88
	Sárvár	3.24	1.14
	Győr	3.60	3.5
	Pottau	1.28	2.25
	Zákány	2.43	1.32
	Báres	1.57	2.14
	Esék	8.29	8.65
	M. Sándor	1.4	1.35
	Zágráb	1.28	1.80
	Szafek	3.98	2.25
	Mitrovics	4.87	4.93
	Doša	0.29	0.3
	Belgrad	1.12	1.14
	N. Matijev	0.29	0.2
	Latorca	0.05	0.07
	Homonna	0.16	0.16
	Ungvár	0.29	0.35
	Titica	0.62	0.65
	Tokoháza	0.49	0.59
	V. Namény	0.87	1.09
	Tokai	1.21	1.4
	Tisza-Püred	1.54	3.78
	Szolnok	2.92	3.65
	Csongrád	3.33	3.7
	Szeged	4.03	4.4
	Török-Becse	3.65	3.88
	Titel	4.75	4.90
	Bárfa	0.80	0.9
	Topolya	0.46	0.75
	Hódmező	2.60	1.92
	Zsolna	1.56	1.55
	N. Matijev	0.36	0.30
	Vargha	0.36	0.30
	B. Utala	0.68	0.16
	Cancsa	0.36	0.9
	N. Várd	0.14	0.14
	Belenyos	0.68	0.9
	Gurahon	0.68	0.9
	Borostó	0.68	0.9
	Háda	1.04	1.14
	Gyoma	1.38	1.38
	Gy. Fehérvár	0.54	0.44
	Branyicska	1.18	1.18
	Sobornin	0.—	0.—
	Arad	0.68	0.9
	Mátyás	1.16	1.28
	K. Kőszeg	1.24	1.24
	Kisvánd	0.98	1.—
	Temesvár	0.36	0.36
	Bécske	1.65	1.12

PÁRISI NAGYÁRUHA

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 39.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénztárunk egy fénykép-bonnt szolgáltat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt árak együtt a 10 forint összeget meghaladják vagy 10 forint értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HÚ FÉNYKÉPET

csupán a készítésért és a díszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 forint 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézte sem képes az ingyen képet magát 10 forint alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK

a közkedvelt egy és kétkoronás áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

HAJREGENERATOR!

**PURUS
PURUS
PURUS
PURUS
PURUS**

Nem hajfesték.

A hajnak eredeti természetes színt és fényt adja vissza.

Üveg ára 3 korona.

Fő- és szétküldési hely: **Hartochmaroff A. Szerencsén-dregueria Bpest, Kerepesi-ut 39.**
Fő-aktár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12.

Kitűnő folttisztító

**P
Eliemert U kenőcs!!**

PURUS

Folttisztító U legjobb!!

Gyorsan és biztosan eltávolít mindennemű

zsír-, olaj-, gyümölcs stb. foltot

Kis tubus ára 40 fillér.

Nagy tubus ára 60 fillér.

Fő-aktár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható alapos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján.

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel fűrdakut és német: húgyvesefolyást, hólyagbajokat, bűnkáros sebeket, syphilist, cunok kövek, kővezeték, makacs bőrbajokat és az énfertőzéstől támadt idegbetegségeket.

Meglepető az eredmény főrdul gyengésgnél (mpe-
testis) egy fiatal, mint öregebb egyéneknek.
Bíztos siker folytan a bonorarium utólag is fizetendő.
Levelekre díjlanul válasz; kívánatra gyógyszer.

Lakas: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.,
(Dobány-utca sarkán, I. emelet).

Bejárt a lepedőn. Külön várótermek.

Rendelés délelőtt 9-12-ig, este 6-8-ig.

Luser L. -féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható
szert nyuszm, szemölcs és
a talp, valamint a sarok
bőrmelegedését, to-
vábbá minden-
mü bőrszaru-
sodás ellen. A
hasznát jót-
allás vál-
laltatik.

Körponti
szék, rakár:
SCHWENK L.
gyógysz. WEDL. NO-BÉCS.

Csak akkor valódi, ha min-
den használati utasítás és
minden tapasz a mellékelt véd-
jeggyel és aláírással el van
látva, azért is erre ügyelni kell.

1 doboz ára kor. 1.20. 0.000
Vidékre kor. 1.60 elszárm beküldése mellett bér.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer.
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Déli vasut. A háló és közvetlen kocsik forgalma Budapest D. V. pályaudvarról az 1900. évi nyári menetrendben.

I., II. oszt. hálókocsi Budapest D. V. Velence (Venezia) között.
Pragerhof-Nabresina-Cormoson át.

Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p. Velence ind. d. u. 2 óra 10 p.
Velence érk. d. u. 2 óra 10 p. Budapest D. V. érk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 18 1/4 óra. Menettartam: 19 3/4 óra.

I., II. oszt. közv. kocsik, két I. oszt. hálókocsi Budapest D. V. Ala között
(május hó 31-ig).

Pragerhof-Marburg-Franzensfesten át.

Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p. Ala ind. d. u. 2 óra 05 p.
Ala érk. d. u. 4 óra 17 p. Budapest D. V. érk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 20 1/4 óra. Menettartam: 20 óra.

I., II. oszt. közvetlen kocsik Budapest-München között.

Budapest-Kufstein között két I. oszt. hálókocsi június 1-től.

Pragerhof-Marburg-Franzensfesten át.

Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 p. München ind. d. e. 11 óra 20 p.
Kufstein érk. d. u. 6 óra 41 p. München ind. d. u. 1 óra 27 p.
München érk. d. u. 9 óra 40 p. Budapest d. v. érk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 25 3/4 óra. Menettartam: 22 1/2 óra.

I., II. oszt. közvetlen kocsik Budapest D. V. Velence (Venezia) között.

Pragerhof-Nabresina-Cormoson át.

Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p. Velence ind. d. u. 2 óra 10 p.
Velence érk. d. u. 2 óra 10 p. Budapest D. V. érk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 18 1/4 óra. Menettartam: 19 3/4 óra.

Budapest D. V.-Abbazia-Fiume között.

Pragerhof-St.-Péteren át.

a) Budapest D. V. ind. reggel 8 óra 00 p. Fiume ind. reggel 7 óra 42 p.
Fiume érk. este 9 óra 58 p. Budapest D. V. érk. este 9 óra 20 p.
Menettartam: 14 óra. Menettartam: 13 1/4 óra.

b) Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p. Fiume ind. este 7 óra 53 p.
Fiume érk. d. e. 9 óra 38 p. Budapest D. V. érk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 13 1/4 óra. Menettartam: 14 óra.

Budapest d. v. Lienz között (június hó 1-től).

Pragerhof-Marburg-Franzensfesten át.

Budapest d. v. ind. reggel 8 óra 00 p. Lienz ind. reggel 5 óra 30 p.
Lienz érk. este 11 óra 23 p. Budapest d. v. érk. este 9 óra 20 p.
Menettartam: 15 1/4 óra. Menettartam: 15 1/4 óra.

Budapest D. V. Pakrác között.

Nagy-Kanizsa-Barcon át.

Budapest D. V. ind. este 9 óra 25 p. Pakrác ind. d. u. 2 óra 50 p.
Pakrác érk. d. u. 1 óra 20 p. Budapest D. V. érk. reggel 6 óra 32 p.
Menettartam: 16 óra. Menettartam: 15 1/4 óra.

ANTISEPTIKUS

Hölgy-óvszer

Rég elismert és hatásában biztos, felhasználásos lesz mindennemű gyöngédteien gummi és sponge cikkeket, 1 doboz (12 db) pontos használati utasítással 3 korona. — 3 kor. 10 fill. előleges beküldése mellett bérmentve.

Gyors és diskrét szétküldés. Kapható a feltalálónál: **László József** gyógyszerész, Maros-Ujvár Erdély. Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és **Kerpel V.** gyógyszerész, Lipót-körút 28.

Bruchsteiner és Társa

cimtáblagyár

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.

Udvari szállított címkék minden kivitelben.

Cégtáblák üvegből, fából, bádognál és
amerikai bőrből jutányosan és díszesen
készíttetnek.

Vidéki rendelések kívánatra feltérvel
szállítatnak.

Mintarajzok díjlanok.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-dor-
vált csász. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig,
este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre leggyorsabb figyelemmel válaszoltak és
gyógyászati kérdésekre leggyorsabb válaszoltak.

Németek külön várótermek.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem-
fűtő ébredése. — III. Az énfertőzés és az énfűtő ma-
nak. — IV. Húgyvesefolyás (tripper) és húgyvese-
bajok. — V. A bajok (syphilis). — VI. Fehérteség. — VII. Én-
fertőzés. — VIII. Női magtelenség. IX. A ivar-
szervek megbetegedéseinek főbb okai és megelőzése.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**
nál megrendelhető **NÉPZÉR UTMUTATÓ** (már
15-ik kiadásban megjelent) nemzeti betegségek és ezek
származó gyógykezeléséről első könyv volt 2 let 50
kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismert, hasznos
élethű, 1 írt bevezető mellett bérmentve 90 kr.
utólagos mellett.

A ki jó sérvkötőt akar, forduljon bizalommal alanti céghez.

Alkalmazkísérőket saját gyártmá-
nyú sérvkötőket, haskötőket, egye-
nállókat, szuszpenzorokat, vala-
mint az összes betegápoláshoz
szükséges kötszereket. Köszint minden
tenetnek Orthopedikusokat, műla-
bakat és kezeket és minden a szak-
mába vágó kötszereket. Hirtetközom
arra, hogy számos éven át a külföl-
dön, kórházakban, mint sebészeti
kötészet dolgoztunk és munkánk
a legjobb tanácsoknál a legjobbban bi-
zonyult. Széleskörű megrendelésnél kö-
röm a test körülről és hogy jobb,
hogy a kötszerek átvételét szűkebb
Ára egy oldalra 4 főtől 6 főtől, két
oldalra 6 főtől 10 főtől. Kiszármag
egyedül főrákár valódi francia és
angol gummi és halványkötőanyag-
szalagok, tucata 1.20 krtól 6 főtől.
Párisi óv-spongya Salet-Sponzen, teta
4 főtől 6 főtől, Posarium oculisum
(mshredő, hüvelynek nélkülözhetlen,
drága 1.20 krtól. Megrendéseket pon-
tisan eszközöl a legnagyobb diszkrét
mellől.

RADVÁNYI L.
sebészeti kötész-gyáros

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 36.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és képményes módon biztos pró-
gyázlatot óhajtó szembőlnek, 20 éves kórházi és magán-
gyakorlati tapasztalatai alapján legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvosdör

gyógyít fűrdakut és német: húgyvesefolyást, hólyag-
bajokat, bűnkáros sebeket, syphilist, cunok kövek, kővezeték, makacs bőrbajokat és az énfertőzéstől támadt ideg-
betegségeket és szépséghibákat.

továbbá

Nemi gyengésgéi állapotokat

(impotencia)

meglepető biztos eredményre gyorsan a legújabb
módon.

Rendelés: délelőtt 10-12-ig, délután 2-8-ig.

Külön várótermek. Külön be- és kijárat.

Levelekre rögtön válasz.

Minden szöveges hirdetésnek postai díjtól 2 kr. címmel ellátott hirdetésért külön 30 kr. kiadói díj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni. Tudakozásokról a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

felvételtnek a

BUDAPESTI NAPLO

részére

a kiadóhivatalban

József-körút 18.

valamint a következők díjmentesen:

Breuer návörök, Teréz-körút 5. és Podmaniczky-utca 30.

Nemesek-féle Tözsde Pótló-ter.

Benda József, Andrassy-ut 58.

Sopronyi V. Dohány-nagy-ter, Kerespet-ut 1.

Deutsch Miksa, Andrassy-ut 38.

Szabó Mór Tözsdejében. Keckeméti-utca 14.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Blockner J. hirdetői iroda IV. Sütő-utca 6.

Elk Bernát hirdetői iroda V. Fűrdő-utca 4.

Fischer J. D. hirdetői iroda IV. Zsibor-utca 7.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. Váci-utca 9.

Hausenstein és Vogler hird. iroda V. Dorottya-ut. 8.

Leopold Gyula hirdetői irodája VII. Erzsébet-körút 14.

Mosse Rudolf hirdetői iroda VII. Károly-körút 9.

Schwarz József hirdetői iroda V. Marokkó-ut. 4.

Tánczer Gyula hirdetői iroda IV. Szerviz-utca 8.

Angyal.

Az emlékek új fájó édes árnyalatát távoztam arról a helyről, mely nekem legkedvesebb és nagy világot! Szent e hely nekem — mert kicsiny, édes lábai érintik görögöket, kavicsait, porazemet; szemek, azok a bájos, büvös szemek sugarával megcsináltak minden fát, virágot, végig pillantani az égbolton, azt a levegőt szivni, ezen a helyen doboz szivességek, itt évek angyalok édes álmodat. Szent e hely nekem s úgy szeretném, ha Te is templomnak tekintened azt, oltárképed volna igaz szellemem, mely ott lebeg körülöttem mindig és mindenütt. Gondolj sokat rád — maradj enyém a távolban is, nálam leszi szívem, lelkeim, minden gondolatom. Örökidni fogok feletted s ha sokáig nem látok, nem hallasz felőlem semmit, az a gondolat töltse be szívedet, hogy szeretve vagy úgy, mint senki azok közül, kiket ismerem. Elhagyatva, szomorúan fogom tölteni napjaimat; boldogtalan lesz, keserű minden falat kenyér, méreg minden csopp ital nekem. S mégis! Ha te nem volnál, ha elvezetnéd! Denem, nem — úgy-e szeretés és szeretni is fogsz mindig? Igaz, hogy sohasem úgy, mint én, de úgy a hogy szíved szeretni tud. Isten vége. Minden leszakított virág, illatnak minden amlója jutasson eszébe engem.

6313

Feltűnően csinos

erőteljes, háziasan nevelt leány ismeretségi hiányában ez uton óhajt férjhez menni. Csakis komoly ajánlatokat „Boldogság” címmel kér a kiadóhivatalba.

2948

Édes.

Igazán nem értem, miért nem ír, mikor oly rövid az idő, csak nem vagy beteg? Olel, csóköl, Áll.

2954

Azon

feltűnően elegáns és rendkívül szép, bájos szőke leánykát, ki vasárnap délután a Koronaherceg-utcan át a Gizella-féle felmont, felkötöm, hogy tudassa levélileg, az ismerkedés hol és mikor lehetséges. Lovelét a kiadóba kéri „Gavallér”.

2949

Oly csinos

hölgygyel szeretnék megismerkedni, ki hajlandó volna velem szabad időmet szíveskedve vagy mulatozásokhoz megosztani. Minden anyagi érdek kizárva. Levélkeket „Hoptul” jelleggel e lap kiadóhivatala továbbítja.

2944

Demeter.

Édes angyalom. Soraid nagyon megnyugtatók és boldogtaltok. Terveim ha laeszen is, de halad. Bizom benned, és kérek te is bízzál bennem. Nagyon fáj, hogy nem levelezhetünk, szeretnék rólad többet tudni. Csóköl számtalanszor bábód. 6314

Kis zártan!

Nagyon szeretem kérem, tudatosan velem valamely címet, miután így részletesen nem válaszolhatok s különben is avatlanok meghívhatnák a találkát. Címem az előbbi.

6312

Cseresznye.

Nem tudom bájos arcát feledni, hogy a Múzeumkertben vasárnap meglátam. Ha boldoggá akar tenni, írjon két sort a kért névre nekem. Írjon, írjon!

2951

Fővárosi tanítónő

lelkőket vállal a nyári szünnet idejére. Cím a kiadóhivatalban. 2955

500-1000 korona

tiestelődjait fizetek azon egyéniségeknek, ki direktve vagy indirekte ösztökéltetési révén nekem elsőbbséget cégnél vagy vállalatnál állandó jellegű megfelelt állást szerez. Minimum 1800 frt évi juttatás mellett. 5000 korona övadtékál is rendelkezem. Márlegképes perfect könyvtáras vagyok, jelenleg is előszorgu részvényszeresésségnél ily minőségben működök. Cím a kiadóhivatalban. 2937

Birtos jövő.

Egy 800 koronát érő fényképnagyit készílték azonnal eladó. A vevő teljes oktatásban is részesül. Cím a kiadóhivatalban. 2945

250.000 koronát

érő üzemből lévő vidéki gyátelempemre 50.000 koronát óhajtok felvenni elsőbbségre való betáblázás és giráfás ellenében. Cím a kiadóhivatalban. 2940

Fizetésektelenek

ket és caddó jutottakat leggyorsabban egyeztet egy e téren gyakorlott egyén. Ajánlatokat „B.M.” jegy alatt kérek a kiadóhivatalba. 2941

Intelligens

gyakornok, a gépirásban jártas, alkalmazást nyer. Ajánlatok „P. S.” jelleg alatt a kiadóhivatalhoz küldendők. 2943

Házasságokat

közvetít egy szolid uriember. „Sziget” címmel ellátott ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja. 2942

Egy himzönő

kerestök egy megkezdett munkát elkezdéséhez. Cím a kiadóhivatalban. 2951

Könyvművészet és

litográfia, ki jól felszerelt géppel és mindenem a szakmához tartozó anyaggal rendelkezik, óhajt egy hivatalban, takarékpénztár vagy biztosítótársaságnál évi vagy havi bérösszegért (Pauschale) foglalkozást nyerni. Ajánlatokat „Könyvművészet” címen a kiadóhivatal továbbítja. 2923

Pénzbeszedők,

felügyelők, raktárnokok vagy más ily fajta állásra ajánlkozok egy jól kereskedő, értelmes jó megjelenség, esetleg biztosítékot is nyújtok. Cím a kiadóhivatalban. 2910

200-300

holdas birtokot keresek beletre Torontál, vasúthoz közel, ur lakással, cseledekkel, esetleg felszereléssel is. Ajánlatokat „Bérgazdaság” címen továbbítja a kiadóhivatal. 2952

Nagybirtokot

keresek 2000-4000 holdig, jó fekete sík földet Csanád, Csongrád, Békés, Bihar, Bácsbokod, Szolnok és Temesmegyékben. Ajánlatok „Nagybirtok” jelleggel továbbíthatnak. 2953

Birtok eladás.

Az alföldön fekvő, hosszabb időre hasznosbérbe adott, 70% kamatot tisztán jövedelmező, 450 hold területű, kitűnő földbirtokom családi okokból eladó. Megbízottam címe a kiadóhivatalban. 6309

Szoba

csinosan butorozva, azonnal kiadó. 2950

Dina.

Bródy Sándortól, előbb 1 kr. 60, most 1 kr. 10 fillér. Megrendelhető e lap kiadóhivatalban.

Jóka diszkidása

olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6243

Különbejárati

tiszta, csinosan butorozott utcai szoba fürdőszobával, június 1-re 10 frt kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2939

Jobb

izraelita családból való tanuló teljes ellátást kaphat distingvált családnál, a Kerespet-ut közelében. Cím a kiadóhivatalban. 2888

Ruha-varrónő,

kitűnően jártas, olcsón vállal munkát, melyet a saját lakásán készít el. Reponálási és végező kifűző ízléssel. Cím a kiadóhivatalban. 2927

Franciául tanít

gyors sikerrel francia kisasszony, rendkívül népszerű. Cím a kiadóhivatalban. 2931

Kitűnő, tiszta

kóser libaszir, kilója 1 frt 20 kr. Cím a kiadóhivatalban. 2938

Megvételtre

keresek kéz alatt egy nagy állványos órárt, ebédészobába. Cím a kiadóhivatalban. 2930

Jó forgalmu

rőfös és vászonruháit (csupa kurás árú) vidéki városban, haláléletem miatt előnyös feltételek mellett azonnal eladó, esetleg az árú külön is eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6270

Takarítást

keres, de csakis délutánra egy fiatal nő. Cím a kiadóhivatalban. 2934

Kerékpár

teljes jókarban, sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6319

Kerékpár,

valódi amerikai, alig használt, potom áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6318

Varrógép.

Singer, új, potom áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6317

Valódi

hegyaljai aszu borok betegok számára butellánként olcsón kaphatók, árengként 2 frttól 8 frtig. Cím a kiadóhivatalban. 6269

Több szoba

butort óhajtok venni alkalmi vagy olcsó áron. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Tiszta butor” jelleg alatt kérek az ár és butoradatok megjelölésével. 2915

A hóhér kötele.

Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Nagyon jó

forgalmu fűtőház, himzős és előnyömda-étezt élénk helyen, több év óta fennáll, családi ok miatt esetleg azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2905

Kiadó szoba

a Kerespet-uton a Népszínház mellett egy csinosan butorozott kétáblakos fűtőházat nyitok. Szoba, tágas előszobával, külön bejárattal a lépcsőházból azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2900

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező feltételekkel nyitok. Fővilágosítást az elvezetésből. 2901

GERŐ A.

volt tipográfus igazgató Budapest, VII. Nefelejts-utca 8.

Alegjobb szivarka

hüvelyeket árusítja az Uránia szivarkafüvet bizományi raktár Budapestben, Kertész-utca 35. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Első budapesti

kávémagazin szétküldési osztálya

kávé

elvámlva és bérmentve. Postán utánvételt, vagy a pénz előleges beküldésével

4 1/2 kg. Kuba kávé 7.50
4 1/2 kg. Mocca kávé 7.50
4 1/2 kg. Jáva kávé 7.50
4 1/2 kg. Gyöngy kávé 7.50
1 1/4 kg. Csász. kevé 1.50
1 1/4 kg. Karaván tea 1.40
1 1/4 kg. Törmek tea —.90

Belák István

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-ut. 4.

Nevelőnőket

francia, angol és német-honiatok, okl. magyar tanítóknak, minden nemzetségi bonneokátés-germekkertésznőket, társalgóknak a nyárra is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez

Szegheőné S. Lujza

BUDAPEST, VI., Dessewffy-utca 22.

ERENYI-féle

Ichtiol-Salicyl egy tégl megasztott: bőrvészkeget, mindennemű bőrmorbetéseket, bőrkiteget, izsadtást. Szagatlan. Ártaimatlan. 1988

BUTOR

alkalmi vétel! Kézenfekvő folyton megvett u. m. oktatások alkalmi, ártócsónok stb. kiadóhivatalba. Kézbeadva lakásberendezéseket és pedig teljes ház, ebéd, szalon, fürdőszoba és különféle szobák, kávéház stb. ekkor olcsóbban eladok, mint az utóbbiak, a molott minden jobb mint az új, mivel sokak figyelmét és inórált tárgyakat tartok ártáron. Cím a kiadóhivatalban. 6319

Hecht Bankház

Budapest, Ferenciek-tere 6

Urasági

butorokat

villa vagy szálloda berendezéseket, szőnyeget, lámpákat, olajfestményeket, veszek és eladok vagy újaktól becserelek. Nagy raktár használt és tiszta állapotban lévő baroque, angol, ó-német és antique stílusú háló, ebéd, szalon és uriszoba berendezések, valamint szőnyegek, lámpák és valódi olajfestmények egyszerű polirozott és matt butorokban. Budapest, Kerespet-ut 64. I. em.

Veszünk

zálogcédulákat a legmagasabb ártért. Eladunk arany, ezüst-ékszereket a legolcsóbb áron. Régi arany és érméket becserelek újra fapálnal csak csekély ráfizetés mellett. A fővárosban évi lakással bírók részvételtetésre is kapnak. Javítások is pontosan eszközöltetnek.

Fuchs és Társa

Budapest, Károly-körút 28. Károlykaszarnya.

Nászajándék

Szobadíszek csinos és hatásos kivitelben. Minden tárgyon a legolcsóbb ár van feltüntetve. Különös figyelmébe ajánlom új házaspároknak lakásberendezésnél; Olajfestmény, aquarellek, met-szetek, keretek, fali és álló etagerek, faragott és velteleni tükrök, oszlopok, szobrok, díszőrök, candelaberek, szalonszekrények, író, dolgozó, dohányzó, kártya, zsúr- és fényképasztalok, paravánok, ülőkék páma edények, falitányérok, reliket, írőkészletek stb. Hegedűs Zsigmond, Andrassy-ut 56.

Felhívás!

A tavaszi időnyre felhívjuk figyelmét Magyarországi uraságainak, kik szőlőszőlők, kocsisalkat divatosan, jól és olcsón akarják öltöztetni.

Schwarz M. L.

Budapest, V. Váci-körút 4. sz. kizárólagos líbriák-kereskedése, hol a legnagyobb választékban, minden nagyságban és színben um. magyar, mint német és francia líbriák raktáron tartanak. Különlegesség: himzett kocsis-szűr minden színben és nagyságban a legnagyobb választékban.

Nevelőnőket

francia, angol és német-honiatok, okl. magyar tanítóknak, minden nemzetségi bonneokátés-germekkertésznőket, társalgóknak a nyárra is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez

Szegheőné S. Lujza

BUDAPEST, VI., Dessewffy-utca 22.

ERENYI-féle

Ichtiol-Salicyl egy tégl megasztott: bőrvészkeget, mindennemű bőrmorbetéseket, bőrkiteget, izsadtást. Szagatlan. Ártaimatlan. 1988

BUTOR

alkalmi vétel! Kézenfekvő folyton megvett u. m. oktatások alkalmi, ártócsónok stb. kiadóhivatalba. Kézbeadva lakásberendezéseket és pedig teljes ház, ebéd, szalon, fürdőszoba és különféle szobák, kávéház stb. ekkor olcsóbban eladok, mint az utóbbiak, a molott minden jobb mint az új, mivel sokak figyelmét és inórált tárgyakat tartok ártáron. Cím a kiadóhivatalban. 6319

Hecht Bankház

Budapest, Ferenciek-tere 6

Urasági

butorokat

villa vagy szálloda berendezéseket, szőnyeget, lámpákat, olajfestményeket, veszek és eladok vagy újaktól becserelek. Nagy raktár használt és tiszta állapotban lévő baroque, angol, ó-német és antique stílusú háló, ebéd, szalon és uriszoba berendezések, valamint szőnyegek, lámpák és valódi olajfestmények egyszerű polirozott és matt butorokban. Budapest, Kerespet-ut 64. I. em.

Veszünk

zálogcédulákat a legmagasabb ártért. Eladunk arany, ezüst-ékszereket a legolcsóbb áron. Régi arany és érméket becserelek újra fapálnal csak csekély ráfizetés mellett. A fővárosban évi lakással bírók részvételtetésre is kapnak. Javítások is pontosan eszközöltetnek.

Fuchs és Társa

Budapest, Károly-körút 28. Károlykaszarnya.

Nászajándék

Szobadíszek csinos és hatásos kivitelben. Minden tárgyon a legolcsóbb ár van feltüntetve. Különös figyelmébe ajánlom új házaspároknak lakásberendezésnél; Olajfestmény, aquarellek, met-szetek, keretek, fali és álló etagerek, faragott és velteleni tükrök, oszlopok, szobrok, díszőrök, candelaberek, szalonszekrények, író, dolgozó, dohányzó, kártya, zsúr- és fényképasztalok, paravánok, ülőkék páma edények, falitányérok, reliket, írőkészletek stb. Hegedűs Zsigmond, Andrassy-ut 56.

Felhívás!

A tavaszi időnyre felhívjuk figyelmét Magyarországi uraságainak, kik szőlőszőlők, kocsisalkat divatosan, jól és olcsón akarják öltöztetni.

Schwarz M. L.

Budapest, V. Váci-körút 4. sz. kizárólagos líbriák-kereskedése, hol a legnagyobb választékban, minden nagyságban és színben um. magyar, mint német és francia líbriák raktáron tartanak. Különlegesség: himzett kocsis-szűr minden színben és nagyságban a legnagyobb választékban.

Nevelőnőket

francia, angol és német-honiatok, okl. magyar tanítóknak, minden nemzetségi bonneokátés-germekkertésznőket, társalgóknak a nyárra is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez